

VERONIKA
JONEŠOVÁ

MINUTKY

II. DÍL KNIHY HODINKY

VERONIKA JONEŠOVÁ

MINUTKY

Dvůr Králové nad Labem 2021

Copyright © Veronika Jonešová, 2021
Cover © Václav a Veronika Jonešovi, 2021

ISBN: 978-80-11-00366-1

Věnováno Kessince.

Byla jsi inspirací pro nekonečnou psí lásku
i pro nesmírný smutek poté, co jsme se rozhodli nechat tě jít...

OBSAH

1. Tisíc sněhových vloček	1
2. Sokol.....	8
3. Mlynářovo tajemství.....	16
4. Mi amada familia	23
5. Chlad perského koberce.....	32
6. Idiot a ledová královna.....	38
7. Křest mořem.....	45
8. Dvě strany stolu	51
9. Doktor Sauvignon.....	57
10. Krtek v obleku	63
11. Kristova léta	70
12. Čaj s mlékem	78
13. Myšlenky vln	84
14. Charles Dickens	95
15. Teatrální tantrum	100

16. Ostrov dračí krve.....	107
17. Růžová panda.....	117
18. Stopy ve sněhu.....	123
19. Sofie.....	137
20. Mexiko.....	143
21. Vábení můr.....	154
22. Klub sráčů.....	161
23. Život na diamantovém podnose.....	171
24. Čmelák.....	176
25. Z uší do duší.....	188
26. Výdech, který bere dech.....	198
27. Já, Kongo.....	206
28. Magie dětské imaginace.....	212
29. Nad propastí.....	217
30. Na horizontu.....	224

Kapitola 1

TISÍC SNĚHOVÝCH VLOČEK

Samuel (66 let), prosinec 2062

V den, kdy se na zem po dlouhých letech horka a sucha snášel sníh, mi prasklo srdce a už nikdy nebylo jako dřív.

Ticho.

Bílé, prázdné ticho v kontrastu s o závod bušícím srdcem. Vnitřnosti se mi stáhly do malého uzlíčku a bolest v hrudníku zabrala celý prostor. Dýchal jsem mělce a připravoval se na nejtěžší chvíli svého života. Za oknem auta, do kterého mě nohy donesly bez mého vědomí, mi před očima plynul obraz míhajících se šedých domů tvořící plátno pro mé představy. Viděl jsem její laskavý obličej plný vrásek smíchu a oči, ve kterých měla vepsané prožité slasti i strasti šedesáti pěti let.

„Jak dlouho ještě pojedeme?“ zeptal jsem se šeptem na třetí pokus. Hlasivky mi přes obrovský knedlík v krku nedovolovaly mluvit hlasitěji.

„Do cílové destinace – Centrum zdraví – zbývá dvacet šest minut.“ Odpověděl mi uklidňující hlas ženy z reproduktoru.

Nesnášel jsem, co modernizace a robotizace celého světa provedla. Už se neříkalo nemocnice, ale centra zdraví. Mělo to znít pozitivněji. S úrovní medicíny dnešní doby byly nemocnice, tak jak si je pamatuju ze svých mladých let, přežitkem a hazardováním s lidskými životy na hraně hororového příběhu. Neexistoval titul lékař, byli pouze zdravotní konzultanti v různých oborech a diagnostiku prováděla umělá inteligence. Technologie pokročilé natolik, že dokázaly vyléčit téměř jakoukoliv nemoc a zranění. Téměř. A to byl ten problém. Lidstvo sice mělo ambice stát se nesmrtelným, ale smrt si stále držela první příčku jediné jistoty v životě.

Ač jsem byl roztříštěný na kousky, nemohl jsem se ubránit špetce obdivu nad monumentální stavbou z mramoru a skla. Chlad budovy a prosincového šera mi šířal konečky prstů a obklopoval srdce. Dal bych cokoliv za to, abych já nebyl já. Těkal jsem pohledem mezi přicházející postavou a velkými zrcadlovými okny.

„Dobrý den, Samueli, už na vás čekám, pojdte.“ Vysoký, o několik desítek let mladší muž mi pokynul dál. Svou dlaň mi nepoložil na záda, ale držel ji asi milimetr za mými lopatkami. I přes kabát jsem cítil, jak z ní sálalo teplo. Ošil jsem se, ale konzultant polohu ruky nezměnil.

Šli jsme dlouhou chodbou a jeho rázné kroky vytvářely nepříjemnou ozvěnu. „Nejprve se posadíme zde,“ nasměroval mě do malé kanceláře. Složil jsem se do tmavě modrého křesla

a balancoval na hraně zhroucení. Přemlouval jsem sám sebe vydržet ještě pár minut, ještě pár dalších nádechů.

„Dnes je bohužel moc smutný den...“

„Můžete mi prosím bez těch keců okolo říct, co se stalo mé ženě?“

„Víte jistě, že nechcete ulevit od bolesti, kterou právě cítíte, abychom mohli racionálně přistoupit k nezbytným záležitostem?“

Konzultant ze mě nespustil oči a opatrně si uhladil sklad na košili, která měla stejnou barvu, jako křesla, v nichž jsme seděli.

„Jo, vím to jistě. Nechci, aby se ze mě stala zrůda bez emocí s naprogramovanými reakcemi. Tohle si musím prožít.“

„Proč si volíte bolest místo úlevy?“

„Kromě toho, že vám po tom nic není, tak proto, že jsem člověk. Skrznaskrz. A tohle je lidství, ne to, co vy předvádíte.“

„Ach...“

Tenhle povzdech jsem považoval za nejhorší umělý projev empatie, kterým se kdokoliv kdy v mé přítomnosti projevil. Nebylo to „ach“, které jde hezky od plic a s jehož vyslovením si opravdu fyzicky ulevíte. Tohle byla poskládaná písmenka přiřazená ke konkrétní emoci. I když jsem si nemyslel, že by mi mohlo být hůř, tak tohle „ach“ překonalo pomyslnou laťku mé tolerance pro vnitřní utrpení.

„Mrzí mě, Samueli, že spolu musíme projednat záležitosti s ukončením života Patricie. Ale Patricie se nachází ve stavu, který není slučitelný se životem. Nebojte se, netrpí. Je v umělém spánku, který s vaším souhlasem ukončíme.“

Ve spáncích mi tepalo, polilo mě horko a mozek jen zpomaleně přehrával útržky posledních vět.

Není slučitelný se životem.

Ukončíme.

Netrpí.

S vaším souhlasem.

Ukončíme.

Absolutně jsem nebyl schopný pochopit dosah celého významu těch pár strojeně pronesených vět.

„Je to nyní jen na vás, zda chcete zavolat někomu z rodiny nebo si vezmete čas na rozmyšlenou,“ pokračoval monotónním způsobem ještě notnou chvíli.

Nejsem si jistý, co se dělo pár minut mezi tím, kdy jsem poslouchal mechanický projev konzultanta a kdy jsem ležel na zádech kousek od brány centra a počítal, kolik sněhových vloček se na mě ještě snese, než mě zasypou a pohřbí zaživa.

Tisíc třicet dva.

Tisíc třicet tři.

Tisíc třicet čtyři. Neslučitelné se životem.

Tisíc třicet pět. Ukončíme.

Tisíc třicet šest. Měla nehodu.

Tisíc třicet sedm.

Tolik sněhových vloček. Tolik bolesti. Každá vločka nesla na svých křídlech jedno malé utrpení. Byl jsem tak promrzlý, že už chvíli trvalo, než se mi na obličeji rozpustily a promísily se slzami.

Největší možnou silou jsem se snažil myslet na cokoliv jiného. Byl jsem slabý a zlomený. Zoufalství mnou prostupovalo takovou intenzitou, že jsem nebyl schopný pohybu. Nechával jsem se zasypávat sněhem a neměl nejmenší morální sílu s tím něco dělat. Nezáleželo na tom, jestli tady umrznu, protože se mi ze života vytratil smysl. Zmizela mi odpověď na otázku, proč stojí za to žít. Nevěděl jsem. Nechtěl jsem...

Cítil jsem přišerné vlny vzteku k celému centru zdraví, k celému pošahanému modernímu světu. K lidem dobrovolně měnícím se na roboty. Dnes už bylo možné vypnout všechny emoce. Obrousit hrany bodavého utrpení. Být člověkem míň. Fyzicky mě bolela touha po takovém vypnutí. Chtěl jsem ale zachovat lidství. To původní lidství, ve kterém jsme se narodili a ve kterém jsme taky chtěli zemřít.

Před několika lety, v čase zalitým sluncem, jsme společně s Patricií podepsali smlouvu o vzájemné plné moci nad našimi

životy. Nikdy by mě nenapadlo, že je to reálná pojistka a že se budu muset rozhodnout pro ukončení jejího života.

Myslel jsem na ni a na náš poslední okamžik, kdy ráno odešla fotit. Třpyt sněhových vloček, zmrzlá a tichá příroda vytvářely neodolatelné kouzlo, které chtěla přenést do ilustrací další pohádkové knihy. Políbila mě ve dveřích, na krku měla foťák a v batůžku termosku s čajem.

Patricie vyšla nespoutaně, šťastně, se zárukou návratu. Sužoval mě paradox našich odchodů. Obyčejné, ničím výjimečné. Stejně jako jsem tenkrát odešel já a pak se třicet let nevrátil.

Tentokrát opustila ona mě.

Navždy.

Ted' tu ležím. Ve sněhu. A jediné, co si přeju, je nechat se zasypat a nikdy se neprobudit.

„Tati! Tati, co se ti stalo?! Co blbneš? Můžeš vstát?“

Ošklivě mi dvakrát ruplo v zádech, když jsem se chytil nabízené ruky a nechal se Oliverem vytáhnout do stoje. Náhlá změna opětovného vertikálního vnímání světa mi roztočila hlavu a zlomil jsem se v pase.

„Pomalů se narovnej, na, tady máš čaj, úplně se klepeš,“ strach znějící z Oliverova hlasu mě okamžitě zaplavil výčitkami. Není to jen o mně, ale i o celé naší rodině. Patricie je pro ně

neodmyslitelnou součástí života, úžasnou babičkou, je po našem boku už tolik let. Tohle zlomí srdce nám všem.

Oliver mě odvedl k autu a odvezl domů. Beze slova jsem se schoulil na gauč, zavřel oči a doufal, že až se probudím, bude tohle všechno jenom zlá noční můra.

Kapitola 2

SOKOL

Patricie (18 let), srpen 2015

Z víka krabice jsem smetla jemný prach a opatrně ji posadila na klín. Dovnitř jsem se nepodívala roky. I když jsem věděla, co v ní najdu, ráda jsem se nechala unášet na vlně nostalgie. Foťák a třicet šest fotek. Neviděla jsem fotky jako takové, ale místo nich se mi před očima přehrával příběh mého dětství.

...

Patricie (10 let), květen 2008

Bylo mi deset let a netušila jsem, že bolest může dosahovat takových rozměrů. Její prožívání bylo úplně jiné, než jak jsem vídala u hlavních hrdinů v pohádkách a filmech. Na obrazovkách se veškerá bolest velice rychle přetavila do nových příležitostí, krásných zítřků a zážitků, které přebijí všechen smutek usazený na duši. Proč byla moje realita tak jiná? Proč mě každý další den budily slzy a nepříjemný knedlík v krku. Proč to neustalo ani poté, co jsme dědu pohřbili?

Všichni mě ujišťovali, že po pohřbu mi bude lépe. Že když uvidím lesklou černou rakev obklopenou umělými věnci, najdu v tom klid. Nechápala jsem, jak se ze záchvatu pláče při proslovu úředníka maminka do hodiny oklepala a na smuteční hostině už neuronila ani slzičku.

„Tak to v životě zkrátka chodí, Páťo...“ řekla mi, když mě objímala před zástupem lidí oblečených ve vyšisovaných oblecích.

Přemýšlela jsem dlouho do nocí o tom, proč bolení nepřestává. O tom, jaké to bude, až umřu já.

„... budu to vědět? Bude to bolet?“ vzlykala jsem v obývacím pokoji.

Tátovi už došla trpělivost: „Moc přemýšlíš, Patricie. To je tvůj problém, že nad tím vším moc dumáš. Nesmíš to prostě tak prožívat,“ obořil se na mě. Ani maminka už neměla na mé neustávající otázky nervy a následující den zavelela: „Dneska nepůjdeš do školy, ale pojedeme k dědovi.“ Nevěděla jsem, co tím myslí, a měla strach. Jako na hřbitov? Nebo do roubenky, která po něm zůstala? Do té, o kterou se začaly vést rodinné spory ještě dřív, než uschly na dědově hrobě první květiny. Neptala jsem se, ale byla ráda, že aspoň můžu školní batoh kopnout pod stůl. Nasedla jsem do auta a nechala se vézt pryč z Prahy.

Jen co jsme minuly ceduli dědovy vesnice, začaly se mi kutálet slzy po tváři. Pro cizince to byl konec světa, nesmysl, že cesta ještě pokračuje, ale nás vedla ke krásnému cíli. Za posledním

kopcem, pod lesem, přesně taková, jakou jsem si pamatovala. Ve stínu mohutných dubů, obklopená plotem s malovanými hrníčky na plaňkách. Dědova roubenka.

Maminka zdvihala kolena přes vysokou trávu a postupovala k brance. Překvapilo ji, jak rychle si příroda začala nárokovat své území. „Dobrý, beruško?“ podívala se na mě a v jejím hlase jsem slyšela obrovský nápor skrytých emocí.

„Dobrý...“ kupodivu jsem to i myslela vážně. Připojila jsem se k ní, zatímco za květináčem na okně nahmatala klíč a odepínala. „Mami, kde přesně děda umřel?“

„V lese, kde jinde.“ Obě jsme se nad tím tvrzením smutně pousmály. Kde jinde. Čtyřicet let myslivcem. Pro dědu byl les vším. Všichni o něm věděli, že miloval každou chvíli tam strávenou a zvířata měl radši než lidi. „Pamatuješ, jak sis ještě loni myslela, že se děda fakt jmenuje Svéráz?“ zeptala se maminka a vyprskla u toho smíchy.

Moc dobře jsem si to pamatovala, doma se mu totiž neřeklo jinak. Měla jsem dědu Václava a dědu Svéráze a nepřišlo mi to vůbec divné. Rodiče to tak pobavilo, že dědovi přezdívka zůstala až do minulého týdne. Nalily jsme si bezovou šťávu, kterou jsme objevily ve špajzu, kde měl i další zpracované plody z lesa. Od ostružinových a malinových marmelád přes naložené houby až po mastičky z kopřiv a kostivalu. Bylo mi smutno, když jsem spatřila dědův krasopis na jednotlivých sklenicích.

Po osvěžení jsme se šly projít do lesa. Obě jsme věděly, za jakou borovicí odbočit, abychom se dostaly co nejdříve na mýtinu, kde stál dědův oblíbený posed, ze kterého jsme s ním dříve pozorovaly srnky a divoká prasata. Vyšplhaly jsme na něj a rozhlížely se po okolí. Žádná zvířata jsme ale neviděly. Neuměly jsme chodit tak potichu a s přírodou nebyly v takové harmonii jako děda.

„Mami, proč jsme dědu nepohřbili tady?“ rozmáchla jsem obě ruce do výhledu před sebe. „Proč jsme ho pohřbili v Praze? Děda nenáviděl město, to přece musel každý vědět!“ překvapil mě vztek, který jsem vůči mamince cítila. Zlobila jsem se, protože bych si přála, aby byl děda pohřben tady, v místech, kde to miloval. Zlobila jsem se, protože už bylo pozdě s tím něco dělat.

„Ale Paťulko, copak by to šlo? Kam bychom pak nosili květiny? To je přece divné, abychom ho ukládali tady. Bylo by to nepraktické. Všichni by sem museli jet, vzít si v práci víc volna... každý má dost svých starostí, a ještě vymýšlet něco takového...“ maminka na mě blahosklonně koukala a hladila mě po vlasech.

Vztekle jsem setřásla její ruku. „Mami, květiny bychom nikam nosit nemuseli, kdybychom dědu pohřbili tady na louce, měl by jich nad sebou stovky. Byl by ve své milované přírodě. Ve svém milovaném lese. Až já umřu, tak nebudu chtít zakopat do hromadné hrobky. Budu chtít nějaké místo, kde se mi bude líbit,

a každý, kdo mě bude mít rád, tam za mnou bude jezdit třeba milion kilometrů!“

„Patricie Svobodová! To už přeháníš! Rozkřikuješ se tady na mě, zatímco já se ti snažím pomoci. Nevzala jsem tě sem proto, abys byla nevděčná a vyčítala mi, kam jsme dědu uložili. Chováš se přílišně. Já chápu, že jsi smutná, všichni jsme smutní. Ale tohle je život. V životě prostě občas nejdou věci tak, jak si zrovna představuješ... Kam jdeš? Neutíkej, okamžitě se vrať zpátky!“ V zádech jsem slyšela její křik, a když jsem se ohlédla, viděla jsem, jak z posedu zuřivě máchá rukama. Utíkala jsem dál známým lesem okolo rybníku a přes remízek vzhůru do kopce.

Mým cílem byl posed, který jsem dědovi pomáhala předloni o prázdninách stavět. Pokáceli jsme tři smrkové souše u potoka, vyrobili žebřík a sezení z palubek, které jsem sama malovala. Byl to jen náš posed, o kterém nikdo jiný nevěděl. Nezaváhala jsem ani minutu. Vylezla jsem na něj a posadila se na nízkou lavičku, tak akorát pro dva zadky. Hned se mi v uších rozezněl dědův hlas: „Ne, že do příštího léta ztloustneš, Páťo, jinak se sem dva nevejdeme.“ Jelikož jsem byla celý on, věděla jsem, že to nehrozí.

„Ahoj dědo,“ zašeptala jsem a břišky prstů přejížděla po dřevě, které mě obklopovalo, „přišla jsem ti říct, že mě moc mrzí, že už se nikdy nevidíme. Moc mi chybíš... moc mi chybí naše výlety do lesa a pozorování přírody. Nestihl jsi mě naučit spoustu

věcí. Pamatuješ, jak jsi říkal, že mě naučíš stopovat zvěř? Taky spolu nikdy nepůjdeme na noční patroly, ani spolu nebudeme chodit potají ranní rosou, i když to máma zakázala, aby mi nenastydly ledviny.

Chybíš mi, dědo Svěrázi, nikdy na tebe nezapomenu. Doufám, že se na mě nebudeš zlobit, když nebudu moc chodit na hřbitov. Já si totiž myslím, že ty tam stejně nejsi. Myslím, že jsi tady, na tomhle posedu, v těchto lesích. Ve vodě rybníka a ve větru, který fouká v korunách stromů. Určitě neležíš pod kamenem v Praze, kde jsi nikdy nebyl. Jsi tady a já jsem moc ráda, že jsem tady s tebou, dědo.“

Poprvé po nekonečně dlouhé době jsem měla pocit, že mi z hrudníku ustupuje tíha. Že už mě tolik nebolí při každém slově v krku. Že se mi lépe dýchá. Slzy jsem si utírala do rukávu trička a potřebovala smrkat. Zvedla jsem se z lavičky a nahmatala malou páčku. Ve skutečnosti lavička nebyla lavička, ale truhlice. Doufala jsem, že najdu balení papírových kapesníčků. Netušila jsem ale, že objevím dědův foťák a noviny s vyplněnými křížovkami.

Hned jsem ho začala zkoumat. Tohle nebyl foťák, jaký jsme měli doma. Tohle byl dědův Sokol. Kromě myslivosti bylo jeho druhou největší láskou focení. Každé léto mě slavnostně obdaroval jedním filmkem a mohla jsem si vybrat svých třicet šest vzpomínek.

„Musíš si umět vybrat moment, který stojí za to zachytit navždy. Nemusíš se bát, že by byla fotka špatná, jde jen o to promítnout sama sebe do každého záběru. Vložit kus svého srdce a upřímný pohled na svět do jednoho zmáčknutí spouště. Pak bude ta fotka neobyčejná.“

Provázela mě dědova slova o fotografování, když jsem se vracela přímou polní cestou k roubence. Už zdálky jsem viděla, že na mě máma čeká na zápraží se založenýma rukama.

„Kde jsi sakra byla?“

„Rozloučit se s dědou, opravdově!“ odsekla jsem.

Byla na mě tak naštvaná, že jsme okamžitě odjely domů. Přes své rozčílení si ani nevšimla, že jsem si vedle sebe na zadní sedadlo položila i Sokola. Celou cestu na mě nepromluvila, vysadila mě před domem a pokračovala do práce. Byla jsem ráda, že se na mě zlobila. Věděla totiž, že jsem měla pravdu, ale nechtěla si to přiznat.

Utíkala jsem k sobě do pokojíčku a z kasičky vysypala našetřené peníze. Nevěděla jsem, jestli mám domácí vězení, ale vzhledem k tomu, jak moc byla mamka dopálená, jsem si říkala, že je to vlastně jedno, jestli budu mít průšvih ještě za to, že jsem se vydala sama do města. Popojela jsem dvě stanice metrem a vystoupila na pěší zóně u nákupního centra, jen kousek od obchodu s fotografickým vybavením.

„Dobrý den, prosím, umíte vyvolat tenhle film?“ opatrně jsem podala Sokola prodavači.

„Ahoj slečno, samozřejmě, budeš to mít za hodinku připravený. Vezmu si od tebe teď sto padesát korunek, ju?“ Šťastně jsem vytáhla dvoustovku a posadila se před obchod na lavičku. Čas se táhl a já přemýšlela, co děda se Sokolem nafotil.

Prodavač mi předal tlustou obálku a já se vrátila domů. Rozložila jsem jednotlivé snímky na podlahu svého pokoje a zkoumala každý z nich. Děda měl pravdu. Pokud člověk vloží kus srdce do jednoho momentu, obtiskne se do něj jeho osobnost. Prohlížela jsem si fotky, dokud jsem nezaslechla rachocení klíčů v zámku. Rychle jsem je poskládala do krabice a zastrčila pod postel.

Roubenku u lesa rodiče do půlroku prodali, protože se v rodině nedokázali domluvit na dědictví. Na hřbitov jsem chodila povinně na Dušičky a Vánoce, až dokud jsem v osmnácti konečně nepocítila svobodu v podobě vlastního auta a nejela za dědou tam, kde opravdu odpočívala jeho duše.

Na zelené louky plné rozkvetlých kopretin. Do lesů, kde rostou největší borůvky a pod břízami křemenáče. K rybníku, kde se pod hladinou vlní kapři a na sluncem rozpálených kamenech se vyhřívají užovky. Na posed s tajnou lavičkou, kde jsem objevila kromě dědových posledních momentů i lásku svého života. Fotografování.

MLYNÁŘOVO TAJEMSTVÍ

Samuel (25 let), březen 2022

„Ahoj Same, děkuju za kafe, mrznou mi ruce. Moc ti to sluší. Něco slavíme? A kam vůbec jedeme?“ vychrlila Patricie bez pauzy hned po nasednutí na místo spolujezdce. Když si ode mě brala připravený kelímek s kávou, dala mi pusu na tvář.

Společně s ní se do auta dostal i závan čerstvého vzduchu plný, námi tak očekávaného, jara. Patricie byla od brzkého rána na lovu fotek a já ji nabíral u nově otevřené ohrady daňků, které fotila pro reportáž. Těšil jsem se na vzácný společný čas, kdy jsem nebyl ve vzduchu a ona neplnila své pracovní povinnosti.

„Říkal jsem si, že bychom se mohli podívat do toho nového zahradnictví a konečně koupit kytky na balkon,“ prohlásil jsem a v duchu si maloval, jak šedé kostky oživíme zelení. Nastěhovali jsme se v listopadu, a tak nemělo smysl cokoliv vysazovat. Ale teď konečně přišel onen čas.

Ani ne po dvaceti minutách jsme zastavili u jednoho z největších zahradnictví v Čechách. Hned po vstupu to vypadalo, že jsme vešli do botanické zahrady, a ne prodejny rostlin. Ovanul

nás tropický vzduch a obrovské palmy, které se tyčily až ke skleněnému stropu, v nás vyvolávaly pocit exotické dovolené.

„Půjč mi klíčky od auta, jdu si pro foťák!“ Nečekal jsem, než se Patricie vrátí, a hned zabočil do první uličky mezi orchideje. Byla tu spousta druhů, od sněhově bílých až po rudočerné květy veliké jako moje pěst. Některé s roztřepenými konci, jako by je neposlušné dítě naschvál nastříhalo nůžkami.

„Tak co, Same, už jsi něco vybral?“ připojila se Patricie k mému obdivování.

„Vůbec nevím, kde začít. Co myslíš, hodila by se nám třeba takováhle palma? A určitě musím sehnat citronovník! Jo a viděla jsi ty orchideje? Vypadají jak z džungle někde na Borneu!“

„Same, nechám na tobě, jaký kytky vybereš, ale prosím tě, ať se nám na ten balkon vejdou, ano?“

„Jak kdybych něco přeháněl...“ zabrumlal jsem a popadl květináč z regálu a postavil ho do košíku.

„Porozhlédnu se tu kolem a zkusím něco vyfotit, nevádí?“

Vlastně jsem byl rád, že se můžu labyrintem zahradnictví probírat sám. V klidu jsem si pročítal cedulky u jednotlivých sekcí a obsah košíku se mi pomalu, ale jistě plnil. Občas jsem zahlédl Patricii, když přebíhala z jednoho konce zahradnictví na druhý.

Myšlenkami jsem ale neustále odbíhal k dnešnímu večeru a doufal, že vše půjde podle představ. Nevěděl jsem, jestli se mi

potí dlaně z dusivého vlhkého vzduchu nebo z mého plánu požádat večer Patricii o ruku.

„Ještě musíme koupit tu bazalku, abychom ji měli na dnešní pizzu,“ objevila se Patricie vedle mě. Z bylinkové sekce jsme odcházeli s oreganem, majoránkou, rozmarýnem, pažitkou a šalvějí. Pro bazalku jsem sprintoval od pokladny, protože jsme na ni kvůli nákupu ostatních bylinek samozřejmě zapomněli.

„Same, jak to nacpeme do auta?“

„To ses ale taky mohla zeptat dřív, než jsme to zaplatili.“ Nervózně jsem těkal očima mezi narvaným nákupním košem a kufrem auta. Po půlhodinovém boji jsme opouštěli parkoviště zahradnického centra. Patricii jsem vedle sebe skrze korunu kávovníku, který měla na klíně, neviděl. Mezi chodidly jí balancovalo avokádo a v ruku pevně svírala svou vysněnou masožravku.

„Co sakra děláš!“ ozvalo se z džungle vedle mě poté, co jsem prudce dupnul na brzdu, protože jsem si v poslední vteřině všimnul červené na semaforu. Náklad květin v kufru a Patricie se nebezpečně zakymácely a já už se viděl, jak luxuju celé auto.

„Co říkáš, zlato? Nějak tě přes ty kytky neslyším...“ Když mi Patricie na můj malý vtípek neodpověděla, radši jsem z už tak vražedných čtyřiceti kilometrů za hodinu zpomalil na třicet.

„Mám hroznej hlad,“ ozvalo se nabručeně vedle mě. Zbystřil jsem, protože hladová přítelkyně rovná se krvelačná

příšera. V první možnou chvíli jsem zajel k rychlému občerstvení. Objednal jsem kyblíček kuřecích kousků s hranolky a kolou. Jen co se nám v autě kromě hlíny začala linout i vůně jídla, nálada se rapidně zlepšila. Zastavil jsem na nejvzdálenějším konci parkoviště a s hranolkem v puse utíkal vysvobodit Patricii ze zajetí květin. Opatrně jsem položil masožravku na střechu, kávovník a avokádo jsme postavili na obrubník a usadili se mezi ně. Březnové slunce se nám opíralo do tváří a já pozoroval bílé čáry na obloze a snažil se vybavit svůj letecký rozpis na příští týden. Odloučení od Patricie bylo vždycky těžké, ale o to radši jsem byl, když jsem stál nohama pevně na zemi a společně jsme si budovali domov.

„Nechcete vyfotit?“ ozvalo se z auta, které zaparkovalo vedle nás.

„Jo, to budete hodná. Vyfoťte nás prosím mobilem, chci mít foťák na krku,“ odpověděla šťastně najedená Patricie.

Zpětně jsme si zamilovali ten zachycený moment, kdy nám nic nechybělo. S prsty mastnými od jídla, koleny špinavými od hlíny, zamilování.

Zbytek zpáteční cesty jsme už absolvovali bez úhony. Celý zelený cirkus jsme začali nosit k výtahu.

„Ne, počkej, takhle zlomíš tenhle list!“

„Bacha, teď jsi to málem rozsypala.“

„To jsi zas jednou přehnal, Same. Proč jsi jich musel koupit tolik?!“

„Prosím tě, neboj se nic, mám to vypočítaný. Jen mě nenapadlo, že se nevejdou do výtahu, no. Tak k nim nastup a já poběžím po schodech.“

Po dalším náročném přesunu květin z výtahu na balkon jsme konečně padli na gauč.

„Není trochu brzo?“ zeptala se Patricie, když jsem k ní zamířil se skleničkou Chardonnay.

„Není. Na zelené zítřky!“ Ťukli jsme si a políbili se. Zbytek odpoledne jsme strávili organizováním balkonu. Já rozmisťoval květináče a Patricie hledala informace o tom, jak rostliny udržovat naživu co nejdéle.

„Začneme připravovat pizzu?“ navrhl jsem po zkontrolování ledničky, odkud se na mě smála čerstvá rajčata a velký blok mozzarely, kterou můj nejlepší kamarád David přivezl jako dárek z Itálie.

„Dám chladit druhou lahev. Pokud to přežijeme ve zdraví, bude na co připíjet,“ řekla a oba jsme si vzpomněli na naše osudové setkání na kurzech vaření.

Když se Patricie vrátila ze spíže, měla v jedné ruce lahev vína a v druhé sklenici mouky. Následující kroky jsem měl naplánované s detailní přesností. Do sklenice s moukou jsem už dnes ráno schoval zásrubní prstýnek, který měl vypadnout, až bude odsypávat mouku na vál. Jakmile ho objeví, byl jsem připravený pokleknout a požádat ji o ruku.

V ideální představě to tak fungovat mohlo.

V realitě naší kuchyně Patricie vysypala potřebné množství mouky, sklenici zaklapla a prstýnek nikde. To jsem nečekal. Až poté, co jsem se orosil, mi začalo docházet, jak stupidní nápad to byl. Byla jedna věc plánovat s Davidem ideální žádost o ruku a otevřít si k tomu pivo. Druhá věc byla, že jsem teď stál v kuchyni jako pitomec a hypnotizoval sklenici mouky.

„Same, ty mě vůbec neposloucháš?“

„Cože? Poslouchám, ale... Já jsem... Jakoby, jo, jasně, že poslouchám, jenom...“

„Seš v pohodě? Co jdeš dělat s tou moukou?“

Nevydržel jsem to. Rukou jsem prohrabával obsah sklenice a nezmohl se na víc než jeník na kockání. Ten prstýnek snad zmizel!

„Co blbneš, Same? Proč tady všude sypeš mouku?“

„Ha! Uf, tady je!“ Konečně jsem ho našel a s úsměvem pozoroval, jak se Patriciin výraz mění v úžas.

„Od chvíle, co jsem s tebou strávil prvních pár hodin, jsem věděl, že chci být po tvém boku každou minutu svého života. Jsi ta nejkrásnější žena na světě. Vidíš svět jako místo plné příležitostí, lásky a momentů, které stojí za to prožít a zachytit.“

Nikdy nepřestanu být vděčný za chvíli, kdy jsem si vedle tebe stoupl na kurzů vaření. Za odvahu, kterou jsi tenkrát ukázala, když ses vrátila zpět vedle mě se zbytky mouky a kousky těsta ve vlasech a společně jsme uplácali naprosto božskou pizzu. Přeju

si, abychom navěky stáli jeden druhému po boku a z toho, co nám život naservíruje za suroviny, plácali ty nejskvělejší dobroty. A když se nám to nepovede na první pokus, uděláme všechno pro to, aby to na druhý, nebo klidně i desátý pokus bylo perfektní.

Dávno jsem pochopil, že nemám kontrolu nad životem. Ten se prostě děje. Díky tobě jsem zjistil, že jediné, jak ho můžeme kontrolovat, je skrz lidi, které si do něj vpustíme. Jsi nejdůležitější člověk v mém vesmíru, jsi můj kompas, jsi láska mého života. Miluju tě.“

„Já tě taky moc miluju, Same. Ano!“ v slzách mi skočila kolem krku.

„Ale já se ještě nestihl ani pořádně zeptat...“

Kapitola 4

MI AMADA FAMILIA

Patricie (25 let), prosinec 2022

Zpoceně dlaně jsem si utřela do černé tylové sukně a nervózně pomrkávala na Sama. Když zaklepal mosazným klepadlem, nedal na sobě znát žádné emoce. Nesnášela jsem to klepadlo a fakt, že Sam neměl klíče a museli jsme se hlásit jako návštěva. Po chvilce se prudce otevřely dveře a my byli vpuštěni dovnitř. Kabáty jsme si nesměli pověsit sami na věšák, ale byly nám odebrány a umístěny do šatny. Dalším pravidlem bylo nezouvat se. Svět buržoazie a chladu mi skočil kolem krku a začínal mě pomalu dusit. Potýrala jsem se navíc myšlenkou na pohodlné chlupaté ponožky a tepláky, které na mě čekaly doma. Než jsem stihla začít rozvíjet své trápení, přešli jsme do jídelny pro zvláštní příležitost.

Vedle krbu, ve kterém hořel oheň, stál umělý stromek s černými a zlatými ozdobami. Oni dokázali znudit dokonce i ozdobení stromku. U obdélníkového masivního stolu, který byl dominantou celé místnosti, už byla rozsazena celá Samova rodina a David. Poskočilo mi srdce z té známé tváře, že jsem málem jako první zamířila na místo vedle něj. Sam mě včas chytil za ruku

a zabránil mému úprku do bezpečí. Museli jsme jít všem podat ruku a vyměnit si letmé polibky na tváře. Cesta kolem stolu byla nekonečná a nikdo kromě výměny pozdravů nemluvil. Když jsme zaujali svá místa po pravici Evelin, matky Samuela, která seděla v čele, číšník přinesl přípitek.

Zvažovala jsem, že bych poprosila, aby mi po ruce nechali celou lahev Dom Pérignon. Hrobové ticho a pohled na vážné tváře mi to ale nedovolily. Stejně jako ostatní jsem pozvedla sklenku s vygravírovaným erbem rodiny Reyes a postavila se. Evelin v černožlatých šatech se na všechny zářivě usmála a jemně a falešně si odkašlala: „Mi amada familia...“

Vyjeveně jsem se podívala po ostatních a opět si v duchu připomněla, do jaké rodiny se už za tři čtvrtě roku přivdám. Do takové, kde se mluví při velkých příležitostech španělsky, protože Samův otec Sebastian a celá jeho rodina pocházejí ze Sevilly. Pár slovům jsem porozuměla, ale budu muset začít španělštinu trénovat více. Nemůžu riskovat, že na mé vlastní svatbě mě Evelin prokleje a já jí nebudu rozumět a budu se na ni křečovitě usmívat jako pitomec. Přesně jako teď. V jeden moment se všichni decentně zasmáli a já se bez tušení, čemu se směju, přidala k ostatním. Oči jsem radši upřela na své nové lodičky, které jsem si koupila jenom kvůli tomuto slavnostnímu obědu. Už teď jsem cítila, jak mi na nohou odumírají prsty.

Po dvou minutách Evelin skončila. Chvilku jsem myslela, že třeba řekne pár slov česky, kvůli mně. Ale já byla vždycky naivní. Aspoň jsme si už konečně mohli připít tou vyhlášenou esencí hvězd. Cucla jsem si šampaňského a hořkostí musela zatnout čelisti, abych se nezatvářila nevhodně. David, který byl usazen proti mně, na mě mrknul, a to bylo jediné podporující gesto, kterého se odvážil. Choval se jako naprosto ukázkový host a téměř rodinný člen téhle maškarády.

Tím, že Evelin ukončila proslov, začal prostor pro „zábavu“. To znamenalo, že jsme mohli začít konverzovat, než přinesou jídlo. Sam mě držel pod stolem za ruku a já se zvládala na všechny zase jen a pouze usmívat, protože většina hovoru probíhala ve španělštině. Když začali nosit předkrm, po vzoru Sama jsem si na klín složila ubrousek a na artyčok s bešamelovou omáčkou jsem sáhla po stejném druhu příboru jako on. Během jídla hovor opět utichl, slyšet bylo pouze cinkání příborů. Snažila jsem se napodobovat přesné pohyby všech okolo sebe a připadala si jako podvodník. Přece na mně všichni museli vidět, že absolutně netuším, co dělám, co jím, ani o čem se kdo baví. Ale všichni byli moc slušní na to, aby dali něco takového znát. Na hlavní chod, humra s dušenou zeleninou, jsem neměla žaludek. Byla jsem jediná, kdo nedojedl, a říkala si, že se později musím zeptat Sama, jak velká urážka to byla. Zákusek, který byl z mandlí a medu, jsem ovšem snědla.

Po odložení posledního příboru talíře bleskurychle zmizely a nastala „volná zábava“. Takže jsme se dokonce mohli pohybovat po místnosti a tiše konverzovat. Já ale radši zůstala sedět. Nepotřebovala jsem předvést chůzi na podpatcích, na kterých jsem stála naposledy před více než půlrokem. Sam se zvedl a odešel se pobavit s babičkou a dědou ze Španělska, kteří se přesunuli do křesel u krbu. Na jednu stranu jsem byla vděčná, že měl Sam ve mě důvěru a netahal mě s sebou jako neschopného pejska. Na druhou stranu jsem zůstala trapně sedět a radši dopila zbytek šampaňského i z jeho skleničky. Přece to tady nenechám vyprchat.

Ztraceně jsem se rozhlédla a vybírala si, koho svou příšernou španělštinou půjdu pohoršit, když v tu chvíli si ke mně přisedl tatínek Evelin. „To je voser, co?“ vypadlo z něj, a kdybych neviděla, jak se jeho rty pohybovaly, nevěřila bych, že to řekl.

„Prosím?“ zašeptala jsem a pořádně si prohlédla Samova dědečka Antonína. Šedivou hřívu měl sčesanou dozadu a přesně padnoucí lahvově zelený oblek ho dělal mladším, než kolik mu ve skutečnosti bylo. V rychlém sledu myšlenek jsem usoudila, že by bylo fajn, kdyby Sam vypadal v jeho letech jako on.

„Vosumdesátka na krku a pořád tady hraju tohle divadýlko, už mě to přestává bavit. Nevíš, o čem to má dcera tak dlouho žvanila, než jsme si mohli připít tím předraženým vínem?“

Neudržela jsem se a začala se dnes poprvé od srdce smát. Děda Antonín se rozesmál stejným bodrým štěkavým způsobem, úplně jako Samuel. Až po chvíli jsme si uvědomili, že celá místnost utichla a všichni nás pozorují. Evelin zúžila oči na malé škvírky a nesouhlasně zavrtěla hlavou.

Oba jsme se ještě pochichtávali a děda jen pokýval na ostatní rukou, aby pokračovali dál v hovoru.

„Tak upřímně jsem se nezasmál, ani nepamatuju,“ řekl nadšeně. Utřel si slzu z koutku oka a pokračoval už vážněji: „Omlouvám se za svou dceru, má trošku jinak nastavené priority. Snažil jsem se ji vychovat lépe. Přijde mi, že Evelin úplně zapoměla, co by mělo být podstatou těchto rodinných sešlostí. Nevím, kdy nastal ten zlom a z grilovaček a obyčejných setkání se staly přísné firemní mítinky, kde si člověk bojí i uprdnout. Mrzí mě, že tohle má být oslava Vánoc. Tahle černožlatá nabubřelost a krab jako hlavní chod? To se snad zbláznila, ne? A čemu se, děvče, ještě smějete?“

„To nebyl krab, to byl humr.“

„Sejde na tom? Byl celej divnej. Nechápu, proč nám ho museli dát na talíř i s očima a fousama. Kdyby radši udělali řízky... No, ale chtěl jsem říct, že smysl Vánoc přece není v perfektním sladění barev nebo o nejbohatším jídle. Já si prostě pořád myslím, že by to mělo bejt o dobrejch skutcích a o lidech. Nebo ne? Asi

jsem starej, v dnešní době už se dobrý skutky zaměňují za sponzorský dary a lidi jsou falešný jak Evelininy zuby.“

„Já si nemyslím, že je to s lidstvem až tak špatné. Určitě jsou na světě ještě lidé, kteří dobré skutky konají nezištně. Třeba Sam je jedním z mála lidí, kteří mají srdce na pravém místě. Je to dobrák a altruista a...“

„Je to taky trošku pitomec... aby ho ta jeho dobrá povaha nedostala do problémů. No, půjdu si s tím mým vnukem popovídat. Musím ho pochválit, jakou si vybral nastávající ženu.“

Nečekal na mou reakci a svižně odkvačil k Samovi, kde mu naprosto bez servítků skočil do hovoru. Evelin to opět přešla děsivým pohledem. Nabuzená milou konverzací s dědou Antonínem jsem se odhodlala zapojit do rozhovoru s dalšími příbuznými a kupodivu se všichni automaticky přepnuli do češtiny. Když jsme odcházeli, necítila jsem se tak divně jako obvykle.

„Díky, Patricie, byla jsi úžasná. Nejvíc z tebe byl nadšený děda Antonín a věř mi, ten by se nepřetvařoval,“ řekl Samuel, než jsme vystoupili z auta. Mezitím jsem se natáhla pro tašku s dárky pro mé rodiče a prarodiče. To byl jeden z milionu rozdílů mezi našimi rodinami. U Samuela si dárky nikdo nepředával, bylo to považováno za zbytečné a infantilní, protože si každý mohl koupit, co chtěl nebo potřeboval.

„Já jsem z dědy taky nadšená, nebylo to nakonec tak hrozný, jak jsem se bála. Stejně je to brutální, ta kolize vesmírů

našich rodin a odlišný světy, ve kterých žijou.“ Koukala jsem na náš dům, kde před hlavními dveřmi svítil umělý sob a v okně blikaly barevné žárovičky.

„Víš, na co jsem se celý oběd těšil? Až konečně odjedeme. Nemám rád svět, v jakém rodiče žijí. Nesnáším tu upjatost, strojenou noblesu a neupřímnost, ale stále jsou součástí mého života a s tím zatím nemůžu nic udělat. Nejradši bych se jim na takovýhle oslavy vykašlal, ale na druhou stranu mám stále pocit vděčnosti a možná i dluhu za to, co mi umožnili. Díky nim jsem se mohl stát pilotem, procestovat desítky zemí... No, tak pojď, tvůj táta už na nás mává.“

Aniž by stačil své povídání dokončit, vystoupili jsme a hned mezi dveřmi se objímali s rodiči i prarodiči, kteří se všichni nahrnuli do miniaturní předsíně, aby se s námi přivítali. Okamžitě jsem skopla podpatky a vyrazila po schodech do svého starého pokoje, ze kterého se stávalo skladiště. Sam mě následoval: „Mám tady ty tepláky, že jo?“ řekl, když si rozvazoval kravatu a sundával košili přes svůj pečlivě upravený účes.

Když jsme sešli zpět do obývacího pokoje, nemohla jsem zastavit mozek, který provedl rychlé porovnání. V rohu místnosti stála obří borovice, která byla ozdobená jakkoliv jinak než vkusně. Červené řetězy, již několikrát použité různobarevné lamety, blikající hvězdičky, čokoládová kolekce a ozdoby všech tvarů a velikostí. Pod stromečkem ležela kupa dárků a z televize křičela

pohádka. Stůl se slavnostním háčkovaným ubrusem přetékal talíři s cukrovím, křupkami a tácy plnými majolkových chlebiček. Mezi nimi stály připravené panáky na košt letošní první domácí slivovice. Tohle bylo doma mého dětství. Plácla jsem sebou na gauč a rovnou si naložila na talíř obří chlebiček, kterým jsem podrobila sebe, gauč i babičku. Potřebovala jsem vyvážit energie posledních pár hodin. Všichni jsme se začali bavit, smáli se, přeřvávali televizi, kterou nikdo nevyplnul, a nakonec si rozbalili dárky.

Od rodičů jsme vyrazili, když se v oknech s přicházející tmou začala rozzařovat světylka. Pomalu jsme projížděli ulicemi liduprázdné Prahy, z rádia se lehce linula melodie koled a oba jsme cítili, že konečně míříme tam, kde je nám nejlépe. Domů.

Sam rozdělal víno a rozvalili jsme se na gauč. Přitulila jsem se k němu a mlčky jsme sledovali, jak Grinch kul plán, jak co nejefektivněji zkažit Vánoce. Nevydržela jsem se nezeptat: „Same, víš, z čeho mám strach? Že pro tvoji mámu stejně nikdy nebudu dost dobrá. Při představě, jak dávám dohromady seznam hostů a jejich rozsazení na naší svatbě, mi je fakt úzko. Děsí mě, jak jsou naše rodiny diametrálně odlišný.“

„Patricie, zadrž!“ přerušil Samuel proud mých domněnek. „Nejsme na světě od toho, abychom se přizpůsobovali očekáváním a životu druhých. V téhle představě bohužel žijí moji rodiče. Předvádí se před ostatními s drahým šáněm, aby dokázali, že oni jsou králové týchle džungle. Jejich život ale byl a je jedno

velký smutný divadlo. Nežijí tak, aby byli šťastní, ale aby se to líbilo druhým. Pro moji mámu zřejmě nikdy nebudeš dost dobrá, ani já nejsem ten perfektní syn, kterého si představovala. Ale to je její problém, ne náš. Bereš si mě a pro mě jsi ta nejlepší holka na světě.“

CHLAD PERSKÉHO KOBERCE

Patricie (25), červen 2023

„Dobrý den, to jsem já, Patricie, můžu dál?“

„Bzzzzz!“ zavřeštěl zámek a já se opřela plnou vahou do kovové kliky, abych hnula robustními dveřmi. Kývla jsem na recepční a místo přivolání výtahu jsem prošla chodbou doprava a začala stoupat po schodech. Snažila jsem se být neustále v pohybu. To jsem poslední dobou dělala často. Když jsem totiž zastavila tělo, začaly mi v hlavě bouřit myšlenky plné smutku a úzkosti. Pálila mě lýtka a bodalo u srdce. Hořely mi tváře a na čele vyskakoval pot. Tyto příznaky bohužel nesouvisely se sto sedmdesáti osmi schody, které jsem právě vyběhla. Zastavila jsem se před dveřmi s nápisem Reyes a tupě zírala.

Než jsem stihla zaklepat, dveře se otevřely a v nich stál Sebastian. Bez rozmýšlení jsem mu padla kolem krku a na zádech cítila konejšivé poplácání. S hlavou opřenou o jeho rameno jsem vnímala podobnost, která byla sice slabou náhražkou, ale každá spojitost se Samuelem mi dopřávala alespoň chvilkovou katarzi.

„Co vám tak trvá?!“ ozvalo se z obývacího pokoje. Hlas mé bývalé budoucí tchyně zastavil slzy, které se mi draly do očí, a to se za poslední týdny povedlo málokomu. Otřela jsem si oči, vysmrkala se a odraz ve zlatě orámovaném zrcadle mi nastavil nechtěnou pravdu. Vypadala jsem tak, jak jsem se cítila. Příšerně.

„Dobrý den, Evelin. Jak se máte?“ podala jsem jí ruku, protože ani zmizení jejího syna a mého budoucího muže nás nesblížilo natolik, abychom se objaly. Mou otázku přešla mávnutím ruky a ukázala na křeslo, kam se mám posadit. Snažila jsem se nerozhlížet, nevnímat známé věci. Nekoukat na jeho fotky vystavené na krbové římse, nepřemýšlet o tom, že jsme tu byli minulý měsíc na narozeninové večeři, ze které jsme po hodině utekli bez rozloučení.

„Slečno Svobodová, tak čaj nebo kávu?“ zeptala se mě nejspíš už podruhé Sára, pomocnice, kuchařka, uklízečka, asistentka v jedné osobě. „Ká—ehm, vlastně já si dám čaj. Čaj si dám, kafe mi nedělá poslední dobou dobře,“ zablekotala jsem.

„Tak copak máš na srdci?“ zeptal se Sebastian a mně se při pohledu na něj opět stáhl žaludek. Sam ode mě nerad slýchával, jak si byli podobní. Měli stejnou chůzi, stejným gestem si upravovali vlasy, v Sebastianově případě prokvetlé elegantními šedinami. A ty oči... Oproti tomu Samova matka byla naprosto jiná. Rysy ztuhlé botulotoxinem ve výrazu věčné nadřazenosti a zároveň ztělesnění

dokonalosti a stylu. Pečlivá manikúra, na míru šité šaty, vlasy ze salónu.

Včera odpoledne, když jsem vypila třetí skleničku Chardonnay, mi přišlo jako skvělý nápad zavolat Evelin a Sebastianovi a navrhnout jim, jak budeme věci ohledně Samova zmizení řešit. Teď, když jsem šoupala nohama po perském koberci, mi to už tak skvělé nepřišlo.

„Víte, já nevěřím tomu, že mě... že nás Sam opustil. Že by odešel jen tak bez vysvětlení, bez rozloučení...“ zlomil se mi hlas, a abych nepokračovala vysokým skřípnutým tónem, zhluboka jsem se nadechla, sebrala veškeré zbytky sil a důstojnosti a pokračovala dál: „Ne, nevěřím tomu. Myslím, že se mu něco stalo. Tak mě napadlo, že kdybyste vy, Sebastiane, s vaším vlivem a ehm no... dostatečnou finanční základnou zatahal za pár nitek, třeba by někdo něco našel. Já nevím, co mám dělat, nemám peníze na to najmout si soukromou vyšetřovací službu, policie se mnou už nechce dál mluvit. Ale kdybyste vy mohli... Evelin, prosím, pomozte mi ho najít. Já bez něj opravdu nezvládnou žít.“

Dál jsem mluvit nedokázala, rozvzlykala jsem se a obličej schovala do dlaní. Po chvíli jsem ucítila, že mi ťuknutí na rameno Sára podává papírový kapesníček. Vzala jsem si od ní radši celou krabici.

Oba Samovi rodiče na mě koukali jako na blázna. Vypadali, že nečekali, že za nimi přijdu. Těkala jsem očima z jednoho na druhého.

„Ne!“ zaznělo tiše ale rázně místností.

„Prosím? Co tím myslíte?“ vyjekla jsem a v ruku drtila krabičku s kapesníčky.

„Tím myslíme, že ne. Nebudeme investovat své peníze, vliv ani čas do hledání toho, toho... nevděčníka!“ prskla tentokrát dost zřetelně Evelin. Vlasy vzteku mnou cloumaly a ona pokračovala dál: „Vždycky jsme věděli, že Samuel nedopadne dobře. Věděli jsme, že s tím jeho kamarádčkováním s Davidem jednou bude problém. A měli jsme pravdu. Utekli spolu, ty holko hloupá! Kdybys tolik nepila, dala by sis dvě a dvě dohromady. Prostě spolu zmizeli! Po Davidovi je vyhlášeno mezinárodní pátrání a je obviněn z účasti na pašování drog a možné teroristické aktivitě. Je úplně jasné, že do toho Samuela nalákal. Nedělej, že to nevíš. Nechci, aby s tím naše jméno a peníze byly jakkoliv spojovány.“ Rudá Evelin praštila pěstí do stolu a já nadskočila stejně jako orientálně zdobený popelníček vedle její pravačky.

„Chápej, nemyslíme to zle. Ale doporučujeme ti, aby ses zachránila, dokud můžeš. Nesnaž se to vyřešit, nespoj se s jeho jménem a už vůbec ne s naším. Nechceme s tím zkrátka mít nic společného, obzvláště teď, když je na spadnutí životní obchod naší

firmy,“ Sebastian nemluvil tak rozzlobeně jako Evelin, jeho slova mě ale zabořila o to víc.

„Děláte si ze mě srandu? David není žádnéj pašerák nebo atentátník! Zbláznili jste se? Sam by s ním nikdy nikam neutekl. A kdyby jo, nechal by mi aspoň vzkaz nebo mě vzal s sebou!“ argumentovala jsem v marné snaze o pomoc a pochopení.

„Patricie, prosím, odejdi a už nás nikdy nekontaktuj,“ zavelela Evelin.

„Vždyť jsi jeho máma!“ zaječela jsem a bylo mi jedno, že si tím vůbec nepomůžu, a ještě ji urazím tykáním. „Jsi jeho máma, on je tvůj syn. To k němu nemáš ani kousek citu? To je ti jedno, co se mu stalo? Jsi fakt taková ledová královna, jak Sam vždycky tvrdil? Evelin, jestli to tímhle rozhovorem skončí pro tebe, pro mě to rozhodně konec není. Já ho najdu. A ty budeš litovat, každou minutu budeš litovat, že jsi mi nepomohla!“ Mrskla jsem o zem aspoň tou papírovou krabicí a vyběhla ven.

Běžela jsem opět na letiště. Přebíhala jsem mezi jednotlivými terminály, pozorovala zástupy odlétajících a přilétajících lidí, vyptávala se letušek, ostrahy i náhodných taxikářů. Dostávala jsem zas a znova jednu a tu samou odpověď. Nikdo o Samovi nic nevěděl.

Při čekání, doufání a pobíhání jsem nemohla vyhnat z hlavy obrázek jeho rodičů. Evelin jako socha, jako královna shlížející

na všechny poddané ze svého trůnu a za ní Sebastian, věrný svému jménu a jmění.

Ač mě drásalo si to přiznat, doufala jsem, že se Sam podobá své rodině nejen vzhledem. Věřila jsem, že mu výchova bez slitování a všechny tvrdé vlastnosti jako houževnatost, cílevědomost a odhodlání pomohou, ať už je kdekoliv.

IDIOT A LEDOVÁ KRÁLOVNA

Evelin (54 let), srpen 2023

„Aaaa, dobrý den, Evelin, rád vás opět vidím, prosím, pojdte dál. Neperlivou vodu jako obvykle?“ uvítal mě profesionální hlas našeho rodinného psychologa. Asistentka za mnou zavřela dveře a já se rovnou posadila do tmavě zeleného koženého křesla.

„Dobrý den, doktore Kahlmane, jak bylo na Maledivách?“ Vděčně jsem přijala sklenici vody a pocítila klid, který ve mně vyvolávala terapeutická místnost. Lépe se mi dýchalo a srpnové horko naštěstí nemělo proti klimatizovaným prostorám šanci.

„Výborně, znáte to, bílá pláž, procedury a potápění. Ještě jednou děkuji za doporučení, manželka byla nadšená. Ale dost o mně. Jak se cítíte, Evelin? Něco nového od doby, kdy jsme se viděli naposledy?“ řekl a pohodlně se usadil do svého křesla.

„Velice dobře, pracovně jsem naštěstí v jednom kole, znáte to. Se Sebastianem vážně přemýšlíme nad uzavřením spolupráce s jednou menší zámořskou firmou, která se ve výrobě dokázala dostat na poloviční cenu než náš aktuální tuzemský dodavatel. Taky jsem si na zítra ráno objednala lektorku jógy, jak

jste mi poradil. Doufám, že mi pomůže s tím věčně zatuhlým krkem. No, a včera to byly dva měsíce od Samuelova odchodu.“

„A nějaké novinky ohledně Patricie? Pokusila se vás znovu kontaktovat?“ zeptal se doktor, jelikož byl informovaný o celém divadle, které k nám ta holka přišla předvádět pár dní po Samuelově zmizení.

„Ne, ale Kamila, má sekretářka, ji předevcírem viděla, jak šla do vinotéky. Když odcházela, nechala si prý rovnou jednu lahev otevřít už tam a pila ji po cestě domů... Co na to říct, ztracená existence. Stejně by to těm dvěma dlouho nevydrželo. Myslím si, že už od malička jí chyběl dostatek disciplíny.“

„Evelin, a myslíte si, že vám ve výchově Samuela dostatek disciplíny k něčemu byl?“

„Kdybych vás neznala, doktore, myslela bych si, že se mě snad pokoušíte kritizovat,“ usmála jsem se. „Mé výchovné metody měly dostatek řádu a pevných zásad, bohužel jsem se setkala pouze s nevděkem, neslušností a zradou. Málokdo nad sebou umí ocenit pevnou ruku.“

„Dobře, abychom pokročili, Evelin. Rád bych s vámi dnes probral, jak přemýšlíte nyní o Samovi? Co se vám jako první vybaví, když si na něj vzpomenete?“

Napila jsem se, abych získala pár vteřin na zpracování myšlenek a formování pocitů do slov: „Zklamání. Promarněný potenciál. Bohužel. Sblížil se s lidmi, kteří ho stáhli na špatnou

stranu. Fotografka na volné noze, tak nestabilní osoba, prý umělkyně. Bylo mi to hned jasné. Kdyby se byl býval nechal přesvědčit a vzal si Marii, dceru mé známé, mohl se mít královsky. Už dlouho jsme se Sebastianem přemýšleli, kdy Samuelovi předáme většinový podíl firmy, ale to je teď pasé.

Poslední roky se nekontrolovatelně měnil. Rozuměli jsme si čím dál méně, měla jsem zakročit. Zakázat mu vaření i chození s ní! Taková ztráta času. Mohla jsem mít klidný důchod, ale teď? Kvůli jeho sobectví a hlouposti musím vést firmu úplně sama!“

„Evelin, proč si myslíte, že bylo od Sama sobecké, že zmizel?“ zeptal se a skrz obroučky brýlí mě provrtával pronikavým pohledem.

„Co je to za otázku? Zřekl se odpovědnosti, aby se mohl potloukat po světě. Zmizel a vykašlal se nejen na nás, ale i na tu holku. Samuel měl prostě všeho dost, měl možnosti, tak zmizel. Nejspíš je někde v Karibiku a obsluhuje gril na pláži. To by mu šlo. Rozhodl se žít si po svém a já se podle toho zařídila. Jsem pravděpodobně jediná, kdo ho zná natolik, abych věděla, čeho je schopný.“

„To, co se stalo, mě velice překvapilo a upřímně zarmoutilo. Pochopte, je mým klientem od jeho pěti let a to, aby jen tak zmizel, mi k němu zkrátka nesedí. Říkáte, že ho znáte natolik, abyste věděla, čeho je schopný, co tím konkrétně myslíte?“

„Je schopný zmizet, nechat všechny a všechno za zády. Vzpomínám si na jeho dětství a postupně si vybavuji, co jsem si dříve nepřipouštěla. Brali jsme ho s sebou na všechny služební cesty po celém světě. Doufali jsme, že čím dříve ho naučíme, jak to v životě chodí, tím lépe. A víte, co dělal on? Utíkal nám. Plížíl se pryč z pokoje a většinou jsme ho našli, jak se něčím cpe a mluví s naprosto cizími lidmi! Takový nevděk. Samozřejmě Sebastian mu jeho útěky toleroval a omlouval to mladistvou nerozvážností. Já... odpusťte doktore, ale já to musím říct, já *kráva*... měla jsem poznat, že se na útěk připravoval už dávno. Samuel se z vlastní vůle nikdy nezajímal o obchod, vedení firmy nebo probíhající akvizice.“

Doktor měl rozvážný pohled, který se nezměnil za žádných okolností. I kdybych vypustila z úst deset vulgarit, přešel by je mírně zvednutým pravým koutkem.

„Popsala byste mi z vašeho pohledu, jak se Samuel cítil? Proč neustále utíkal?“ zeptal se a poklepával prsty pravé ruky na štos papírů na stole.

„Jak to mám vědět, proč utíkal? Měl všechno. Jako jeden z mála lidí na světě měl zajištěnou celou budoucnost. Měl nejlepší vzdělání, mohl cestovat po celém světě a vlastnit, cokoli si zamlouval. Možná jsem ho rozmazlila. Měla jsem být přísnější, měla jsem se více snažit směřovat ho k vedení firmy. Měl až moc svobody.“

„Evelin, přemýšlela jste o tom, co ho vedlo k odchodu? V jakých chvílích obvykle mizel? Spojuje ty situace něco?“

„Pane doktore, zníte jako vyšetřovatel. Kdybych chtěla být vyslýchána, navštívila bych policejní stanici. Ušetřím vás dalších otázek. Ne, nenahlásila jsem Samuelův útěk a ani to neudělám.“

„Proč?“ zeptal se velmi potichu. Jako by mi tím nechával možnost volby, zda na otázku chci odpovědět.

„Tak tedy jednou provždy. Samuela hledat nebudeme! Nebude se po něm pátrat! Nebude se sdílet jeho fotka na internetu! Samuel se rozhodl. Já jeho rozhodnutí nerespektuji a podnikla jsem patřičné kroky, abych vše včas zachránila. Nebylo vůbec jednoduché zrušit všechny linky mezi námi a Samuelem. Ach, takové pošpinění rodinného jména! A představa skandálu v bulváru a denním tisku? Nic takového si absolutně nemůžeme dovolit. Kdyby se akcionáři dozvěděli, že nejsem schopná uhlídat ani vlastního syna, nevěřili by, že jsem schopná uhlídat jejich investice. To bychom měli velké potíže. Zmrazila jsem veškeré Samuelovy přístupy k firemním účtům a koncem třetího kvartálu přesouváme naše hlavní sídlo do Španělska. Končíme všechny konexe s Českou republikou a celým tímhle východním stylem myšlení. Expandujeme na západ, trh je tam mnohem otevřenější. Samuel v našich životech už nehraje roli. Tečka.“

„Vzala jste pomyslné nůžky pevně do rukou, Evelin, stříháte pečlivě a bez ohlednutí zpět. Napadlo vás, že to mohl být

únos, nedorozumění nebo něco podobného? Strávil jsem stovky hodin povídáním si se Samem, a i kdyby utekl, nevěřím, že by s sebou nevezl Patricii. Mluvil o ní velmi často a upřímně ji miloval.“

„Kdyby to byl únos, už po nás chtějí výkupné. Kdyby to bylo nedorozumění, byl by už zpátky. Nedorozumění. Pch. Nedorozumění se stávají hloupým neopatrným lidem, kteří se nechají unášet emocemi. Pak jim to patří, že se dostanou do složitých životních situací. Ne, kdepak, nejsme v kriminálním seriálu, tohle není žádná záhada, tohle je fakt. A co se týče té holky? Jsem přesvědčená, že v něčem je Samuel přece jen po mně, a proto si včas uvědomil, že ona se do jeho světa nehodí. Nikdy pro něj nebyla dost dobrá...“ S těmito slovy jsem si přitáhla kabelku na klín, aby doktor pochopil, že pokud se hodlá dál bavit na toto téma, odcházím.

„Vidím, že tato situace je pro vás vyřešená a uzavřená. Nechtěl jsem vás rozčítit...Expanze na západ zní jako skvělý tah. Na návrat do Španělska se jistě těšíte. Víím, jak nesnášíte zimu ve střední Evropě.“

Konečně rozumná řeč. „Ano, těším se. A co teprve Sebastian. Víte, jak je fixován na svou rodinu, všichni příbuzní už se nás nemohou dočkat. K tomu nás ještě čeká dle predikcí výborný rok, jeden z nejúspěšnějších.“

Pokračovali jsme ještě půl hodiny v konverzaci, která byla mnohem smysluplnější než první polovina schůzky. Rozloučili jsme se políbením na tvář.

„Idiot! Proč já u něj vůbec ztrácím čas...“ řekla jsem nahlas hned, co jsem zašla za roh budovy, kde na mě čekal osobní řidič.

KŘEST MOŘEM

Daniel Kahlman (59 let), srpen 2023

Zavřel jsem oči a soustředil se na pravidelné hluboké dýchání. Postupně jsem vstřebával vše, co jsem právě slyšel, a ne a ne vyhnat z hlavy věty: „Tohle není žádná záhada, tohle je fakt.“ Nebo: „Samuel v našich životech už nehraje roli. Tečka.“

Nechápal jsem, kde bere tu jistotu. Kdybych Evelin připojil na detektor lži, pravděpodobně by nezaznamenal jedinou odchylku. Byla skálopevně přesvědčená o tom, že má pravdu. Naprosto neochvějně interpretovala Samovo chování a jeho zmizení. Věřila každou svou buňkou, že chyba je v něm, že je to nevděčný spratek, který se rozhodl žít svůj život. Ani kdybych na ni použil stovku ověřených psychologických technik a postupů ve snaze o její prozření, neuspěl bych.

Začal jsem přecházet kolem zatažených oken a škvírkou mezi závěsy pozoroval lidi na ulici. Byl jsem rád, že jsem si Evelin nechal jako poslední klientku. Věděl jsem, že po zbytek odpoledne nebudu schopný klidného myšlení.

Kroutil jsem hlavou nad svou zapeklitou situací, vázala mě profesní mlčenlivost. Vázal mě slib, který jsem dal Samovi, vázal mě strach. Poštvat proti sobě Evelin, jednu z nejmovitějších klientek, by mi výrazně snížilo sociální index. Toto jsem si v hlavě opakoval celou dobu, kdy jsem jí naslouchal a snažil se ji přimět k jinému pohledu na celou situaci. Bylo neuvěřitelně lákavé vyskočit z křesla, chytit ji za ramena a pořádně s ní zaklepat a zařvat jí do obličeje, že je to ta nejhorší matka na světě, ale vydržel jsem. Myslím, že nic nepoznala.

Z prvního šuplíku jsem vytáhl elektronickou cigaretu, schoval ji do kapsy pláště a vyjel o tři patra výš. Střešní terasa s restaurací byla v srpnovém vedru liduprázdná a já se opřel ve stínu slunečníku o zábradlí a nasál milovanou dávku nikotinu. Protáhl jsem se a několik obratlů se s hlasitým křupnutím vrátilo na své místo. Nohou jsem odehnal žebrajícího holuba a chtě nechtě mi před očima začaly vyskakovat vzpomínky na Sama.

Jako malý kluk byl, k nespokojenosti Evelin, věčně ušmudlaný z průzkumných výprav. Nadšeně vyprávěl o lidech, které poznal, o jídlech, která ochutnal, o příbězích, které si zamiloval. Hned po pár prvních sezeních mi bylo jasné, že bude lepší, když s námi Evelin při nich nebude. V Samovi jsem viděl nálož nevyřádných emocí a nepochopených citů. Řetěz, na kterém ho rodiče drželi, byl sice ze zlata, ale také velmi krátký. Sam ale za svoji

svobodu nikdy nepřestal bojovat. Rval se s řetězem a dařilo se mu z něj utíkat. V ty chvíle zažíval největší dobrodružství.

Byl mým prvním dětským klientem a od jeho pěti let jsem ho vídal každé tři týdny. V ordinaci jsme ale většinou neseděli. V devadesáti procentech případů jsme vyjeli sem na terasu a povídali si u zmrzlinových pohárů, u točených Kofol a v pozdějším věku u piva. Bohužel jsem udělal chybu a dovolil, aby náš vztah přerostl nad profesionální úroveň. Bylo to samozřejmě naše tajemství. Evelin by nic takového neakceptovala. Upřímně mohu tvrdit, že jsem Sama znal a měl ho velmi rád, proto mě ničilo přesvědčení Evelin o tom, jaký je to zmetek a nevděčník. Nečekal jsem ale, jak rychlá bude v jeho odstřihnutí. Ona je sice velmi schopná žena, ale naivně jsem věřil, že syn pro ni znamená něco víc než její firma a rodinná pýcha.

Evelin konečně mohla veřejně nenávidět Patricii. Určitě si dala záležet na tom, aby jí dala jasně najevo, co si o ní ve skutečnosti myslí a že celých pět let ji pouze tolerovala. Chtěla, aby Sam prozřel, aby pochopil, z jakých je společenských kruhů, a uvědomil si, že Patricie je nikdo. Láskou mezi nimi pohrdala a tvrdila, že stejně nic takového neexistuje. Viděla v ní jen vypočítavou zlatokopku a člověka pod jejich úrovní. Neustále si na něj i na Patricii stěžovala a já, srab, stáhl ocas mezi nohy a dělal jí dál úslužného posluchače. Já a zbytek světa. Jediný, kdo jí kdy odporoval, byl právě Samuel.

Znal jsem Sama jinak než jeho rodiče. Na energii, která z něj vyzařovala všemi směry, jsem byl zvyklý já i pravidelní návštěvníci terasy. Nebyl jsem jediným posluchačem jeho vyprávění o cestování, létání, vaření nebo o hvězdách. Měl talent klást tak hluboce jednoduché otázky, že rozplakal nejednoho pracovníka kanceláří a minimálně jednou za rok kvůli němu dal někdo výpověď z korporátu a díky tomu odešel žít svůj život podle svých představ.

Sam měnil životy svým nadšením a uměním vytěžit z každého dne maximum. Já jsem si díky němu udělal kurz potápění a každé léto jsem jezdil jako instruktor do Egypta. Když bylo Samovi třináct let, zeptal se mě, co bych dělal, kdybych nebyl psycholog. Od té doby mi nedal pokoj, dokud jsem se ke splnění snu neodhodlal. Miloval jsem tichý svět pod vodou, kde se osvědčily mé terapeutické metody. Na první nadechnutí jsem byl schopný vydržet pod vodou nejdéle ze všech účastníků. Všechno je pouze v hlavě. Naše hlava, naše limity.

Sam na mě byl pyšný. Kurz jsem absolvoval v rozkvětu jeho puberty. Když jsem vešel na terasu, uvítal mě na jednom z našich sezení tím, že mi chrstnul džbán slané vody do obličeje. Kýval se v záchvatu smíchu a mutujícím hlasem mi sdělil, že mě právě pokřtilo moře, takže se mi při potápění nic nestane. Poté co jsem se vzpamatoval z šoku a vymyl si z očí sůl, nemohl jsem zakrýt úsměv.

Většina našich sezení se sice odehrávala na terase, ale o to intenzivnější byly chvíle strávené v ordinaci. Platilo nepsané pravidlo, že Sam se mohl rozhodnout, kde spolu budeme mluvit.

V říjnu asi před pěti lety se nedostavil na sjednanou schůzku a při další mě poprosil, jestli můžeme zůstat v ordinaci. Věděl jsem, že se něco stalo. Ten vždycky trochu potřeštěný kluk s úsměvem od ucha k uchu nervózně poposedával na křesle proti mně. Než jsem se stihl vůbec usadit, Sam ze sebe vychrlil: „Někoho jsem poznal.“

Souhlasně jsem pokýval, že ho vnímám, a nechal mu prostor, aby pokračoval.

„Potkal jsem nejúžasnější holku na světě. Je krásná, vtipná, milá a já jí omylem hodil těsto do obličeje. Už jsme měli dvě rande a já na ni nemůžu přestat myslet. To je všechno supr, ale co je průser, že na nás přišla má matka. Asi si dokážete představit, jakou ztropila scénu. Našla si o ní, z jaké je rodiny, co dělá, a zakázala mi se s ní stýkat.“ Samův hlas přešel do skoro křiku a pěstí se poklepával do nervózně kmitajícího kolena.

„Ale mně nebude poroučet! Jsem už dospělej! Řekl jsem jí, že si v životě můžu a budu dělat, co chci. Že mi do toho nemá co žvanit. Já se za ni tak stydím. Ty její kecy o jménu naší rodiny a firmy. Je mi z toho na blití! Patricie pro mě prý není dost dobrá. Co jako jsme? Královská rodina? Máma je blázen! Prosím, slibte mi, že si s ní promluvíte. Málokdy jsem vás o něco prosil, doktore,

ale tohle přesvědčení musí máma dostat z hlavy.“ Sam se vzteky postavil a přecházel mezi stolem a dveřmi.

„Zatím jsem k nikomu necítil tak silné pocity jako teď k Patricii. Když jsem s ní, nemůžu se jí nabažit, když s ní nejsem, vidím ji pořád před očima. Vidím její úsměv, cítím její vůni. Potkali jsme se na kurzech vaření. Ráda cestuje a úžasně fotí. Kdybyste viděl ty fotky, je tak šikovná!“ Samovy tváře byly rudé ze zápalu povídání. Přestal přecházet a sedl si na opěradlo křesla.

„Co mám dělat?“ zeptal se. Slíbil jsem mu, že udělám vše, co bude v mých silách, abych Evelinin pohled na Patricii změnil.

Neuspěl jsem. Očividně. Frustrovaně jsem kopl do zábradlí. Přišel za mnou před lety a čekal, že mu pomůžu. Zklamal jsem nejen Samuela.

Třeba jsem ho neměl tak přečteného, jak jsem si myslel...

Třeba jsem mu měl pozorněji naslouchat...

Třeba jsem mohl něco změnit...

Třeba jsem mohl udělat víc...

Měl jsem se vykašlat na celou svou pověst, peníze a měl jsem být k Evelin upřímný. Bylo mi ze sebe špatně, byl jsem slaboch a záleželo mi víc na sobě a své kariéře než na Samovi. Možná se podobám Evelin víc, než jsem si myslel.

DVĚ STRANY STOLU

Patricie (26 let), září 2023

Pochybnosti jsem cítila na každém kroku, ale vzhledem ke svému zoufalství jsem mechanicky postupovala dál. Včerejší telefonát od doktora Kahlmana mi neustále zněl v uších a jedině, co mě táhlo vpřed, bylo jméno, které rezonovalo každou mou buňkou. Samuel.

V obrovském zmatku, který jsem zažívala, v úzkosti, která držela mé útroby v ledovém sevření, jsem nahlásila své jméno na recepci a vyčkávala, než půjdu na řadu. Nevěděla jsem, co mám čekat, a doufala, že konečně získám alespoň nějaké odpovědi na otázky posledních měsíců.

Proč?

Proč Samuel zmizel?

Proč o něm nemám jedinou zprávu?

Proč jeho zmizení nikoho nezajímá?

„Slečno Svobodová, pan doktor vás očekává,“ vyzvala mě elegantní recepční v šedém kostýmku a otevřela dveře do ordinace. Usmála se na mě stejným stylem, jako se usmívala na všechny ostatní trosky, které těmito dveřmi procházely.

„Dobrý den, Daniel Kahlman. Děkuji vám, že jste si udělala čas a přišla,“ představil se a podal mi ruku. A já poprvé uviděla člověka, se kterým kromě mě Samuel sdílel své nejniternější myšlenky.

„Dobrej, ehm, já jsem vlastně nechtěla přijít. Hned ze začátku vám říkám, že nestojím o psychologický rozbor. Jsem tu jen a pouze kvůli Samovi.“ Celé prostředí se snažilo předstírat, že není ordinací, ale ukázkovým obývacím pokojem z lkey, což na mě působilo velice nesympaticky.

„Rád budu vaše přání respektovat. Volal jsem vám zejména kvůli Samovi. Dáte si čaj?“ To, že byl doktor milý, mi znemožňovalo nenávidět ho, jak jsem původně plánovala. Chtěla jsem nenávidět každého, kdo má něco společného s Evelin a kdo mi nepomáhá v pátrání po Samovi.

„Fajn, tak jo. Ovocný, jestli máte.“ Vkročila jsem dál do místnosti a obcházel křeslo naproti velkému stolu. Doktor dal vařit vodu na čaj. Překvapilo mě, že tento úkol nedelegoval na recepční. Během toho, co konvice klokotala, jsme ani jeden nepromluvili. Po minutě přede mě postavil baculatý hrníček a oba jsme se posadili na svá místa.

„Slečno Svobodová, nebudu se vás tedy ptát, jak se cítíte, ale kdybyste si chtěla kdykoliv o čemkoli promluvit, jsem tu pro vás. Pojdme ale k věci,“ pokračoval, protože jsem zuřivě vrtěla hlavou a se slzami v očích se mračila. „Chtěl jsem se vás zeptat na pár podrobností ohledně Samuela...“

„Vy se chcete ptát mě? Já jsem myslela, že jste zavolaal, protože máte nějaké zásadní informace. Že vám třeba Evelin něco řekla... že jste se rozhodl mi pomoci ho najít!“

„I kdybych měl nějaké informace od paní Novaque Reyes, nemohl bych vám je sdělit. Zavolaal jsem vás také proto, že mě zajímá váš názor na celou situaci a chtěl vás poznat osobně, přece jenom Samuel o vás mnohokrát mluvil.“

„Nevidím tedy moc žádný smysl tohoto setkání. Myslela jsem, že společně probereme nějaké možnosti a vymyslíme, co budeme dělat...“ cítila jsem chaos, který se pouze prohluboval, a netrpělivost ve mně vřela.

„Patricie, ale ono nejde nic dělat,“ řekl vyrovnaným hlasem a při oslovení křestním jménem mě bodlo u srdce.

„Jak nejde nic dělat? Jde toho dělat spoustu! Stačí jenom chtít. Jenom chtít, doktore! Kdybyste třeba šel se mnou na policii a potvrdil mé výpovědi. Přece byste mohl doložit Samovu psychologickou diagnózu, že nebyl útěkář, ani skrytý drogový dealer, jak naznačuje pomatená Evelin.“ Začala jsem cítit vlnu nadšení, nechápala jsem, že mě tato varianta nenapadla dřív.

Přece Samův psycholog je jasný a naprosto důvěryhodný dílek do celé téhle posrané skládačky.

„To, bohužel, nemohu. Prosím, snažte se pochopit mou pozici, podívejte se na to mýma očima. Nikdo nemáme důkaz, zda Sam opravdu neutekl.“

„To snad ne!“ sprška mých vzteklých slin dopadla na doktorův kamenný výraz. „Takže co? Budete stejně jako všichni ostatní krýt radši sám sebe? Prostě zůstanete podělanej a zahrabanej ve svý skvělý ordinaci, protože před sebou nemáte stoprocentní důkaz? I když v hloubi duše víte, že neutekl. *Musíte* to vědět. Cítit. Přece jste ho znal! Jste psycholog, nebo tady platí, že jedinej rozdíl mezi námi dvěma je ten, na jaké straně stolu sedíme?!“ máchala jsem rukama a myšlenky mi zběsile létaly hlavou a překřikovaly se v panice jedna přes druhou.

Na jednu stranu jsem měla chuť prásknout za sebou dveřmi, na druhou jsem si zoufale uvědomovala, že Daniel je nejspíš má poslední naděje. Neměla jsem moc šancí najít lepší a důvěryhodnější zdroj zastání nebo člověka, který by Samuela znal tak dobře.

„Prosím, Danieli, pomozte mi ho najít. Já bez něj nezvládnou žít. Nechci bez něj žít. Prosím, přesvědčte Evelin. Donuťte ji vyhlásit pátrání, já vám se vším pomůžu. Udělám, co budete chtít. Prosím!“ Vzlykot a slzy mi bránily v pokračování. Byla jsem na dně

svých sil, klepala se a se smrtelným strachem tušila, že mé prosby jsou k ničemu.

Ve tváři se doktorovi jasně propsalo, jakou bolest jsem mu svými slovy způsobovala. Pryč byl jeho profesionální pohled, teď měl rysy strhané a oči se mu leskly. Byla jsem ochotná zajít naprosto kamkoliv, pokud by to vyvolalo reakce na mé, doteď všemi ignorované, akce.

„Patricie, je mi to upřímně moc líto. Věřte, že ani pro mě to není vůbec jednoduché. Samuela mám rád. Nejsem sice v názoru tak razantní jako paní Novaque Reyes, ale zároveň vám nemohu pomoci pouze na základě pocitu, že neutekl. Abychom sestavili nějaký rámcově podložený a racionální důkaz, musel bych porušit profesní mlčenlivost. Musel bych dát na světlo soukromí jejich rodiny. S tím nikdy souhlasit nebudou. To by zničilo je a oni by pak zkompromitovali mě i vás.“ Doktor se mi prosebně koukal do očí. Přál si, abych ho pochopila. Abych na celou situaci nahlížela rozumně.

Malinký hlásek ve mně se ozval, že by doktor mohl mít pravdu. Možná Samuel utekl dobrovolně. Ostatní hlasy ale ve mně byly mocnější. Pohřbily tenhle hlásek tak hluboko, že neměl šanci vyhrabat se na povrch.

„Fajn. V tom případě si už nemáme co říct!“ S rukou na klíce jsem se otočila na doktora v posledním prosebném gestu.

Seděl ve svém křesle, upřeně mě pozoroval a po tváři mu stékaly tiché slzy.

DOKTOR SAUVIGNON

Daniel Kahlman (60 let), září 2023

Teorie strany stolu se mi výjimečně nepotvrdila. Věřil jsem, že na své straně jsem oproštěný od emočního prožívání mých klientů. Dokážu s nimi jednat klidně, racionálně a dle zavedených postupů. Abych mohl přijmout dalšího klienta nebo jít domů, musím mít perfektně srovnané a uzavřené myšlenky a ve složkách uložené všechny zápisy ze sezení.

Ale ne dnes. Ne po Patricii.

Po hodně dlouhou dobu po jejím odchodu jsem nebyl schopný vyčistit si hlavu a vstát z křesla. Seděl jsem ve tmě ordinace a vstřebával náš rozhovor. Bolest, zmatek a strach. Já i Patricie jsme prožívali naprosto stejné emoce. Myslel jsem si, že jsem léty praxe zkušený v jejich ovládnutí, ale mýlil jsem se. Její zoufalství a beznaděj mučivým způsobem ukazovaly na mou neschopnost a styděl jsem se za volbu, kterou jsem udělal. Vybral jsem si sebe. Sebe namísto Samuela.

Okolo půlnoci jsem se zvedl a vymotal z budovy prosáklé tmou. Nohy mě odnesly do skoro prázdného nonstop baru.

Zhroutil jsem se na barovou stoličku a vážně zvažoval, že od zítra končím celou svou terapeutickou praxi a odcházím do předčasného důchodu. Když mi barman přihrával třetí tequila během pěti minut a hrany mého vnímání se stávaly příjemně otupělé, ozvalo se vedle mě: „To si děláte prdel?“

Místo odpovědi jsem hlavou praštil do baru a zavřel oči ve snaze být neviditelný. Samozřejmě. V jakém vesmíru by se tohle nestalo?

„Vypadáte příšerně, to jste nám oběma fakt pomohl...“

„Patricie, dobrý večer. Tohle musí být vedené jako naprosto neformální setkání, jinak bych musel odevzdat licenci za porušení etického kodexu.“ Kdybych si během té jedné věty dvakrát neškytnul, znělo by to i rozumně.

„Doktore, já jsem tady na své soukromé terapii, právě řeším své problémy s doktorem Sauvignonem,“ mírně se zakymácela a pokynula na téměř prázdnou lahev vedle sebe. „Nemusíte se bát, nic po vás nechci, jenom mě překvapilo, že jste se tady objevil. To bych do muže vaší úrovně neřekla.“

Měl jsem odejít hned, když na mě promluvila. Měl jsem odejít, ale já zůstal a objednal si karafu vody a dva sáčky malých preclíků. Okomentovala to zvednutým obočím, a když mi je barman podal, automaticky se po jednom z nich natáhla.

„Tak to vypadá, že vás zvu na večeři, takže souhlasíte, že toto setkání budeme považovat čistě za náhodné. Prostě dva cizinci v baru?“

„Vy potřebujete mít všechno v pořádku, že jo, doktore? Potřebujete přesně zaškatulkovat náš vztah, abyste měl klid. Ale bohužel, tohle je divný a bude to divný. Smiřte se s tím a vítejte ve světě chaosu. A díky za preclíky, nějak jsem zapoměla na večeři.“

Tu poslední větu snad ani nemusela dodávat, po preclíkách se jen zaprášilo, a ještě prstem vyzobávala drobečky na dně sáčku. Zbytek toho, co řekla, byl o moc víc znepokojující.

„Nebojte, můžeme se bavit jako naprostí cizinci o neutrálních věcech.“ Když vyslovila spojení naprostí cizinci, udělala prsty ve vzduchu uvozovky a zatvářila se ironicky.

„Já jsem Patricie a ty jsi Daniel, ahoj, můžeme si tykat. Právě jsme se potkali a vůbec nemáme tušení, jak podělané životy oba máme.“ Natáhla směrem ke mně ruku a já její dlaní lehce potřásl. Přistoupit na tuhle hru mi přišlo jako nejlepší řešení celé situace.

„Mno, když myslíte, teda myslíš. Ahoj, jsem Daniel, to už víš, a neřekl bych, že mám podělanej život.“

„Všichni máme podělaný životy, ale málokdo má dostatek odvahy si to připustit. Nebo mi teda řekni, co tě zrovna sem uprostřed noci zaválo. Snad ne vábení šťastného bytí?!“

„Řekněme, že jsem se procházel a čerpal inspiraci na knihu, kterou píšu. Zavál mě sem pocit, že tady najdu odpovědi na některé své otázky.“ Řekl jsem to tak sebevědomě, že jsem plynulostí své lži překvapil i sám sebe.

„No, podívejme se, to zní zajímavě. Oba hledáme odpovědi. A máš, Danieli, pocit, že jsi nějakou odpověď našel?“ rychle se chytla Patricie a její oči mě probodávaly.

„Ne, ale večer ještě neskončil. A co ty? Nacházíš u doktora Sauvignona víc odpovědí než u doktora Daniela?“

„Hraješ to špatně, nemáš vědět, že jsem byla u doktora...“

„Máš před sebou na baru mou vizitku, takže jsem pouze všímavý jedinec.“

„Hmm, řekněme, že oba tito doktoři jsou kvalitní ročníky, kteří mi pomáhají přežít současnou situaci. S jedním z nich teda i občas usínám, takže tam je to trošku diskreditované. A co ty? Jakou píšeš knihu?“

Nalil jsem nám oběma vodu a nejprve vypil obsah celé své skleničky. Patricie se mezitím pustila i do sáčku s mými preclíky. „Píšu příběhy pro děti. Zjistil jsem, že nedokážu s klidem předčítat vnoučatům o tom, jak jsou malé děti v pohádkách masakrovány.“

„Aha, a jaké odpovědi jsi hledal tady v baru? To asi nebude moc vhodná kniha pro děti.“ Patricie se na mě usmála a já si najednou připadal starý a unavený.

„To by ses divila, kolik otázek je potřeba vyřešit. Třeba jaké víno nesla Karkulka přes les babičce? To jsou těžké otázky, na které jsou potřeba přesné odpovědi...“ odmíchl jsem se a najednou si přestal užívat tohle plané tlachání, na kterém jsem trval, protože jsem se bál vést s Patricií reálnou konverzací. „Patricie, ač to bylo příjemné setkání, bylo by asi lepší, kdybych šel. Můžeme si vzít společně taxi. Budu rád, když budu vědět, že jste v pořádku doma.“

„Fajn, když myslíte, doktore,“ řekla a pochopila, že hra skončila. Kabelku si přehodila přes rameno a společně se mnou vyšla do nočního vzduchu.

„Můžu vám něco upřímně říct?“ zeptala se a místo, aby čekala na taxi, se vydala lampami ozářenou ulicí. Srovnal jsem s ní krok, pokýval hlavou a cítil, jak mi začíná pulzovat ve spáncích.

„Myslím, že mi věříte víc, než jste si ochotnej v prostředí ordinace s recepční a dalšími čekajícími klienty připustit. Máte ale strach. Jste podělanej. A já už snad ani nemám to srdce vám to vyčítat. Tohle není váš problém, tak proč byste si na starý kolena komplikoval život. Ale zároveň trpíte. Užíváte se a budete se užírat možná až do smrti, že jste tu svou připosranost nepřekonal.“ Dořekla a naklonila lahev vína, kterou si s sebou vzala z baru na dopití.

„Tak to vypadá, že doktor Sauvignon je mnohem lepší než já,“ pousmál jsem se vlastnímu vtipu a zoufalstvím se mi sevřel krk. „Ne, teď vážně, možná máte pravdu. Samuela znám skoro dvacet

let a uznávám, že vztah s ním jsem nechal zajít za profesionální úroveň. Víím ale, že by nebylo moudré se snažit zachránit nastalou situaci. Já si zkrátka myslím, že bych nadělal víc škody než užitku. Pro všechny zúčastněné by to bylo velice bolestivé. Hrabat se v Samově životě, přetáčet každou jeho zaznamenanou vzpomínku, každý výrok. Upřímně by z toho nejspíš nakonec ani nic nebylo, protože Sam ve skutečnosti od rodiny utíkal rád. Chtěl bych, abyste věděla, že mě ztráta Samuela bolí. Asi senilním, ale nedokážu si vytvořit ten pravý odstup psychologa a klienta ani s vámi. Záleží mi na tom, abyste se uzdravila a žila dál.“ Další ulicí jsme prošli mlčky.

„Tady bydlím. Díky za večeři a asi i za všechno ostatní. Dobrou noc.“ Mávla mi ode dveří a tentokrát už se neohlédla zpět.

Pomaloučku jsem bloumal spící Prahou a říkal si, že v jedné věci měla Patricie stoprocentně pravdu.

Život je podělanej.

KRTEK V OBLEKU

Samuel (31 let), únor 2028

Pevně jsem svíral Patrikovu dlaň a považoval ho za jedinou jistotu svého života. Kolem nás rámusila auta, troubily motorky a proudící davy hučely ulicemi. Přes ruch hlavní třídy jsem si pořád dokola opakoval poslední slova Maniemy: „Nepatříš sem. Musíš jít za svým srdcem. Štěstí pro tebe není tady. Jsou možnosti. Zítra na téhle adrese. Odletíte pryč.“

I když bylo zařízeno, abychom mohli následující den odletět, razantně jsem odmítl. Nebyl jsem schopný nasednout do malého letadla a letět několik hodin nad džunglí. Trval jsem na tom, že se s Patrikem dopravíme do Kinshasy po zemi.

Poslední týden byl zkouškou našich psychických i fyzických sil. Dostat se od hranic přes celé Kongo nám trvalo šest dlouhých dnů a oba jsme podle toho vypadali. Dva tisíce kilometrů. Patrik ve mě, na rozdíl ode mě, věřil. Obdivoval jsem jeho houževnatost a sílu. Můj permanentní tik v oku a černé kruhy pod očima jenom potvrzovaly, že se ze mě stal, mimo jiných psychických poruch, i insomniak. Jak bych ale mohl spát?

V noci bylo Kongo nejstrašidelnější. Patrik mi obvykle spával v náručí a já počítal, kolik hodin ještě zbývá do svítání. Dnes od rána jsme se motali v hlavním městě a nejradši bych, abychom odsud co nejrychleji zmizeli. Pátral jsem po našem cíli a byl zoufalý.

Ve zpoceně dlani jsem držel madlo ošuntělého kufru, ve kterém se nacházel náš pozemský majetek, složený převážně z Patrikových zbytečností, které si nenechal vyhodit. Zároveň jsem obsedantně kontroloval náprsní kapsu, kam jsem uložil papírek popsaný instrukcemi. Ulice a číslo domu, kde se pro nás měly skrývat ony možnosti.

Dýchal bych zhluboka, abych se uklidnil, ale bohužel hrozilo, že bych se spíš otrávil výpary aut a smradem ze stok tekoucích podél cest. Patrik byl od rána nezvykle potichu. Držel se mě za ruku a nechával se vést. Trvalo nám skoro tři hodiny, než jsme v přelidněných ulicích Kinshasy našli cíl naší cesty. Bylo to i proto, že jsem pro oči neviděl. Motali jsme se v kruhu kolem správné adresy, ale podvědomí vyloučilo možnost, že by luxusně vypadající mrakodrap a zároveň sídlo firmy CYBE byl náš cíl. To musela být nějaká chyba. Zmateně jsem se rozhlížel kolem a hledal alternativu odpovídající naší situaci.

Hledal jsem špinavý obchůdek nebo nějakou podezřele vypadající škvíru. Nemohl jsem pochopit, že bych měl vkročit do budovy plné mramoru a bohatství. Tam už jsem opravdu nepatřil. Stáli jsme uprostřed náměstí ve stínu palem a pozorovali,

jak dovnitř a ven z budovy proudily davy lidí v oblecích. Před vchodem stáli bodyguardi a na střechu během našeho bloudění třikrát přistál vrtulník. Měli jsme žízeň a hlad.

Rezignace přebrala vládu nad nadějí, kterou jsem doteď ještě okrajově cítil, a já si řekl, že už stejně nemám co ztratit. Narovnal jsem se, naposledy se podíval na adresu na papírku, a prošel kolem ozbrojené ostrahy do velké vstupní haly.

Na vteřinu jsme se oba zastavili a užívali si proudění klimatizovaného vzduchu. Nejistě jsem došel k hlavní interaktivní tabuli, která nahrazovala funkci člověka na recepci. Ohlížel jsem se přes rameno a čekal, že nás odsud brzy vyprovodí. Lidem kolem jsme ale byli naprosto ukradení. Nervózně jsem na naleštěný displej na několikátý pokus naklikal šest čísel, které byly připsané na papírku pod adresou. Po úspěšném pokusu jsem se zahleděl na obrazovku a s hrůzou uviděl otisky, které po mně zůstaly, a snažil se je vyčistit lemem trička, ale jenom jsem to zhoršil.

„To se ti moc nepovedlo očistit,“ podpořil mě Patrik. „Zkus na to plivnout,“ radil dál. Než jsem ale zvážil tuto možnost, periferně jsem uviděl rázným krokem přicházející osobu, která mířila přímo k nám. Muž, asi o dvě hlavy menší než já, na sobě přesně padnoucí oblek pískové barvy prošívaný stříbrnou nití, zlatou kravatu, a malá očka, která ani přes deset dioptrií skoro nebyla vidět.

„Samuel?“

„Ano,“ natáhl jsem k němu ruku, ale nedočkal se žádné reakce nebo sdělení jeho jména.

„Pojďte za mnou.“ Otočil se a až neslušně rychle se vmísil do proudu lidí. Prošli jsme labyrintem dveří, chodeb a výtahů. Celou cestu jsem si opakoval, že je to jenom vystavení dokladů, abychom mohli bezpečně odletět do Čech. Nějak jsem z toho rozhovoru s Maniinou nepochopil, že nás posílá do největší kybernetické firmy na světě a že nám bude vytvářet kompletně novou identitu. Myslel jsem, že si vyzvedneme doklady u nějakého podvodníka v dílně, kam vede tajný vchod za závěsem, a vypaříme se. Tohle ale bylo velice oficiální.

Prošli jsme do luxusního hotelového pokoje. „Čisté ručníky máte tady, počkám na vás vedle. To, ehm, oblečení, co máte na sobě, naházejte do koše a v šatně si vyberte čisté. Pak půjdeme na focení.“

„Ten pán vypadá jako krtka! Pamatuješ, jak jsem s klukama chytil toho krtka, co rozryl Maniinu pole s batáty? Vypadá úplně stejně.“

„Nojo, kdybychom toho krtka šoupli do obleku a dali mu malé brýle, vypadali by jako dvojčata! Ale asi bychom se mu neměli smát, Patriku, je to jediný člověk, který nám tady pomáhá.“ Se smíchem jsme se svlékli a s téměř posvátnou úctou na sebe pustili vlahou vodu. Slast mnou projela až do konečků prstů.

Nemohl jsem se ale ubránit pochybnostem. Tohle všechno uměla zařídit Maniema? Proč mě neposlala do civilizace už dřív? Civilizace je nádherná. Voda je zázrak. A tekoucí voda ještě větší. Když jsme se pečlivě vydrbali a postavili se před obří zrcadlo, Patrik si mě nepokrytě prohlížel a neubránil se mračení, když natáhl svou paži vedle mé. V očích měl strach, jako by rozdíl mezi námi něco znamenal.

„My dva jsme rodina, Patriku, ničeho se neboj. Tohle —“ zakroužil jsem oběma rukama kolem svého těla „— nic neznamená. Nejdůležitější je, co máme tady.“ Položil jsem si jeho dlaň na své srdce. Patrik se na mě usmál a já věděl, že ač absolutně nevím, do čeho se vrhám a co tady děláme, ani jeden už nejsme na světě sám.

Splnili jsme pokyny pana Krtka a v županech vešli do další místnosti, kde na nás čekal nejen on, ale i kadeřnické křeslo a u něj naškrobeně vypadající zaměstnanec. Nepotřeboval jsem pobízet, abych se usadil na měkké místo před zrcadlem. Než jsem se nadál, už mi za bzučení strojku mizely trsy vlasů. To samé Patrikovi. Ostříhali nám i nehty, ale největší pozornosti se dostalo mému plnovousu, který se mi za pět let v džungli povedlo vypěstovat. Kadeřník použil asi deset různých přípravků, nůžek, pravítek a neustále ode mě odskakoval, pozoroval ze dvou metrů, pak mlasknul a znovu matlal olejíček, měřil a zastříhával na milimetr

přesně. Když byla tato procedura hotová, cítil jsem se jako znovuzrozený.

Mičky jsme pokračovali do šatny. Pan Krtek, kterému bych tak neříkal, kdyby se představil, si nás změřil pohledem a donesl padnoucí oblečení. Poté co jsem si po pěti letech oblékl čisté oblečení, jsme nastoupili do výtahu a tentokrát se ocitli v malé fotokomoře. Kromě pořízení fotografií nám zde také sejmuli otisky prstů a vyptali se na pár detailů.

„Teď mě poslouchejte, vaše jméno je Samuel Franco, máte syna Patrika. Váš společenský status je rentiér, nejdůvěryhodnější postavení, jakého lze momentálně dosáhnout. Pokud nebudete vyčnívat, budete mít pokoj. Jak to uděláte, je vaše věc. Dotazy nebudou zodpovězeny. Tady v obálce máte doklad totožnosti, letecký i řidičský průkaz a hotovost. Vaše finanční historie je nyní zařazená v systémech celého světa jako ověřený a spolehlivý subjekt. Letenky jsou zde. Prosím, opusťte tuto budovu vchodem pro návštěvníky.“

„Co to je totožnosti?“ zeptal se Patrik, a než jsem stačil zareagovat na jednoho nebo druhého, pan Krtek za sebou energicky zavřel dveře. Jeho smysl pro melodramatično mi přišel komický až do chvíle, než jsme stáli ve frontě cestujících a čekali na odbavení a nástup do letadla. Nikdy v životě jsem nebyl nervóznější a do toho jsem stále dokola Patrikovi opakoval,

co znamená totožnost, identita, rodina, láska a co znamená bobřík mlčení, protože hrozilo, že se opravdu zhroutím.

Do toho jsme měli problém s kufrem, ale to se dalo čekat vzhledem k tomu, kolik zakázaných věcí se v něm Patrik snažil propašovat. Nakonec po načtení našich identit a Patrikově hysterické scéně jsme bezpečně usedli do letadla.

KRISTOVA LÉTA

Patricie (33 let), srpen 2030

Seděla jsem na proutěném křesílku u břehu Vltavy. Srpnové slunce mi peklo do nohou, které jsem labužnický a možná drze položila na prázdné místo proti mně. Po napůl vypité skleničce s mojitem stékaly kapky a já si užívala klidu. Pozorovala jsem nábřeží plné lidí. Ty lidské mravenčí osudy. Táhle jde paní s kočárkem. Pár metrů za ní tatínek s asi pětiletou holčičkou, která vede na vodítku jezevčíka. Po druhém chodníku pomalu postupuje těhotná paní a vedle ní další, která má v nosítku miminko. Všude samé děti!

Odfrkla jsem si a uvědomila, že každé období života provázejí nároky společnosti, které má člověk podvědomě potřebu plnit.

Protože tak se to dělá.

Protože tak se to očekává.

Po mém třicátém roku se ale témata rozhovorů scvrkla na úplné minimum a točila se buď skrytě, nebo rovnou kolem jediného. Děti. Mých potenciálních dětí.

Plánuješ? A kdy? A proč ne teď? Co je tvůj problém?

V konverzacích šel najednou úplně stranou veškerý můj dosavadní život a plány, protože evidentně jediným mým poselstvím na planetě bylo mít děti. Není normální je nemít. Ale nechtít je? To je zločin proti společnosti.

„Patricie, jsi to ty?“ byla jsem zahleděná do dálky a nevšimla si ženy, která tlačila kočárek a okolo ní jezdila na kole copatá holčička.

„Ingrid? Já jsem tě nepoznala, páni, kolik to je let?“ sundala jsem si sluneční brýle a zběsile se snažila vzpomenout, jestli je i ona jedním z těch kontaktů, kterému jsem slíbila, že se ozvu, a nikdy to neudělala.

„Naposledy jsme se viděly v devítce, takže dvacet let! Povídej, jak žiješ? Chci vědět všechno! Vždyť jsme byly nejvíc nejlepší kamarádky. Hergot, dávej bacha, jedeš do cesty autům, se z tebe dneska už fakt zblázním!“

Z téhle kanonády jsem si odnesla, že matematické vlohly Ingrid se od deváté třídy nijak nezlepšily a stejně tak její vyjadřovací schopnosti. Použití spojení nejvíc nejlepší bylo až děsivě pubertální. Místo odpovědi jsem pozorovala reakci její dcery, která naprosto bezhlavě mířila směrem k silnici a výkřik matky naprosto ignorovala. Za tu chvíli „rozhovoru“ jsem došla k rychlému závěru, že už holčičce úspěšně vyřvala díru do hlavy tak, že ji teď vůbec neposlouchala. Dceři jsem se vůbec nedivila. Být na jejím místě, taky bych se místo poslouchání uší rvoucího

jekotu vrhla pod kola nejbliže jedoucímú autu. Čekala jsem, kdy Ingrid vyrazí vstříc její záchraně.

Tři vteřiny a Ingrid vyrazila. Jenže ouha, nechala vedle mě stát kočárek. „Ještě jednou a nebudeš si moct hrát s mým mobilem!“ ječela Ingrid své výchovné metody na dceru, která byla hrozivých deset metrů od silnice. Dítě v kočárku začalo pobrekávat. Z jemného škrundání brzy přešlo na ohlušující řev a Ingrid, vláčejič za sebou holčičku, doběhla ke kočárku a celá upocená se na mě podívala a čekala na odpověď.

„No, já se mám fajn, čekám tady na mamku, jdeme na skleničku. Nic extra nového v životě asi nemám. Jak se máš, Ingrid, ty?“ odpověděla jsem hlasitěji a stejně jako ona předstírala, že neslyším dětský křik a pláč. Ingrid pouze zuřivě kývala madlem kočárku a dělala: „Šššššššššš.“ Celá situace mě dost znervózňovala. Ingrid vypadala na pokraji sil, ale odmítala se vzdát povídání si se mnou.

„Já jsem hrozně šťastná! S dětmi jsem konečně našla smysl života.“ Při této větě se podívala do kočárku a na holčičku, která se nenápadně odstrkovala pryč z matčina dosahu. „Je to prostě láska, víš, konečně jsem pochopila, že je úplně zbytečný chtít v životě něco jinýho. Děti jsou prostě všecko. Kde máš děti ty? Manža hlídá?“

Za ty dvě otázky bych nejradši Ingrid zbila. Každého, kdo klade podobné otázky, bych nejradši zbila.

„Ne, kdepak, já jsem vdova. Muž mi před sedmi lety zemřel a od té doby jsem sama. Děti nemám a ani mít nebudu.“ To má za to, že se tak blbě ptá. Pravdu.

„Ale neee, to je přeci strašná trága! Patricie, ty si musíš někoho najít, abys byla zase šťastná! Hergot, pojed' zpátky, to nebudu říkat desetkrát!!!“

„Ingrid, jsi milá, ale ne. Nemusím si nikoho nacházet, abych byla šťastná. Bylo moc zajímavé tě potkat. Měj se hezky.“

„Hmmm, tak nazdar! Jsem ti řekla, nejezdi, práce sakramentská, do tý silnicee!!!“ S řevem vyrazila na lov dítěte a já doufala, že je to naposledy, co jsme se viděly.

Byla jsem unavená. Nejprve mě k nepřičetnosti vytáčely dotazy ohledně mé budoucnosti, ale iluze světa, že jediné, co mému životu dodá smysl, budou děti, mě ničila. Pořád dokola jsem musela snášet narážky na svůj věk a měla pocit viny a dluhu přírodě jakožto žena. Nejvíce do mě hučeli lidé, kteří už byli zaslouženými rodiči, a když jsem viděla jejich patologické vztahy s dětmi, říkala jsem si, jak málo sebereflexe, taktu a intelektu ti lidé mají. Přesně jako Ingrid. Svět byl plný Ingrid a jejích kopií. Nahánělo mi to husí kůži. Stejně tak jako disfunkční vztahy, které držely pohromadě jen a pouze kvůli dětem. Takový nesmysl.

Děti jsem bez Samuela nechtěla. Hledala jsem jiný smysl života a byla víceméně šťastná. Nedokázala jsem si představit, že na mé křehké skořápce psychické rovnováhy by byla závislá jiná

lidská bytost. Přišlo mi to zodpovědné. Jenom jsem neměla trpělivost vysvětlovat to pořád dokola svému okolí.

„Kristova léta, holčičko moje, všechno nejlepší!“ zašveholila maminka, usadila se do křesílka naproti a vytrhla mě z proudu myšlenek. Předala mi malou dárkovou krabičku. Číšník nám nalil sekt a s úklonkem poodešel.

„Mami, víš, že mi nemáte nic kupovat...ale tohle se ti teda povedlo, to je krása!“ upřímně mě překvapilo, že se mi dárek zalíbil. Byl to stříbrný přívěšek lva.

„To abys nezapomínala na to, že jsi lvice. Abys nikdy nezapomněla bojovat. Jsme na tebe pyšný, Patricie. Podívej, jak ti bude ladit k téhle halence. Kdybys nebyla skoro celá jako omalovánka, bylo by to takové vkusnější.“

Bylo mi třicet tři let, a ani tak si nemohla odpustit poznámku k mému vzhledu. Nechtěla jsem být protivná a hned se ježit, ale po rozhovoru s Ingrid jsem neměla dostatek morální síly předstírat, že mi nevadí, když mi někdo, i když je to žena, která mě před třiceti třemi lety porodila, kecá do života. Ale rozhodla jsem se pro klid.

„Mami, moc děkuju. A díky, tvůj názor ohledně tetování znám. Nerespektuju, ale znám. O tom nemá smysl začínat.“ Napila jsem se, až mi bublinky vlétly do nosu.

„No jo, já jenom jestli si uvědomuješ, že to máš do konce života. Až budeš stejně stará jako já, bude to vypadat příšerně...“

ale když máš ty narozeniny, tak o tom samozřejmě mluvit nemusíme. No, ale představ si, koho jsem potkala na cestě sem, tu tvou bývalou spolužačku. Myslím, že se jmenovala Inka nebo tak nějak, má už dvě děti, vypadala moc šťastně,“ štěbetala máma, skopla páskové pantofle a položila si nohy na slunce k těm mým.

„Jmenovala se Ingrid a úplně bych na to její štěstí nevsázela...“

„A věděla jsi, že tvá spolužačka Diana má druhé miminko? Chodím s její maminkou na jógu a ona je tak ráda, že už je dvojnásobná babička. Taky jsem byla na kafi s Danou a ta už má dokonce tři vnoučky. Samí kluci. Chceš vidět fotky? Podívej, tenhle je od Drahušky, tři kila sedmdesát, padesát dva centimetrů, tenhle zas...“

Klid, jen klid, má tě ráda, ty máš ráda ji. Nemůžeš ji poslat tam, kam bys ji nejradši poslala. Nemyslí to zle. Nemyslí. Ona prostě vůbec nemyslí. Brčkem jsem zapíchávala mátové listy do limetkových plátků a vůbec neposlouchala. Znuděně jsem koukala na fotky cizích mimin a nechápala, co na nich máma vidí za zázrak.

Svou mámu jsem milovala, ale její neustálé náznaky a skrytá manipulace, kterou ona považovala za naprosto normální, mě ubíjely.

„Mami, dobrý. Super, děti. Cizí děti. Radši mi řekni, jak se máš ty.“

Máma trochu zaraženě uklidila mobil a začala vyprávět. Nakonec jsme si objednaly ještě jednu skleničku, kterou jsem zcela bez ostychu zapíjela dalším mojitem a byla ráda, že se bavíme na vlně, která mi neodrásala žíly. Ale to by nebyla má máma, aby...

„A tak jsme si s tatínkem říkali, jestli bys nechtěla jít s tím jejím synem třeba na večeři. To by tě přece nezabilo, ne?“ Máma moc dobře věděla, že se pustila na tenký led.

„Já s nikým na večeři nepůjdu, nemám na to čas. Pozítří odlétám fotit do Vietnamu.“

„Tak to bys ještě teoreticky mohla stihnout, dala jsem mu tvé telefonní číslo. Třeba by sis s ním rozuměla, je z dobré rodiny a je mu taky třicet tři a je pořád ještě sám. A kdy jsi mi chtěla říct, že odlítáš tak brzo?! Nebylo už toho cestování dost?!“

Klid, jen klid. Nemyslí to zle, když rozdává tvé telefonní číslo. Opravdu moc jsem si přála věřit, že to dělá jen a pouze kvůli mně. Ale obě jsme v hloubích duší věděly, že ji semílá tlak okolí víc než mě. Všechny její kamarádky jsou babičky, schází se na kafi a ukazují si fotky vnoučat, protože nemají v životech nic zajímavějšího. A moje máma nemá, co by ukázala.

„Mami! Je mi třicet tři, jsem vdova a jediný, co mi na světě dodává pocit svobody a klidu, je cestování. Tak mi to nekaž! Neber mi ten kousek volnosti, kterej jsem si pro sebe schopná urvat! Já bych se zbláznila, kdybych měla být doma. A ty to víš. Zbláznila

bych se. Tak se o mě prosím neboj, když dělám něco, co mi pomáhá a dodává duševní pohodu.“

„Já samozřejmě chci, abys byla v pohodě. Bylo úděsný, když se *tamto* stalo. A neměla bys o sobě mluvit jako o vdově, to je tak hrozný...“ řekla a dopila zbytek své sklenky.

Ona mě snad vůbec neslyšela. Ona si prostě pořád bude povídat tu svou o její dceři chudince, která není schopná se dát psychicky do kupy natolik, aby z ní udělala babičku. Protože o to přece v životě jde.

„Je to hrozný, protože je to pravda, vid?“ řekla jsem bojovně a spolkla spoustu dalších nevyřčených slov. Māma se na židli napřímila a podívala se mi do očí: „To je přesně ta lvice bojovnice, o který jsem mluvila.“

Když jsme se o hodinu později loučily polibky na tvář, zašeptala mi: „Mám tě moc ráda, opatruj se.“ Nemohla jsem odpovědět jinak: „Já tě mám taky ráda, mami.“

ČAJ S MLÉKEM

Samuel (42 let), říjen 2038

„Kluci, co jste to provedli?!“

„Pracujeme, tati.“

„Jo, buď v klídku, táto.“

„V KLÍDKU?! Vždyť jste tam poslali polovinu burzovního účtu!!!“

Zběsile jsem mrkal a doufal, že se mi to jen zdá. Když jsem se vrátil z nákupu, zjistil jsem, že mí synové právě hazardují s několika stovkami tisíc. Posledních pár měsíců bylo náplní mého času učení se, jak obchodovat na burze. Zkoumal jsem grafy, počítal pravděpodobnosti, sledoval výkonnosti a snažil se pokračovat v budování naší svobody dalším rozšířením finanční nezávislosti.

Patrikovi bylo sedmnáct let, Oliverovi čtrnáct, a veškeré mé pokusy zapojit je do vzdělávání se se mnou selhávaly. Naprosto znuděně zírali na grafy, které jsem se snažil co nejzábavněji prezentovat. Byl jsem dokonce ochotný obětovat pár peněz, abych je přesvědčil, že si sami mohou zkusit „hrát“ na trhu.

Když jsem poslouchal přednášky a vzdělávací kurzy ohledně obchodu, v lepším případě se mnou kluci byli v jedné místnosti, v tom horším to skončilo tím, že se servali, procházeli totiž bojovým obdobím. Byl jsem nervózní, protože jsem se snažil rychle chápat všechny principy burzy, ale můj mozek se mnou nespolupracoval tak jako před dvaceti lety.

Nechtěl jsem se vzdát už jen proto, abych klukům ukázal, že se jde vzdělávat v každém věku. Že když už je člověku přes čtyřicet let, neznamená to, že je jeho mentální kapacita vyčerpána. Pokud člověk chce, může se kdykoliv učit novým věcem, měnit pohledy a názory na svět, a je opravdu jedno, kolik let uplynulo od jeho narození. Fungovali jsme tak s kluky od doby, co jsme spolu. Vzdělávali jsme se pořád a já miloval učit se s nimi. Opravdově. Ve světě. V životě. Bez sezení v lavici a opakování naprosto nedůležitých informací.

Poslední půlrok jsme strávili ve Skotsku. Pracovali jsme na farmě a kluci se naučili víc, než by se jim kdy poštěstilo v rámci povinné školní docházky. Všem se nám zlepšila fyzicka a oba kluci se vytáhli aspoň o deset čísel. Vstávali jsme v pět ráno za zvuků bučení, mečení, kokrhání a štekání. Mluvili jen v angličtině, což klukům velice prospělo, a z nejistého koktání na začátku se po půlroce vybavovali s naprostou jistotou. Pomáhali jsme se vším. Pečovali o dobytek, vyráběli domácí sýry, jogurty, másla a vše vozili na trhy, kde jsme za každého počasí stáli a prodávali je

společně se zeleninou. Pleli jsme záhonky v obrovských sklenících, vařili a v devět večer ulehali jako zmlácení.

Pokud bych měl zařadit toto pololetí do osnov školního systému, dalo by se říct, že zemědělství a hospodářství, přírodní vědy, angličtinu i dějiny Anglie, pracovní a kreativní činnosti včetně tělesné výchovy zvládli kluci na výbornou. Já ale hodnotil jiné priority. Těšilo mě vidět je, jak výborně zvládají komunikaci ve skupině, jak se učí trpělivosti, dochvilnosti a soběstačnosti.

Nestál jsem jim po celou dobu za zadkem, každý jsme měli jiný pracovní plán. Některé dny jsme se sešli až při večeři a před usnutím si vyprávěli, jaký jsme měli den. Čerstvý vzduch, vůně zelených pastvin a návrat k jednoduchému stylu života byly očisťující a povznášející. Opět se mi ukázalo, že jsem se vydal správnou cestou a nevychovávám doma prapodivné asociály, z čehož jsem byl několikrát osočovaný. Vychovával jsem lidi, kteří nebudou muset po dosažení plnoletosti stát na prahu rozhodování a volit si formu menšího zla, aby překlepali roky, než se přesunou do další životní fáze, kde od nich společnost opět bude něco očekávat.

Ani jsem se klukům nedivil, že byli po návratu domů otrávení. S rodinnou farmou se nám těžko loučilo. I když jsme ve Skotsku strávili desítky večerů představami, jak měkoučké na nás doma čekají postele, jak skvělé bude spát dlouho a bez zvířecího budíku a jak nádherný pocit bude pozorovat déšť

za oknem a nemuset v něm opravovat ohradu uprostřed pastvin. Najednou nás pohodlí domova, o kterém jsme tak snili, nenaplňovalo. Chybělo nám zadostiučinění, kdy po celém dni člověk sedne k večeři, zatopí v krbu a odvedenou prací cítí v každém svalu. Už nás neprobouzely zvuky zvonů stohlavého stáda, které dupalo pod našimi okny. Scházely nám pohledy na hlučný klid, rosu třpytící se na holíčkách a chlad zakusující se do nosů a uší. Stýskalo se nám po ránech, kdy se nám do tváří opíraly první sluneční paprsky prostupující mezi zelenými kopci, kdy jsme v prokřehých prstech svírali plecháček čaje s mlékem, na jehož chuť jsme si nikdy nezvykli, ale stejně ho každé ráno pili. Vše mě nabíjelo životní energií a pocitem, že mi je zase dvacet let.

Doma jsem na sobě cítil každý rok. Pro zpestření jsem se rozhodl vnést nám do života více finanční gramotnosti, ekonomiky a matematiky a vše spojit ve funkční a praktický celek. Zpočátku se mi moc nedařilo. Ve chvílích, kdy už jsem si připadal jako vlk z Wall Street, mi dal trh jasně najevo, že jsem stále na úrovni štěněte. Burza byla takový čaj s mlékem našich dnů. Nikdo ji moc nechápal, bylo mi z ní trošku špatně, a stejně jsem k ní každý den usedal.

Kluci se ale evidentně v mé nepřítomnosti rozhodli zapojit do zhodnocení rodinného jmění. Z nějaké nepochopitelné pohnutky se dohodli, že zrovna teď je ideální čas nás zruinovat.

„Řekněte mi, že je to demo účet. Řekněte mi, že s tímhle rozpočtem opravdu teď nejste na burze!“

„Patrik to má pod kontrolou, neboj. Koupil jsi něco dobrýho k jídlu?“

Oliver mě vůbec neuklidnil a místo odpovědi na jeho druhý dotaz jsem ho zpražil tak ošklivým pohledem, že se přestal ochomýtat okolo přeplněných nákupních tašek. Sedl jsem si vedle Patrika a oba jsme hypnotizovali červené a zelené svíčky v grafech.

„Patriku, vystup z obchodu, okamžitě. To je naprosto zbytečný riskování čekat dýl, když už teď máš super zisk,“ radil jsem ve snaze zachránit situaci.

„Ne, když vydržíme ještě chvíli, dostane se trh až sem,“ prstem mi ukázal na místo, kam vedla jeho předkreslená predikční přímka. To, že svým prstem umatlal monitor, což jsem nesnášel, jsem se tentokrát rozhodl ignorovat. „A uklidni se, já neriskuju, už jedu jen s pár kontrakty, většinu se mi povedlo prodat se ziskem, takže i kdyby se teď trh otočil, máme vyděláno.“ Šel jsem radši zachránit nákup z Oliverových spárů a vyrovnával ho do ledničky.

Po dvou minutách za mnou přišel Patrik: „Tati? Tak máme dvacetiprocentní zhodnocení účtu,“ oznámil mi a velice spokojený sám se sebou se připojil k Oliverovi, který se právě pustil do dlabání melounu. Nevěřičně jsem kroutil hlavou. Nechápal jsem lehkost a ledový klid, s jakými se Patrik na burze pohyboval.

Sedl jsem si na jeho místo a snažil se zklidnit pulz. Prošel jsem si jeho jednotlivé kroky a obdivoval korektnost vstupů a výstupů. Nemohl jsem mu ani vynadat. Jeho obchodování bylo jako z učebnice. Můj problém, proč mi obchodování na burze nešlo, byla má horká hlava, strach ze ztráty a impulzivní rozhodování. Naopak Patrik to zvládl, i když jsem mu funěl za krk, s naprostým klidem a čistou logikou.

MYŠLENKY VLN

Emma (17 let), září 2043

Kolik cest máme v životě? Kolik možností? Čemu všemu se vyhneme? Do čeho všeho narazíme při pokusech o snazší cestu? Máme vůbec na výběr?

„Emmo, dávej pozor!“ ozval se pohoršeně můj táta – Dušan. Chytil mě za rameno, abych svým kufrem nepodrazila nohy procházejícímu dítěti. Chytil mě možná až moc silně. Setřásla jsem jeho ruku a vrátila se zpět ke svým myšlenkám. Přišlo mi naprosto v pořádku se právě na letišti zabývat otázkami o životních cestách, když to metaforicky sedí jako prdel na hrnec.

Po vyřízení všech formalit u přepážky jsme měli hodinu do odletu. To mi udělalo radost. Konečně jsem měla čas hodit myšlenky na papír. Vytáhla jsem zápisník, tužku a periferně viděla, jak si rodiče vyměnili nesouhlasný pohled. Ruch odletové haly pro mě utichl. Čas utíkal bez povšimnutí až do té doby, kdy jsem opět ucítila tátův stisk na rameni. „Seš hluchá?! Pojd' do fronty!“ procedil skrz zuby a s šílenstvím v očích sledoval, jak se lidi hrnou do letadla. Nervy, které v něm vyvolávala představa,

že nastoupíme jako poslední, působily tragikomicky. Za celou hodinu čekání si nesedl, nesundal bundu a batoh ze zad, po čele mu stékal pramínek potu a jako divoké zvíře v kleci těkal očima po nastupujících. Dala jsem si na čas. Pečlivě jsem uložila propisku do penálu, zavřela sešit a opatrně obojí uložila do kabelky.

Zvedla jsem se, protáhla, napila a pozorovala tátovu žílu, která mu vystupovala na pravém spánku. „Jdu si ještě odskočit,“ nechala jsem s těmito slovy stát rodiče ve frontě sto padesáti lidí a dala si záležet na tom, abych odešla co nejpomaleji. Slyšela jsem jenom tátovo zasyčení a mámino zalapání po dechu nad mou drzostí.

Ve skutečnosti jsem si odskočit nepotřebovala. Chtěla jsem jen vyhrát tuhle neviditelnou bitvu. Jednu z mnoha. Jednu z tisíce drobných bitev, které s tátou vedeme. Mě už se tátův způsob vedení války nedotýkal a věděla jsem, že i moje střely se od něj odrážejí, jako by měl neprůstřelnou vestu. Jedinou obětí našich bitev byla ale máma, až mi jí bylo občas líto, vše dopadalo na její srdce. Každý náš vyměněný pohled, každý drobný naschvál, narážka, kanadský žertík nebo křik. Věděla jsem to. Ale nemohla jsem si pomoci.

Když jsem se po pěti minutách vítězoslavně vracela zpět, tátova žíla málem vyskočila z jeho spánku a uškrtila mě. Nástup do letadla jsme zvládli v klidu, let probíhal v tichosti a já si konečně stihla dopsat proud myšlenek. Máma byla mezitím zabraná

do listování bezpečnostním manuálem a nahlas s tátou rozebírali možnosti leteckých neštěstí a katastrof.

Přistáli jsme na sluncem zalité Krétě. První čtyři dny dovolené jsme v nevyslovené dohodě s tátou složili zbraně a zavládl nezvyklý klid a mír. Nedělali jsme to pro sebe, dělali jsme to pro mámu. Věděli jsme, že si zaslouží odpočinek. Zatím jsme nikdo netušili, že to byl klid před bouří. Pátý den večer jsme šli na večeři, a při druhém džbánku sangrie jsem se neudržela. Začala jsem mluvit o Oliverovi, klukovi, kterého jsem potkala v den našeho odjezdu. Měla jsem se radši kousnout do jazyka a nafackovat si. Jenže mně už nestačilo o něm jenom psát, snít a vzpomínat na pár hodin našeho úžasného setkání.

Druhý den ráno u snídaně mi táta nalil džus, donesl kafe a vyrobil mi ovocnou miskou s müsli přesně tak složitě, jak jsem ji měla nejradši. Půl manga, žlutý meloun, hroznové víno zbavené pecek, ananas a granátové jablko. Příprava zabrala dost času, ale užívala jsem si ji. Táta na to neměl nervy. Sám snídal párky a nade mnou nesouhlasně pomlaskával. V moment, kdy mi naservíroval můj ideální mix pod nos, jsem tušila, že tím oslavuje své vítězství a mou prohru. Byl na vrcholu blaha. Věděla jsem, že mě nenechá v klidu dojíst, ale dělal jakoby nic. Trvalo to přesně pět lžic.

„Takže...“ začal samolibě a já pomalu přežvykovala a čekala. Adrenalin se mi rozléval po těle. „Udělali jsme s tvou maminkou

malý průzkum ohledně toho kluka, cos o něm včera večer nepřetržitě mluvila.“

Udělal se mi mdlo.

„Oliver. Divný jméno. Jako Oliver Twist. Což vlastně není vůbec zcestná asociace. Bezdomovec nalezenej na ulici a utečenec od feťáckejch rodičů. Adoptovanej magorem, kterej si předtím přivezl z Afriky černocho. Ccccc. Ale to jsi celá ty. Ty si prostě musíš najít někoho nenormálního, že jo? Ty nás prostě chceš trápit a ničit tím, že se budeš tahat s takovou lůzou. Co z toho jako budeš mít? Dobrej příběh o čem psát? Chudák kluk s těžkým životem, ó, jak poetické a romantické,“ pitvořil se táta a já nemohla vzteky ani dýchat.

„Rozhodně s tím nesouhlasíme. Zakazujeme to. A dokud budeš žít pod naší střechou, s tím klukem se už nevidíš!“ zakončil táta šťastně, a na dvě kousnutí zhltnul celou nožičku párku, důkladně vymáchanou v hořčici.

„Beruško, myslíme s tatínkem jen na tvé dobro. On by mohl ohrozit tvou budoucnost a kariéru. Rozptyloval by tě od učení, zatáhl by tě do toho jejich spolku. Je to pochybná rodina, vždyť ani nevíš, jaké má geny. To přece nejde, buď rozumná.“ Jemně dořekla máma a pečlivě si po štíhlých pažích roztírala opalovací krém. Z kombinace smradu párků a krému, zloby a strachu, se mi zvedl žaludek. Chytla jsem se za břicho a utekla do pokoje. Chvíli jsem klečela u záchodové mísy, ale kromě slz

a křiku jsem ze sebe nic nedostala. Seděla jsem na studených kachličkách a nenáviděla své rodiče.

S knedlíkem v krku a fleky vzteku na tvářích jsem popadla zápisník a vyběhla z hotelu. Probíhala jsem uličkami města, vyhýbala se prodavačům zmrzliny, davům turistů vybírajících magnetky na ledničku a pokračovala směrem k moři. Utíkala jsem daleko od hotelových pláží plných lehátek, slunečníků, ručníků, koktejlů, smíchu a pohody.

Po pár kilometrech, kdy už mě nepoháněl ukrutný vztek, jsem zmírnila do ostré chůze. Byla jsem uříčená a bodalo mě v boku. Pokračovala jsem po zlaté pláži dál. Ručníků bylo čím dál míň a z liduplné pláže se stala šmouha v dáli a lidé nebyli větší než špendlíkové hlavičky. Moře začalo mít větší sílu a jediní, koho jsem potkala, byla skupinka surfařů v neoprenech. V podpaží nesli surfy a pokřikovali na sebe postřehy o přicházejících vlnách. Zdálo se to tak jednoduché. Chvíli plaveš a pak se na prkno prostě postavíš a jedeš. Jedeš na vlnách s lehkostí a samozřejmostí delfína. Měla jsem v plánu pokračovat dál, hledala jsem samotu a klid na psaní a pláč. Jejich energie a um mě ale přikovaly na místě. Nechtěla jsem vypadat jako šmírák v první řadě, tak jsem poodešla do stínu stromů, kde jsem se uvelebila a vytáhla zápisník.

Do ruky jsem vzala propisku a těšila se, jak ze sebe všechno vypíšu, ulevím si a vrátím se na oběd do hotelu. Cestou vymyslím strategii pro odvetu a do večera bude táta ten, kdo bude vzteky

bez sebe. Po hodině zírání na surfaře a vlny jsem neměla napsané ani písmenko. Moje představy mi tančily živě před očima a mísily se s realitou, ve které jsem se nacházela.

Představovala jsem si, že se mé dovolené neskládají jenom z plavání k bójce a čtení knih nebo psaní. Toužila jsem po dobrodružství v podobě porážení vln a pokořování svých limitů. Snila jsem o svobodě, kterou člověk cítí, když se veze na vlně. O pocitu síly a klidu, který surfař prožívá a kdy přes soustředění a šum moře neslyší kritiku svého okolí.

Vyrazila jsem k vlnám za cizí partou lidí. „Chceš se přidat?“ houkla na mě opálená, o pár let starší holka.

„V životě jsem na tom nestála, obdivuju vás, jste dobrý,“ vykoktala jsem anglicky odpověď.

„Jdeme do města na jídlo, můžeš jít s námi. Po obědě čekáme menší vlny, jestli chceš, půjčím ti prkno a dám ti pár začátečnických lekcí zadarmo,“ řekla a všichni ostatní se balili k odchodu.

„To by bylo bezva!“ vypadlo ze mě bez přemýšlení nad důsledky. Podala jsem si s celou skupinkou ruku a úspěšně zapomněla každé z deseti jmen. Zapamatovala jsem si pouze Kate, velitelku party a školitelku surfování. Zašli jsme do restaurace a objednali si dohromady jedenáct pizz. Uprostřed neznámých tváří, kde všichni voněli mořem, písek vyklepávali snad z každého záhybu těla a nedělali si nic z toho, že svým smíchem ruší většinu

spolustrávníků, jsem se cítila šťastná. Vyprávěli mi o lásce k surfu, o lásce k moři, o síle vln a touze utéct. Tu měli všichni společnou. A v tom jsem s nimi souzněla.

„Máš přítele?“ zeptal se mě kluk, který si sedl naproti mně. Nezaváhala jsem ani vteřinu.

„Mám, jmenuje se Oliver.“

Z pizzy jsem snědla ani ne tři trojúhelníčky a s nervozitou čekala, kdy přijde mé pokořování vln. Kate byla s jídlem taky rychle hotová a viděla, že už se nemůžu dočkat. Dlouho jsme neotálely a zatím jen my dvě vyrazily k pláži. Netrpělivě jsem se hrnula k vodě, ale Kate mě zastavila: „Nejdřív začneme přípravou na suchu.“ Položila prkno na pláž a začala vysvětlovat a předvádět. Instruktaž trvala skoro hodinu. Připojil se k nám i zbytek party a snad každý měl nějakou radu nebo trik, o který se chtěl podělit, ale spíš mi jenom motali hlavu.

Vešly jsme do vody. Pár vlnek se mi přelilo přes uši, takže jsem slyšela jenom polovinu pokynů. Snažila jsem se kopírovat přesně to, co dělala ona. Ležím na prkně, pádluju, čekám, hledám, vidím vlnu, cítím vlnu, naskakuju á... padám, topím se a plavu zpět na hladinu. Zatímco Kate ladně sjíždí vlnky a směje se. V tomto scénáři jsme pokračovaly zbytek odpoledne. Připadala jsem si jako velemlok. Nekoordinovaná, rozpláclá, kašlající slanou vodou, s bolestí v rukou i nohou a s pocitem vznikajících modřin.

Když jsem se k mé radosti zvládla na prkně i postavit, situace mě vyděsila a překvapila natolik, že jsem zase okamžitě spadla. Povedlo se mi to ještě dvakrát. Pak jsem už necítila ramena ani stehna a představa daleké cesty zpátky k hotelu mi naháněla mdloby. Kate na mně únavu poznala a vyhnala mě z moře dřív, než se utopím. Padla jsem na rozpálený písek a zírala na nebe. Nezbylo ve mně nic. Ani zrníčko zloby nebo vzteku, ani kousek zášti, nenávisti nebo touhy po pomstě. Byla jsem plná slané vody, písku, bolesti svalů a v břiše mi z hladu kručelo. Pryč byla chuť bojovat, kout pikle, intriky a kazit si tím život.

Byla jsem si jistá několika věcmi:

Zamilovala jsem si surfování.

Nikdo mi nemůže zabránit vídat se s Oliverem.

Můj vztah s tátou se bude muset změnit.

„Tak zase zítra?“ zeptala se Kate během uklízení surfů. „Pojď, mám tu skútr, hodím tě k hotelu,“ nabídla mi. Vděčně jsem se jí chytla kolem pasu a nechala se odvézt.

U večeře si táta neodpustil poznámky o mém útěku, vzhledu a manýrech. Znovu zopakoval svůj názor na Olivera a pak se zakuckal chobotnicí. Možnost praštit ho do zad, aby popadl dech, bych si jindy vychutnala mnohem víc než dnes. Dovečeřeli jsme mlčky a já šla do sprchy. Usnula jsem ještě dřív, než se má hlava dotkla polštáře.

Probudila jsem se ještě za tmy a z druhého pokoje se ke mně neslo tátovo chrápání. Na snídani bylo ještě moc brzo, tak jsem se šla na recepci přeptat, kde bych sehnala plavky na surfování. Pan recepční kvůli mně otevřel malý dárkový obchůdek hned v druhé části vstupní haly a nechal mě probírat se přílišnými kombinacemi s logy resortu, až jsem nakonec našla ideální kousek. Nejspíš měl být zařazen v sekci pro přerostlé děti, ale u mě vyhrál na plné čáře. Bílá látka a na ní vzor ananasů. Zaplatila jsem a hned si je šla navléct.

Přehodila jsem přes ně tričko a kratasy a čekala, až otevře restaurace. Měla jsem hlad jako vlk. Jakmile se odemkly dveře, vrhla jsem se dovnitř, popadla párky, volské oko, slaninu a kus čerstvě upečené bagety, z kávovaru vyloudila dvojitou dávku kofeinu a pustila se s chutí do jídla. Když jsem si podruhé přidávala, připojili se ke mně rodiče.

„Budu celý den pryč,“ oznámila jsem mezi sousty.

„Jasně, vždyť jsme tě vzali na rodinnou dovolenou právě proto, abys byla celé dny pryč,“ ironicky se ušklíbnul táta.

„Jdu surfovat,“ řekla jsem hrdě.

„Prosímtě, vždyť to neumíš!“ opáčil, ale radost mi nezkazil. Naopak. Zažehnul ve mně obrovskou dávku motivace.

„Ale naučím se to! Budu tam chodit každý den, co tady budeme,“ odvětila jsem a bagetou vytřela z talíře zbytky žloutku a šťávy ze slaniny.

„No, tak to chci vidět...“

„To víš, že jo!“ odsekla jsem a odešla. Byly jsme s Kate domluvené, že mě vyzvedne v devět u hotelu. Když jsem vycházela, už na mě čekala. Hodila mi helmu a vyrazily jsme na pláž.

Kate mi opět na suchu zopakovala vše, na co mám myslet, zkontrolovala, jestli mám dostatečně navoskované prkno a vrhly jsme se do vln. Zvedala jsem se a padala. Spadla jsem asi stokrát a stojedennokrát se zvedla. Zoufalstvím se mi před obědem chtělo brečet, ale zároveň jsem se cítila živá a šťastná. Nemyslela jsem na nic jiného než na vlny.

Na oběd jsme šly opět na stejné místo, pizzu jsem tentokrát snědla celou. S Kate jsem si rozuměla. Přes prázdniny učila surfovat a zbytek roku pracovala jako učitelka v mateřské školce. Měla přítelkyni, která pracovala jako manažerka resortu, a společně plánovaly odletět na Havaj. Chtěly se zúčastnit největší surfařské soutěže na světě.

Zbytek odpoledne jsme strávily v moři a já už konečně začínala přicházet surfování na kloub. Sjela jsem svou první vlnu, ječela štěstím, vypláchla si dutiny a večer hlady opět neviděla. V podobném duchu se neslo dalších sedm dnů. Od rána do večera. Víc ve vodě než na suchu. Bez myšlenek na cokoli jiného než na moře a surf. Bez energie na boj. Bez slz.

Poslední večer jsme po surfování přivezly na pláž deku, pivo a připojil se k nám zbytek party. Rozdělali jsme oheň, zpívali

s kytarou a opili se. Povídali jsme si o vesmíru, budoucnosti, plánech a představách. Slíbili jsme si, že za rok v létě se zase tady sejdem. Spali jsme pod širákem a druhý den jsem při loučení plakala.

„Byla to nejlepší dovolená za poslední roky,“ zkonstatoval na letišti táta.

„To teda byla,“ souhlasila jsem a on se na mě s šokem podíval, co za trik skrývám, když proti němu neprotestuju.

Doma jsem v slzách vysypávala písek z kufru a třídila věci na praní. Na dně tašky jsem objevila zápisník. Za posledních deset dnů jsem nenapsala ani řádku. Myšlenky jsem nechala ve vlnách moře. Ulevilo se mi víc, než je pouštět přes prsty na papír, kde zůstanou navždy. Do půlnoci jsem seděla u okna a zírala na klidnou ulici. Přemýšlela jsem, ale nepsala. Měla jsem zhasnuto, abych lépe viděla. V jeden moment mi poskočilo srdce a myslela jsem, že je to jen sen. Před domem stál Oliver se dvěma psy. Koukal na dům a já seskočila z parapetu, aby neviděl, že ho vidím. Postával tam skoro minutu. Pak se otočil a rychle odešel.

Usínala jsem šťastná a odhodlaná.

Zítřka za Oliverem zajdu.

CHARLES DICKENS

Emma (18 let), listopad 2043

Zvědavost zvítězila nad pochybnostmi, jestli je morálně správné lézt do cizího soukromí. Oliver ale není cizí. Oliver je můj. Obhájila jsem se sama před sebou pádnými argumenty. Většinu noci jsem zvažovala všechna pro a proti a sváděla boj se svědomím. Snahu o spánek jsem vzdala mezi druhou a třetí ráno a do úsvitu vymýšlela taktiku.

K získání odpovědi na svou otázku jsem potřebovala jedině. Dušanův notebook. Scénáře vykreslené pod rouškou tmy najednou v realitě denního světla zdaleka nedosahovaly rozměrů mých děsivých nočních imaginací. Zůstala jsem ve svém pokoji tak dlouho, dokud se za rodiči nezabouchly vchodové dveře. Z okna jsem viděla odjet každého na opačnou stranu. Dušana s nadšením, že takhle při pátku napaří pár pokut a s klukama se už ve čtyři sejdu a budou hrát šipky, pít pivo a koukat na hokej. Mámu se starostmi, co bude muset nakoupit a o víkendu vařit, kdy dá vyprat prádlo a jestli ho dá pověsit ven, nebo se nám ty sobotní přeháňky fakt nevyhnou. To všechno jsem věděla ne proto, že bych měla

telepatické schopnosti, ale proto, že jejich konverzace se při snídani nesla tichým domem až k mým nastraženým uším.

Plížila jsem se teď už opuštěnými místnostmi a srdce mi bušilo až v krku. Přitom o nic nešlo. Deset kroků do ložnice, přesně si zapamatovat polohu Dušanova notebooku na stolku tak, abych ho vrátila zpět na své místo. Načukala jsem čtyřmístný pin jedna, jedna, jedna, jedna. Působilo to jako nejbližší heslo všech dob, ale Dušan si ho nastavil podle data mého narození, takže jsem byla vděčná za jeho neobvyklý záchvat otcovství.

Naposledy jsem se zamyslela. Fakt to chci vědět? Neměla by mi stačit Oliverova odpověď? Kousala jsem si ret a v hlavě se mi překřikovaly hlasy. Zнала jsem Oliverův názor. Nehledal své biologické rodiče, protože prostě neměl potřebu. Měl svého tátu Samuela, kterého miloval. Tečka. A když byl šťastný on, měla bych být šťastná i já. Ale... Kdyby po mně na Krétě Dušan nešťekl ta osudná slova, která mě donutila k tomu, že chci vědět víc: „Oliver... divný jméno... nalezenej na ulici, bezdomovec a utečenec od fetáckejch rodičů.“ Úplně jsem viděla jeho spokojený výraz.

Během svého nočního přemýšlení jsem prošla celou Dušanovu mentální cestu. Jak se k těm informacím asi tak dostal? Poprvé jsem Olivera zmínila právě na dovolené a hned druhý den zaútočil těmito slovy. Byla jsem si jistá, že sám neměl pravomoc prohledávat dokumenty, které by tyto informace poskytovaly. Naneštěstí měl dobré kamarády. Neváhal a ještě ten večer,

zatímco já naivně a přiopile básnila o klukovi svých snů, psal kámošům do Čech. Nikomu netelefonoval, byli jsme celý večer spolu a spali ve sdíleném apartmánu, slyšela bych, že si něco zjišťuje. Musel tedy mít vše v počítači.

I přes neorganizovanost ikon na ploše nebylo těžké najít tu správnou. Když jsem otevírala složku s názvem Charles Dickens, neubránila jsem se údivu nad Dušanovými literárními znalostmi a asociacemi. Rozklikla jsem první soubor a začala číst.

Nazdar Dušine, ty si nedáš pokoj ani na dovče, chlape! Tak se podíváme, jakýho nabíječe si ta tvoje princezna vybrala..

Zakoulela jsem očima a rychle skenovala text, abych se dostala k podstatnějším informacím. Absolutně mě nezajímalo, kolik nechutných přezdívek se ještě skrývá v úvodním e-mailu od Dušanova kumpána.

Hele, musím ti říct, že najít, cos chtěl, nebylo úplně lážo plážo. Ale znáš mě, já jsem holt nejlepší a vyhrabal jsem, co se dalo. Štěpánka ze sociálního nebyla nadšená, že musí pátrat v tak starém archivu, je to ještě na starý záloze, před rokem 2030, takže docela pakárna. Oliver Franco je ale právně synem Samuela Franca. Je k tomu pár psychologickéjch papírů a oficiální kopie ustanovení soudu, ale jinak nic, vše ti posílám do přílohy.

Je to až divný, že toho je tak málo. Víš jak, to může bejt dítě nějakých fetek nebo vyvrněnejch biomozků, co bydlej někde v lese jak zvířata a nikdo neví, kolik jich tam je. Je pravda, že tam pár věcí nehraje... Aby takhle rychle někdo adoptoval dítě, je fakt podezřelý. Ale vyhrabávat něco po skoro devatenácti letech je stejně k ničemu. Je to nenapadnutelný, protože všechno je už dávno promlčený. Tak si dej radši panáka a buď v poho. A dlužíš mi basičku a Štěpánce pugét.

Zduř, Peca.

Rychle jsem začala číst útržky z oficiálních zpráv a psychologických posudků.

Dne 24. 12. 2028 byl nalezen chlapec na území parku... bez zjevných známek fyzické či psychické újmy... poprvé prohlédnutý soudním lékařem 3. 1. 2029... v příložených spisech jsou hodnoty fyziologických funkcí a výsledky rozboru krve...

...nad chlapcem uplynula doba kvalifikovaného nezájmu po dobu šesti měsíců, a tudíž je právně volný a je následně možné, aby dítě přešlo k vhodným žadatelům o osvojení...

...v Národní databázi DNA nedošlo ke shodě...

Rolovala jsem textem nahoru a dolů a hledala víc. Kromě pár obrázků a dalších lejster o tom, že je vlastně všechno v pořádku, tam ale nebylo vůbec nic. Dušan si prostě domýšlel příběhy a vytrhal z kontextu neověřené domněnky, ke kterým

neměl jediný důkaz. Na jednu stranu se mi ulevilo. Byla jsem ráda, že nebudu muset před Oliverem tajit informace o jeho původu. Nedokázala bych mu neříct, kdybych našla stopy vedoucí k jeho rodičům nebo jakýmkoliv jiným pokrevním příbuzným. Na druhou stranu ten prázdný prostor nevědomí ve mně vyvolal řadu nových otázek. První tři roky Oliverova života tedy jsou a pro všechny zřejmě navždy zůstanou tajemstvím. Nikdo neví, jak se ocitl na ulici a ani on sám si to nepamatuje.

Po velkých otázkách nemusí vždy následovat velké odpovědi. Občas to může být jednoduché, prostě nic.

TEATRÁLNÍ TANTRUM

Emma (18 let), duben 2044

V půlce dubna mi volalo neznámé číslo.

„Ahoj Emi, tady Samuel, prosím tě, měla bys tento týden čas se se mnou sejít? A hlavně tak, aby to Oliver nevěděl?“

„Dobrý den, děje se něco? Měla bych čas pozítří dopoledne, Oliver v tu dobu chodí s Patrikem na stěnu, tak to by mohlo jít?“

„Super, jen co kluci zmizí, naberu tě.“

„Ehm, ne, to nemusíte prosím, já k vám dojdu...“

„No, jak myslíš, tak ve čtvrtek ahoj.“

„Nashle.“

Po rozhovoru jsem dlouho přemýšlela, co mi může Oliverův táta chtít, a doufala, že nepostřehl zaváhání v mém hlase, že nechci vyzvednout.

„Emmo, pojď dál,“ uvítal mě Samuel a už mlel kávová zrna a s otázkou v očích čekal na pokyn, kterou pochoutku mi má připravit. „Dneska prosím flat white,“ řekla jsem a dřepala si, aby mě Faith a Destiny při vítání neporazily na zem. Mlýnek na kávu,

kávovar, šlehač pěny a hromové štekání psích holek nám neumožňovalo začít konverzovat. Bez vyzvání jsem se posadila na gauč a za chvíličku přede mnou přistálo kávové nebe. Obláček mléčné pěny byl ozdobený psí tlapkou ze skořice, na talířku naservírovaná hromádka lívanečků politá čokoládou a posypaná malinami. Ještě sklenice vody, vidlička, lžička i ubrousek.

„Měl byste uvažovat o otevření vlastní restaurace,“ vrhla jsem se na tu dobrotu a koutkem oka viděla, jak Samuel perfektně načasovaným hmatem zabránil Destiný, aby mi půlku lívanců sežrala.

„Ve velkém by mě to nebavilo. To se pak nedá dělat s takovou láskou, jak bych rád. Chutná ti to?“ bez čekání na odpověď pokračoval: „Proč jsem s tebou chtěl mluvit. Oliver slaví příští měsíc narozeniny. S Patrikem nás napadlo, že bychom tě zapojili do účasti na naší expedici, kterou pro něj plánujeme jako dárek.“

„To je od vás moc hezké, že mě takhle berete do rodiny. Kdy a kam plánujete vyrazit?“ v duchu jsem se snažila spočítat, kolik brigádních hodin budu muset odpracovat. Přála jsem si, aby to nebyla expedice za polární kruh.

„Rozhodovali jsme se mezi Réunionem a Sokotrou. Nakonec vyhrál přechod Sokotry. Je to blíž a čtrnáct dnů je na Réunion málo. Plánujeme, že poletíme na přelomu září a října. Samozřejmě tě bereme jako rodinu s sebou, takže se nemusíš

starat o finance.“ Domluvili jsme se na základních věcech, naplánovali termín oslavy, odletu a den, kdy se sejdeme i s Patrikem a dořešíme detaily.

„Hodím tě domů, začalo dost pršet, tak ať nezmokneš,“ navrhl Samuel. Začala jsem trapně koktat a snažila se najít výmluvu, aby mě nemusel odvážet. Můj táta byl totiž doma a za poslední půlrok se vyjádřil víc než jasně, co si myslí o Oliverově rodině. Styděla jsem se za něj a bála se, aby mi neudělal ostudu. Jen co mě Samuel vysadil, sprintovala jsem ke dveřím. Když jsem Dušana našla na stejném místě, jako když jsem odcházela, na gauči před televizí, ulevilo se mi. Proběhla jsem k sobě do pokoje a začala nadšeně sepisovat, co bude potřeba před cestou zařadit.

...

(říjen 2044)

„Ccccc“ zamlaskal Dušan, rozvalený na svém obvyklém místě.

„Co zas?“ Jeho dnešní volné odpoledne lehce vhánělo mraky do mé sluníčkové nálady.

„Kolikrát se tady budeš ještě promenádovat? Jak mám v klidu sledovat fotbal, když pořád couráš před tou obrazovkou?!“

„Neboj se, brzo mě tady Oliver vyzvedne a čtrnáct dní mě neuvidíš,“ řekla jsem s úsměvem.

„Možná jsem si rozmyslel mé svolení, že s nima můžeš jet. Možná bys měla bejt radši doma. Za to, jak seš drzá a nic kloudnýho neumíš a neděláš, si stejně nezasloužíš nikam jet...“ zíral na mě a v rukou si přehazoval prázdnou pivní lahev.

Zavřela jsem oči a napočítala do deseti. Pak ještě radši do dvaceti a pokračovala ve skládání párů ponožek. Moc dobře jsme oba věděli, že mi nemůže zabránit v odjezdu. Jeho snaha znepříjemnit mi poslední hodinu v domě se mu ale zatím dařila brilantně. Máma se jako obvykle do našeho hašteření nezapojovala a pokračovala ve smažení řízků, které si Dušan poručil k večeři.

„Dušane, je od tebe velice laskavé, že chceš, abych s tebou jako nejúžasnější bytost tvého života trávil čas, ale bohužel není v tvých psychických ani fyzických silách mě tady držet. Pojdme se domluvit, že než odjedu, budeme oba mlčet a užijeme si to tak úplně nejvíc, jo?“

„He? Co? Jak jako, teda, já tě varuju, nebud' drzá! A neříkej mi Dušane!“

„A jak ti mám teda říkat, aby to dávalo smysl? Seržante? Strážníku Krčmáři?“ poslední slova jsem musela zahulákat, protože přes prskání oleje, vrčení digestoře a skandování fotbalových fanoušků nebylo nic slyšet.

„Emmo, nedráždí mě a radši mi podej pivo... hahaha, víš, říkám si, jak asi bude reagovat ten tvůj borec, až mu řeknu, co si o něm a jeho pošahaný rodině myslím. Až se ho zeptám na pár

věcí, co jsme s klukama v práci našli. Jojo, už se na něj, na pacholka jednoho, móc těším.“

„Tady máš pivo, sed' na gauči, sleduj fotbal a nech mě žít. S Oliverem mluvit nebudeš.“

V duchu jsem se uklidňovala, že přece Dušan není takovej blázen, aby mě ztrapnil a měl na Olivera řeči. Na důkaz jsem ale nemusela čekat dlouho. Poté co cinkla jedna lahev piva o druhou, jsem uslyšela dusot do schodů a do ložnice. Pootevřela jsem dveře svého pokoje na škvírku a viděla, že Dušan bere svá slova velice vážně. Ten idiot se převlékal do pracovní uniformy. Neváhala jsem ani vteřinu a vytočila číslo Olivera.

Linka vyzváněla naprázdno a já zoufale balila poslední věci a byla odhodlaná dojít k jeho domu pěšky. Odmítala jsem prožít setkání Olivera a Dušana po pěti pivech v bojechtivé náladě. Z okna pokoje jsem viděla mámu, jak odešla z domu česat švestky.

S Dušanem jsem se srazila na vrcholku schodů. Oba jsme se chvíli nenávistně prohlíželi a vtom uslyšeli, jak před domem zaparkovalo auto. Dušan se na mě se zrudným úsměvem podíval, strčil ruce za opasek a pomalu, velice pomalu, scházel prostředkem schodů, takže jsem ho s krosnou neměla šanci předběhnout.

Mezitím jsme oba slyšeli bouchnutí dveří u auta a kroky na našem chodníčku. Dušan byl v půlce svého teatrálního sestupu

ze schodů, když se rozezněl zvonek. Zoufalstvím jsem málem vyskočila z kůže a funěla mu za krk.

„Ták, kdopak nás to ruší v takhle klidný podvečer?“ zahřměl Dušan a prudce otevřel dveře. Oba jsme na vteřinu ztuhli, protože venku nestál jen Oliver.

„Ehm, dobrý večer, jmenuji se Samuel Franco, jsem táta Olivera a Patrika. Jen jsem se vám a vaší ženě přišel představit a říct, abyste se o Emmu nebáli, budu o ni pečovat jako o vlastní.“

Využila jsem chvíle Dušanovy rozptýlené pozornosti a prostrčila se ven a postavila se vedle kluků proti němu.

„Brý večír, hmmm, tak to je od vás... no to je jedno.“ Já jsem tátou nepoznávala. Jeho hřmění a machrování bylo pryč. Místo toho trapně koktal a těkal očima mezi klukama, kteří, jak jsem s úsměvem zaregistrovala, byli všichni vyšší než on. Najednou se tátovi v očích mihnul maniakální záblesk a spustil s mnohem větší jistotou: „To je od vás šlechetné, tyhle vaše manýry. Ale byl bych přeci jenom klidnější, kdybych věděl, že o Emmu budete pečovat jako o *moji* dceru, ne vaši. Má s vámi přece jenom máloco společného, jen na to, ta tuňťa, ještě nepřišla.“

To snad ne. To je ale ostuda. Samuelovi zrudl týl, což naštěstí Dušan nemohl vidět. Na hlase ale nebylo nic znát: „Budu o Emmu pečovat tak, jak nejlíp dovedu. Nemá smysl dohadovat se o ničem jiném. Rád jsem vás poznal, mějte se.“

„Tak to je holka ztracená!“ odfrknul Dušan pohrdavě a na čele mu začala tepat jeho pověstná žíla vzteku. Oliver se nadechl, ale než stihl odpovědět, Samuel se přiblížil těsně k Dušanovi, shlížel na něj, a ten se vzteky málem nadnášel.

„Pane, já ani má rodina jsme vám nijak neublížili. Emma už rok chodí s Oliverem a já jsem velice pyšný na oba dva a Emmu jsem už za tu dobu přijal do své rodiny. A tady nám nastává problém. S mou rodinou si totiž nikdo nebude zahrávat, nikdo nebude žádného člena psychicky šikanovat, vyhrožovat mu nebo znepríjemňovat život. Pro svou rodinu bych udělal cokoliv. Takže, když vám říkám, že se o ni postarám jako o vlastní, myslím to smrtelně vážně. Máte ještě nějaké nejasnosti nebo dotazy?“

Nikdy jsem nezažila, aby Dušana takhle někdo odzbrojil. Každý měl z něj a jeho policejní uniformy strach. Ale Samuelovi byl jeho kostýmek očividně jedno. A na to Dušan nebyl zvyklý. Najednou mu došla slova a činy. Čučel na nás a nevěděl, co se sebou.

„Důšo? Já myslela, že dnes nejdeš do služby, proč ses do toho navlíknul?“ hlas mámy zbavil Dušana veškerých zbytků jeho důstojnosti.

„Tak ahoj, mami, já už jedu. Měj se hezky. Napíšu, až přistaneme.“

OSTROV DRAČÍ KRVE

Emma (18 let), říjen 2044

„Říká se, že velmi dávno, když byla Sokotra jen pustý ostrov plný písku a kamení, byl pánem ostrova drak. Jednoho dne, když spal stočený na vrcholku nejvyšší hory, připlaval k jejím břehům slon, který draka probudil svým dupáním a troubením. Drak chtěl vetřelce vyhnat, ale slon se nedal a začali spolu bojovat. Během zápasu se drakovi podařilo vysát slonovi většinu krve. Když už vysál skoro všechnu jeho krev, slon se naposledy vzchopil a draka rozdupal. Kam dopadla kapka jejich společné krve, tam vyrostl strom. Strom dračí krve.“

Seděli jsme okolo ohně, poslouchali legendy a já nemohla uvěřit tomu, s jakou rychlostí a přirozeností jsme splynuli. S ostrovem. S lidmi. Měla jsem pocit, že nejsem schopná pobrat změnu, kterou kluci přijímali naprosto samozřejmě. Byla jsem konsternována zážitky posledních dvanácti hodin. Já snad doteď nevěděla, co znamená žít. Rozhodně jsem nevěděla, co může znamenat cestovat. Mlel se ve mně kontrast kultur, únava a strach.

Každou chvíli jsem otírala slzy, které se mi hnaly do očí, aniž bych byla schopná pojmenovat konkrétní důvod jejich vzniku.

Samuel s Patrikem si pochutnávali na tradičním velbloudím mase, které na naši počest připravil náš průvodce a vypravěč legend Adnan. Ani jejich nadšení mě nepřesvědčilo a mnohem raději jsem využila možnosti dát si čerstvě vyloveného tuňáka. Oliver seděl po mém boku a oba jsme se tetelili blahem nad porcemi nejvoňavějšího rybího masa, které jsme kdy ochutnali. Jedli jsme rukama a pozorovali plameny a spršky zlatorudých jisker, které vybuchovaly směrem k tmavé obloze.

Rozložili jsme karimatky přímo na pláži, a ač jsem byla hrozně unavená, usnula jsem jako poslední. Poslouchala jsem šumění vln a strachovala se. Co když to tady nezvládnou?

Vzbudil mě výkřik: „Áááá...“ S trhnutím jsem se posadila a dezorientovaně se rozhlížela. Mozek jsem měla zpožděný o pár vteřin, takže trvalo, než jsem si uvědomila, že jsem na ostrově uprostřed Arabského moře. Když se mi povedlo rozlepit oči a zvykla si na ostré paprsky vycházejícího slunce, uklidnila jsem se. Výkřik nesignalizoval útok nebo přepadení, to se pouze Samuel rozhodl pro ranní koupel v moři a řval štěstím: „...ty vole, to je kafe, pojďte taky do vody!“

Vykoukla na nás Patrikova hlava s půlkou tváře obalenou pískem. Bez váhání vyrazil za Samem do vln.

„Vítej na výletě s naší rodinou. Jak ses vyspala? Pořád ses převalovala...“ Oliver na mě omluvně a starostlivě koukal.

„Vyspala jsem se dobře, jenom vstřebávám všechny dojmy.“

„Emi, pokud by toho na tebe bylo moc, tak řekni. Klidně se od kluků odpojíme a budeme víc... jak to říct... kultivovaný? Nemusíš nic předstírat. Adnan mi včera ukázal, kde je benzinka, co kdybychom tam skočili pro kafe?“

„Dobrý, já tam skočím sama, klidně běž za klukama.“

Oči se mi nad Oliverovou péčí zalily slzami. Dobře, spíš to bylo štěstím z vidiny záchodu, protože jsem se hodně neochotně smiřovala s tím, že by křoví u cesty bylo mou novou toaletou. Trošku mi chyběla civilizace. Po půl hodině jsem se vracela spokojenější se čtyřmi kelímky kávy, bagetami, ovocem, plechovkami koly a sáčkem koření, který jsem vinou nedostatečné asertivity vůči neodbytnému prodavači musela koupit.

„Emi, pojd' si taky zaplavat,“ volal na mě Oliver, jen co jsem se opět objevila na pobřeží. Nechala jsem jídlo na dece schované před sluncem a vešla do vody za nimi. Po prvních pár tempech jsem pochopila, že tohle je to, co jsem potřebovala. Ne obklopení se přebytkem, zásobami a materiálem všeho druhu. Právě teď mi ke štěstí stačilo moře, které mě kolébalo a mělo blahodárné účinky na mou duši. Potichu jsme se nechali unášet v dál. Průhled skrz hejna barevných rybiček byl až na bílé, desítky metrů hluboké dno.

Vylezla jsem ven jako poslední. Sedli jsme si do písku a pili vlahé a nedobré kafe, které jsem koupila v honbě za dodržení každodenního zvyku, který se tu úplně míjel efektem. Sbalili jsme krosny a vyrazili do vnitrozemí. Terén se postupně zvyšoval a nás pohltilo srdce Sokotry. Po pískem pokrytých kopcích rostly stovky stromů dračí krve. Nevěděla jsem, kam koukat dřív. Jestli na rostliny jak z jiné planety, pod nohy, kde se mezi kameny ukrývali před poledním sluncem štíři a pavouci nebo nad hlavu, kde kroužili supi čekající na kořist.

Přestávky jsme tráвили ve stínu buď dračinců, nebo v úpatí jeskynních vchodů. „To je taková krása.“ Samuel mířil baterkou do nitra jeskyně, před kterou jsme se rozhodli utábořit. Při pohledu na osvětlené hejno netopýrů jsem si byla jistá, že nikdy nepoužiju slovní spojení jako on. Krása a netopýr rozhodně nepatřili v mém životě na stejnou misku vah.

Třetí den našeho pochodu se k nám připojil náš průvodce Adnan. Drápali jsme se do vysokých hor po stezičkách, které vyšlapaly kozy, a s těžkými krosnami balancovali na římsách, ze kterých byly ty nejkouzelnější mimozemské pohledy. Neomylně nás vedl skrytými cestičkami k místům a výhledům, že nám všem vzaly slova i dech. Poprvé, když jsem na prašné cestě spadla, jsem si kolena dezinfikovala. Když jsem na ně ten den spadla už poněkolkráté, ani jsem se na ně nepodívala. Můj první a jediný

zážitek s toaletou jsem nechala daleko ve vzpomínkách a využívala všech darů přírody.

Po týdnu jsme přešli vnitrozemí ostrova a ocitli se na pláži bílé jako sníh. Duny, po kterých nám ujížděly nohy, jsme nakonec sjeli po zadku. Nikdy bych nevěřila, že jsem schopná cítit takovou radost. Shodila jsem ze zad krosnu, rozvázala pohorky, a aniž bych se ohlédla zpět, vyrazila jsem přímo do moře. Oblečená jsem se vrhla do vln. Smývaly ze mě písek, pot i vrstvy mého starého já. Sůl mě páčila ve škrábancích a odřená kolena mi přímo hořela. Plavala jsem společně s vlnami, až jsem utopila i poslední zbytky energie.

Milovala jsem každý nádech parného vzduchu.

Milovala jsem bolest svalů celého těla.

Milovala jsem sdílení okamžiků, které už v této fázi cesty nemuselo prostupovat skrze slova.

Byli jsme na jedné vlně. Čas potvrdil své zákony a já děkovala za jeho super schopnost být relativní. Každá minuta na ostrově byla jako hodina, každá hodina jako den a každý den jako rok. I přesto celý týden děsivě rychle utekl. Relaxovali jsme na pláži a během odpoledne si půjčili surfy. S díky jsem vzpomínala na Kate a její lekce na Krétě. I když se mi zdálo, že to byl úplně jiný život.

Život před Sokotrou.

Po celém dni stráveném v moři jsme se utábořili opět na pláži. „Stejně seš, Emmo, docela fajn, když si vezmu, kdo je tvůj táta,“ řekl zamyšleně Patrik a naklonil se přese mě pro druhé pivo.

„No, ty taky docela ujdeš, Patriku.“ Musela jsem se smát jeho bezelstné netaktnosti, která byla neuvěřitelně osvěžující. Nikdo, kromě rodiny Franco, se mnou nemluvil tak otevřeně. „Co ti na to mám říct, krev sice není voda, ale věřím, že pro formování osobnosti má mnohem větší podíl tvé okolí a lidé, kterými se nejčastěji obklopuješ.“

„Jo, tomu taky věřím...“ řekl Samuel a napil se.

„Stejně by mě zajímalo, o co mu vlastně jde... proč se chová jako totální vůl?!“ nedal si pokoj Patrik.

„Chcete slyšet Dušanův příběh? Upozorňuju vás ale předem, že to není moc originální a zajímavý, ale spíš ubohý... Dušan vyrostl v obyčejný rodině, má dva starší bratry, se kterými se nebaví. Jeho táta, můj děda, byl výbornej policista, úctyhodný člověk. Umřel ale docela brzo na infarkt, skoro si ho nepamatuju. Dušan chtěl po vzoru svého otce chodit na policejní akademii, ale nikdy ho nevzali, tak se vyučil elektrikářem.“

„A jak to teda udělal, že se tím policajtem nakonec stal?“ zajímal se Patrik.

„No, nakonec se dostal k policajtům přes kamarády, se kterými tráví pravidelně páteční večery v hospodě. Víkendy se válí na gauči a kouká na fotbal, hokej nebo box. Jednou za rok

vyrazí na ryby, jinak je jeho život jedna velká nuda. V osmnácti potkal mámu a na vlastní svatbě se ožral a porval s oběma bratry. Na jeho oslavě třicetin se usmířili a do roka se zase do krve rozhádali.“

„To vypadá, že ani jeden z kluků moc úcty po dědovi nezdědil,“ okomentoval Samuel.

„Bohužel, ta neustálá tenze v rodině je stresující a vyčerpávající, hlavně proto, že je neměnná. Pořád tam je a nemizí. Oni se neumí pomocí slov domluvit na tom, že se vlastně mají rádi, a tak se ob rok mlátí a usmiřují. Je to smutný. Ta vyšlapaná brázda, kterou jdou vstříc smrti. Křivdy a bolístky, usmiřování a pitky. Dušanův život v kostce.“

„Člověk by mu skoro dal pětikorunu,“ odfrknul si Patrik.

„Já bych mu teda nedala nic! Za to, kam se v životě dostal, si může sám. Byly to jeho volby, jeho rozhodnutí. Nevím, proč se každý ráno vzbudí a rozhodne se chovat jako úplnej vůl.“

„Emi, seš hodně přísná. Ono to s těmi rozhodnutími v životě ale není tak jednoduchý. Podle mě si Dušan jde po své životní cestě a nevidí odbočky, míjí je a jen pokračuje dál s klapkami na očích svou známou vyšlapanou brázdou. Dokud mu něco nevletí do cesty, z kurzu sám od sebe pravděpodobně nevybočí.“ Zamyslel se na okamžik Samuel, a než jsme stihli reagovat, pokračoval...

„Většinou ty momenty, který ti navždy změní život, nejsou epický filmový chvíle. Málokdy dostaneš na výběr červenou nebo modrou pilulku. Většinou si uvědomíš, že jsi rozhodnutí udělala, až když tě začne formovat a měnit nenávratně kurz života. Až zpětně zjistíš, jak velké kus cesty jsi ušla, pak už se těžko vrací zpět. Až zpětně vidíš všechny křižovatky, kterými jsi projela rovně, protože některý z odboček se ti zdály jako jasný jednosměrky. Když se podíváš po roce, dvou, deseti letech na tu stejnou křižovatku znovu, najednou uvidíš tisíce nových cest, kterými ses mohla vydat.“

Ticho, které po jeho slovech následovalo, přerušoval pouze pravidelný šum přílivu. Samuel pravděpodobně mluvil i o sobě. Mluvil o svých rozcestích a rozhodnutích. Nevydržela jsem se nezeptat: „Je nějaká konkrétní křižovatka, na kterou by ses rád vrátil a rozhodl se pro jinou cestu?“ Kluci se na mě podívali, jako by mě viděli poprvé v životě. „Omlouvám se, jestli jsem přestřelila... jestli je to moc osobní... nechci nijak vyzvídat...“ koktala jsem, protože Samuel zabodl své oči do mých a čekal, nepřerušil mou kostrbatou omluvu.

„Mám rád lidi, kteří umí pokládat ty správné otázky. Ty, na které nejde odpovědět hned a jednoduše. Jedna křižovatka mě napadá a dlouho jsem si myslel, že jsem na ní odbočil špatně. Ale když vidím nás čtyři, teď a tady, ničeho nelituju.“

Rozhovor jsme pomalu přesunuli na plánování druhé poloviny naší cesty. Týden v horách, v království chameleonů, netopýrů a steziček po divokých kozách, nám stačil. Teď jsme se těšili na další pláže, na vesnice, města a hlavně na pořádné jídlo a lidi.

Adnan nás vzal rybařit, ukázal, za jakým útesem se dá plavat s delfíny, a provázel nás městy stejně obratně jako horami. Znal každou uličku, věděl, kde koupíme nejlepší datle, a při pauzách trval na tom, že si dáme čaj. Prožili jsme Sokotru skrz naskrz. Cítila jsem její sílu v každém svalu, v každém nádechu, pohledu, dokonce i ve snech. Byla to svoboda v pravém slova smyslu.

Ostrov dračí krve mě změnil. Ukradl mi kus srdce a já nepostřehla, kdy přišel moment, kdy se strach přetavil na obdiv. Kdy jsem plánování a kalkulování možností budoucnosti vyměnila za přijetí a klid. Nevím, jestli za to mohl vzduch, písek, stromy nebo moře. Poprvé jsem se necítila v cizí zemi jako plochý návštěvník, ale věděla, že kus země si odvezu s sebou a kus ze mě tady zůstane.

Pozorovala jsem vazby Olivera, Patrika a Samuela a jejich vnímání cizího prostředí. Až jsem pochopila, že pro ně Sokotra nebyla cizí, pro ně byla pouze jinou částí spektra. Respektovali kulturu, jazyk, lidi a jejich zvyky. Nesnažili se je měnit, vysvětlovat, proč je to někde jinde lepší, jednodušší. Brali jako privilegium, že mohou být na chvíli součástí jiného světa a byli vděční, že s nimi

lidi sdílí své životy. Cestovali s vášní pro pochopení. Celou svou duší a otevřenou myslí. Protože to je klíč k pravému poznání.

Může se zdát, že čtrnáct dní je málo na to, aby člověk přehodnotil své vzorce chování, ale jak už jsem řekla, čas je relativní. A čas tady strávený otřásl veškerými mými základy. Ty silné to posílilo a ty, které jsem stavěla jen ze setrvačnosti a nebyla o nich stoprocentně přesvědčená, to zbořilo.

RŮŽOVÁ PANDA

Emma (19 let), duben 2045

„Emi... co se ti stalo... jsi v pořádku? Pojd' ke mně.“ Oliver si mě přitáhl do náručí. V jeho obejmutí praskla ochranná bublina, kterou jsem si kolem sebe nesla společně s kufry z domu. Rozplakala jsem se a nebyla schopná ze sebe dostat kloudné slovo. Stáli jsme na zápraží a já si přehrávala události posledních několika hodin.

„Pojd' dál, vezmu ti věci a řekneš mi, co se ti přihodilo...“ Rovnou jsem se odešla schoulit do klubíčka na gauč. Celou dobu jsem držela emoce na uzdě, ale v přítomnosti Olivera bylo najednou lehčí je vypustit. Po chvíli přišli domů Patrik a Samuel s Faith a Destiny. Ani jsem se nesnažila utřít slzy. Když mě Patrik uviděl, nevěřičně zalapal po dechu, ale ani blesky sršící z Oliverových očí ho nezastavily v komentáři: „No, tak na tenhle příběh jsem fakt zvědavěj.“

„Emmo, víš, že nám můžeš říct všechno, pokud se na to budeš cítit. Jenom mi ale řekni, že ti nikdo neublížil?“ zeptal se Samuel a já si pomyslela, jak zřízeně asi musím vypadat. Rozplakala

jsem se ještě víc, protože jsem se konečně cítila v bezpečí a tři páry známých očí mě dojímalý svou upřímnou starostlivostí.

„Neublížil,“ škytla jsem skřípnutým hlasem. Napila jsem se a rozvrzaně začala vyprávět: „Vstávala jsem v pět ráno, abych stihla dojet do nově otevřeného salonu, o kterém píšu reportáž. V salonu už na mě čekali, akorát jsem netušila, že přímo na mně budou demonstrovat jejich umění. Ale zase zážitek z první ruky je to nejlepší, co může novinář chtít, že jo? Usadili mě do pohodlného křesla před zrcadla a zeptali se, jestli mají volnou ruku. Řekla jsem, že ano.“

„Seděla jsem v měkkém křesle, kadeřnice mi začala dělat masáž hlavy a já si užívala celý proces. Všechno se zdálo v pohodě, souhlasila jsem s oživením barvy vlasů a vnímala klid, který z celého místa vyzařoval. Po dvou hodinách různých masek, barev, kondicionérů, regeneračních přípravků jsem se uviděla v zrcadle. Nebudu lhát, zatvářila jsem se ještě hůř, než když jsi mě viděl ty, Patriku. Oni mi opravdu obarvili vlasy na růžovo. Nakonec jsem jim dovolila, aby mi ještě udělali takzvaný make-up filmové hvězdy. Takže to není monokl, ale rozmazané modré stíny. A jako panda vypadám kvůli rozteklé řasence...“ přelétla jsem kluky pohledem.

Patrik zabrumlal, že si jde pro pití, a ač měl před sebou plnou skleničku, nikdo jsme mu jeho čin nevymlouvali. Věděla jsem, že se mi nechtěl smát do očí, ale slyšela jsem, jak smích dusí za mými zády.

„Náhodou, já si myslím, že ti ta růžová sluší! Člověk si sice musí zvyknout, ale pak to vypadá super,“ snažil se situaci zachránit Oliver.

Mezitím, co Patrik pendloval mezi námi a kuchyní ve snaze zastavit výbuchy smíchu, povídala jsem dál: „Netušila jsem, že v salónu to bude na čtyři hodiny. Cesta zpátky byla naprosto příšerná, domů jsem přijela později, než jsem měla. Víte, jakej Dušan je, když chodím pozdě, a ještě na nedělní rodinný oběd.“

„Mamce jsem samozřejmě dala vědět, že budu mít zpoždění, ale vyšlo by nastejno, kdybych nenapsala nic. Přijela jsem kolem půl druhé a našla rodiče sedět v kuchyni u stolu nad dojedenyými talíři. Na mém místě stál už připravený naložený talíř. Jídlo bylo úplně vychladlé, hodila jsem ho do mikrovlnky a posadila se k nim. Dušan měl zřejmě v plánu donutit mě sníst ho studené, ale oněměl. Chvilí jsem přemýšlela, proč na mě tak zírá a proč má máma ruce v křečovitém sevření na klíně.“

„Cos to provedla?!“ procedil skrz zuby Dušan a do ticha, přerušovaného jenom jemným hučením ohřívaného jídla, se ozvalo jeho zakřupání kloubků. Vzteky se úplně klepal. Do hrobového ticha cinkla mikrovlnka. V moment, kdy jsem si pro něj chtěla dojít, Dušanovi úplně hráblo. Popadl celou mikrovlnku, vytrhl ji ze zdi, až se zajiskřilo, a postavil ji i s ohřátým obědem přede mě: „Na!“ zaburácel a čekal, co udělám. Omluvila jsem se, že

jsem přijela pozdě, jenže já blbá vůbec nepochopila, co ho tak vytočilo...“

„Vlasy?“ zeptal se Oliver.

„Jo. Růžový vlasy. Když zjistil, že to není paruka, byla to pro něj poslední kapka. Máma ho začala konejšit: ‚Důšo, neblbni, vždyť to jsou jen vlasy, Emička se zase obarví na původní barvu, vid?‘ Okamžitě jsem se zvedla a zabarikádovala u sebe v pokoji a bez přemýšlení začala balit.“

Nevykládala jsem klukům, jak moc jsem se bála. Mrazilo mě z pomýšlení, co by se stalo, kdyby se Dušan, rozžhavený do běla, dostal skrz zamčené dveře. Trvalo skoro půl hodiny, než to vzdal. Ticho na druhé straně dveří bylo snad ještě strašidelnější než jeho předchozí řev. Nevěřila jsem jakékoliv pomyslné stopce, kterou by vůči mně, jako dceři, měl mít. Všemi svými silami jsem zakázala rukám, aby se klepaly a já mohla zapnout zip na kufru.

„Naštěstí, když jsem odcházela, zazvonil na vchodové dveře náš soused: ‚Do prdele, Dušane, cos to zase provedl? Proč nám zase nejde elektřina? Vyhodil jsi půlku ulice, ty vole! Ještěže ses dal k policajtům, protože ty bejt elektrikář, to by mohlo stát někoho život!‘

Využila jsem, že Dušan odešel k susedovi vyřešit elektřinu, a nasedla do prvního taxíku.

Nekoukejte na mě tak, kluci, jsem v pořádku, nikomu se nic nestalo, ale já už tam prostě nevydržím žít. Myslíte, že bych tady

mohla nějakou dobu zůstat, než si najdu vlastní bydlení?“ otočila jsem se s otázkou na Samuela.

„Samozřejmě, že u nás můžeš zůstat.“

Vděčně jsem pokývala hlavou: „Děkuju, za všechno vám děkuju.“ Rozplakala jsem se. Ne proto, že jsem odešla z domu, ale proto, že jsem najednou měla nový domov, kde mě s láskou a samozřejmostí přijali mezi sebe.

Prudce jsem se posadila a zírala do tmy Oliverova pokoje. Probudil mě psí štěkot nesoucí se ze zahrady. Budík na nočním stolku ukazoval 02:36. Po chvilce zmatení jsem zjistila, že Oliver neleží vedle mě, ale slyšela jsem ho z přízemí spolu se Samuelem a Patrikem. Vyrazila jsem pomalu za nimi a zaslechla své jméno.

„... Emma tady musí zůstat, já ji k tomu magorovi zpátky nepustím. Chápete, že má doma určitě pistoli?! Co když mu hrábne úplně a Emmě ublíží!“ šeptal Oliver a strach v jeho hlase mi prozradil mnohem víc než jeho chování za celý večer, kdy velice důvěryhodně předstíral, že ho celá situace nerozhodila.

„To je jasný, že ji nenecháme jít zpátky. Nejhorší je, že nemůžeme nic dělat. Dušan nás všechny nesnáší a mě pravděpodobně zastřelí. Nechci nic říkat, ale většího rasistu jsem dlouho neměl tu smůlu potkat.“

„Ztiš se, Patriku, ať ji neprobudíme, jsem rád, že vůbec usnula. Evidentně není fyzicky zraněná a duševně to zvládá

mnohem líp, než bych čekal od tak mladý holky.“ Odpověděl do ticha noci Samuel a já si sedla na schody a poslouchala.

„Co budeme dělat, když si pro ni přijde?“ zeptal se.

„Nepřijde. Ten radši chcípne, než aby přiznal chybu.“

V duchu jsem souhlasila se Samem.

„Já bych ho... Já bych mu... Budu na ni dávat pozor, budu chodit všude s ní, a když ho potkám, zmlátím ho!“ pokračoval zapáleně Oliver.

„Oliver, ty nikoho mlátit nebudeš! On mu to čas ukáže sám, o co přišel. Bude ho ještě mrzet, že ji od sebe odehnal. Respektive, že vyhrotil své chování tak, že od něj sama utekla.“

Nevydržela jsem a sešla do kuchyně. Nemělo smysl předstírat, že jsem je neslyšela. „Sam má pravdu, on nikdy nepřijde, má na to moc velký ego. V jeho verzi příběhu je on chudák a já nevděčná husa, takže se nemusíme bát. A pochybuju, že by stál o jakýkoliv konflikt. Dušan je ve finále totální zbabělec. Poserka v uniformě. Když ji má na sobě, myslí si, že je vládcem celého světa, ale ve skutečnosti je to smutnej, vyučenej elektrikář, kterému roste pivní pupek.“

Při mých slovech se Patrik natáhl do skřínky a podal mi skleničku. Kluci si na noční poradu pozvali i jejich dobrého kamaráda Jacka.

„Na růžové zítřky!“ pronesl Patrik a pocuchal mě ve vlasech.

STOPY VE SNĚHU

Patrik (26 let), leden 2048

„To snad ne... teď ne!“ bouchnul jsem dlaní do volantu, zatímco jsem ve zpětném zrcátku pozoroval přibližující se policejní majáčky. Ztlumil jsem uřvanou písničku a rozloučil se s šancí, že stihnu do Pece pod Sněžkou dojet za světla. Zastavil jsem u krajnice v prázdné ulici, nechal běžet motor a sledoval postavičku v uniformě, jak ke mně žoviálně přichází. Když jsem poznal, s kým budu mít tu čest, po krku mi stekla kapka ledového potu. Dušan.

„Dobrý den, pane řidiči, předložte doklady k vozidlu,“ zahartusil na mě Dušan. Rychle jsem vyhrabal, co po mně chtěl, a podal mu je. „Víte, je slušné aspoň pozdravit příslušníka policejního sboru. Ale to bych asi čekal hodně. Tam, odkud jste, máte pod kůží jiný mravy...“ usmál se na mě s šíleným výrazem naprosté euforie.

Nenech se vyprovokovat, nenech se vyprovokovat takovým idiotem, klid, myslí na něco jiného, křičel jsem na sebe v hlavě a ruce si položil na klín tak, aby je Dušan viděl a neudělal

nějakou pitomost. Jak dlouho bude ještě zkoumat a ověřovat ty doklady? Co si myslí, že z nich jako vyčte? Dýchal jsem zhluboka.

„Pane řidiči, vystupte a položte ruce na kapotu vozidla!“ zavelel Dušan. Zvíře ve mně zařvalo vzteky a snažilo se převzít opatř nad mým chováním. Boj ve mně řádil takovou silou, že jsem se pokusil vystoupit z auta s ještě zapnutým pásem. Když se mi až na druhý pokus povedlo vylézt ven, Dušan si užíval svou chvilku moci. Sedl si na mé místo a snažil se přinutit výstražné kontrolky na palubní desce, aby začaly svítit a mohl mi napařit pokutu. Když se tak nestalo, začal auto obcházet a kopat do pneumatik. Od levé zadní jsem uslyšel vítězoslavné „hohó“ a Dušan utíkal k policejnímu vozu pro tlakoměr. Ruce mi přimrzaly ke střeše auta a z nebe padal sníh.

Dušan zaklekl u pneumatiky a štěstím si pohvizdoval, zakuckal se a chvíli se dusil, pak si mohutně odplivl a celý brunátný došel ke mně. „Pane řidiči, bohužel nesmíte pokračovat v jízdě. Pro vaši bezpečnost, samozřejmě. Máte o 0,6 baru nižší tlak, než je nejnižší možný standard pro vaše vozidlo. Zřejmě máte porouchaný senzor tlaku. Je doporučeno přeměřovat tlak manuálně před každou delší jízdou nebo jednou za čtrnáct dní, což jste evidentně zanedbal a ohrozil tak nejen sebe, ale i ostatní účastníky provozu. Ale protože jsem lidumil, tak to dnes bude pouze napomenutí. Pokutu vám dávat nebudu, přece jenom, jsme *známi*.“ Falešně se zasmál a ruce položil na opasek. Ne na opasek,

na zbraň. Kombinace Dušanovy lability a jednoduchosti, s jakou by mohl vzít lidský život, mě děsila. Byl jako malé dítě s petardami. Nebezpečný sobě i okolí. „Fajn, nikam nepojeďu. Vráťte mi řidičák?“ zeptal jsem se, stále zády k němu.

„Ccccc, žádné prosím ani děkuji? To tě v džungli nenaučili respektu, opičáku?“ naklonil se ke mně a já cítil na krku jeho dech. Páchnul česnekem a pivem. Zvedl se mi z něj žaludek a vzteky mi před očima vyskakovaly rudé fleky. „No, vrátím ti ho nerad. Máš kliku, že máš skoro všechno v pořádku, ale neboj se, ještě se určitě uvidíme.“

Hodil po mně doklady a odešel. Když mě míjel, projel těsně kolem a nahodil mě břechkou, která se ze soli a sněhu vytvořila na kraji silnice. Vzteky jsem začal bušit do střechy auta a vykřičel do liduprázdné ulice snad všechny vulgarismy, které jsem byl schopný poskládat dohromady. V žilách mi koloval neskutečný vztek a frustrace. Nevnímal jsem, co se kolem mě děje. Musel jsem vypadat jak v epileptickém záchvatu. Byl jsem tak zahleděný do svého naštvání a nevšiml si, že na mě s vykulenýma očima zírá malá holčička.

„Na co vejráš? Nikdy jsi neviděla černocho? Chceš se zeptat, jestli jsem už viděl sníh?!“ štěknul jsem jako blázen po asi desetileté holčičce a zastyděl se do morku kostí. „Promiň, omlouvám se, nechtěl jsem na tebe křičet. Neztratila ses?“ snažil jsem se aspoň trochu napravit situaci.

„Neztratila, jdeme s maminkou bruslit, budu totiž krasobruslařka,“ řekla a nespouštěla ze mě oči.

„Aha, a ty tady někde bydlíš? A jsou doma rodiče? Máte auto?“ Ač tyto otázky v mé hlavě zněly zcela logicky, když jsem je na ni vybafnul, nemohl jsem se zbavit pocitu, že zním jako úchyl. Holčičku to nicméně neznepokojilo. „Ano, bydlím támhle v tom domě s bílým plotem. Táta je v garáži a zrovna naše auto spravuje,“ ukázala v palčácích na konec ulice.

Hlavou mi probleskly dvě myšlenky. Zaprvé, že její táta je zřejmě kutil a bude mít u sebe kompresor, a zadruhé, že by si s ní měl někdo promluvit o tom, jak je nebezpečné cizím lidem sdělovat, kde bydlí.

„Děkuju ti. Potřebuju pomoc, mám trochu vyfouklé kolo a nikoho tady neznám. Myslíš, že by mi pomohl? Máte doma kompresor?“ zeptal jsem se.

„Jó, to nevim, ale můžem se jít zeptat tatky.“ Holčička se otočila na patě a hopsala dva kroky přede mnou. Následoval jsem její poskakující copánky, které jí koukaly zpod čepice, a doufal, že její táta bude mít dostatečně vybavenou garáž.

„Hej, co to děláte?! Kam si myslíte, že jdete?!“ ozvalo se za mnou a cizí ruka mě šklubnutím zarazila na místě. „To je moje sestra. Jestli zjistím, že jste ji obtěžoval, tak si mě nepřejte. Jestli ji okamžitě nepřestanete pronásledovat, zavolám na vás policajty!“

V panice jsem na ni zůstal koukat jako blbec. Stála přede mnou holka a s rukama v bok mě propalovala přísným pohledem. „Ale né, to je omyl, já ji nepronásleduju. Hlavně nevolejte policii. Potřebuju si jen dofouknout kolo u auta. Prý má její, teda váš, táta garáž a může mi pomoci...“ vykoktal jsem a říkal si, jak moc se dnešní den ještě podělá.

„Hmm, a to bych vám měla věřit proč? Kdybyste byl pedofil, tak byste to stejně nepřiznal!“ obvinila mě a čekala, co já na to. S tím už mi došel zbytek trpělivosti.

„Hele, přestaň mě obviňovat, já potřebuju pomoci, ale jestli je to takovej problém, poprosím někoho jinýho. Nikomu jsem nic neudělal a tenhle den se mi s prominutím sere pod rukama. Takže má tvůj táta kompresor, nebo ne?“

Našpulila rty a po chvíli přemýšlení na mě souhlasně kývla. Když jsme mlčky došli k jejich garáži, uslyšeli jsme rockovou hudbu a rány kladivem. Ve dveřích už stála holčička s maminkou, která měla přes rameno přehozené brusle a máváním se loučila s manželem. Když nás její rodiče uviděli, vyměnili si pohledy, a pak přišlo něco, co nikdo z nás nečekal.

Tátovi vypadlo kladivo z ruky, ztlumil rádio a její máma se na nás vrhla: „Ó, Sofinko, já jsem si říkala, že je v tom kluk! Konečně jsi ho přivedla. Proto jsi byla v posledních týdnech taková jiná, zamýšlená. A ona byla zamilovaná, táto! Podívej, jak jim to spolu sluší. Nemysli si, že jsme nic nepoznali, na to mají rodiče čuch!

Já jsem Sofiina maminka, ale říkejte mi Pavlo, můžeme si tykat, jo? Tohle je Karel a o Simonce jsi už určitě taky slyšel, moc rádi tě poznáváme!“

Než jsem se nadál, už jsem si se všemi podával ruku a trapně blekotal: „To... já... né... no... Patrik, dobrý den. To jenom, já bych potřeboval pomoct, nemáte náhodou kompresor? Potřebuju si malinko dofouknout pneumatiku, parkuju nedaleko, ale jedu až do Krkonoš, takže...“

Než jsem stihnul vysvětlit celou situaci, přerušila mě Sofie: „Mami, to jsi vyčmouchala úplnou blbost, my spolu nechodíme. Náhodou jsme se teď potkali, není třeba z toho dělat vědu. To je fakt skvělý, co si o mně myslíš,“ řekla a v obličejí byla celá červená.

„Ty si myslíš, že jsme úplně pitomý, že si nedáme dvě a dvě dohromady? Nám to přece nevádí, Sofi. A nevím, proč tvrdíš, že se neznáte, když jedete společně do Krkonoš,“ pronesl táta Karel skoro shovívavě a sundal si brýle, aby si je očistil o lem špinavé mikiny.

„Ale to je náhoda. Já nevěděla, že jede taky do Krko...“ Sofiin hlas přerušila maminka: „Patriku, určitě se zdržíš na svačinu, než ti dá Kája auto do kupy. Pojd', jenom zavolám kamarádce, aby vzala Simonku na bruslení, a já ti zatím ukrojím bábovku. Máš úplně promáčený nohavice, půjčím ti suchý ponožky,“ zaštěbetala Pavla a ignorovala Sofiiny zuřivé protesty. A já, zblbnutý nezvykle milým chováním a představou bábovky, jsem se po pár minutách ocitl

na vybledle žluté pohovce, na nohou měl teplé ponožky a na talířku před sebou pocukrovanou bábovku a hrníček čaje.

Zatímco jsem vysvětloval Karlovi, co se stalo, potěšil mě jeho názor: „To je teda ale kretén.“ S tím souhlasila i Pavla a nezapomněla dodat, že takhle se ale normálně nevyjadřují. Dokonce i Sofie, která si odmítala k nám sednout a nervózně přecházela po kuchyni, nevěřičně zvedla obočí, když jsem jim vyprávěl o své patálii. Nezapomněl jsem zmínit, jak mě zachránila Simonka, a ač jsem měl v plánu je upozornit, že by dceru měli odnaučit, aby vykládala, kde bydlí, uvědomil jsem si, že by to bylo marné. Přece jenom její rodiče jí přímo před očima ukázali typický příklad dobrých srdcí, i když jsem mohl být vrah nebo zloděj, bylo jim to jedno.

„To je veliké štěstí, že Sofie nepojede sama. Nemám ráda, když má řídit takovou dálku. Navíc prý hrozí i vánice. Člověk je takhle hnedka klidnější,“ důvěrně na mě mrkla Pavla a já s plnou pusou bábovky nebyl schopný odpovědět a znovu se pokusit vysvětlit, že opravdu nemáme v plánu jet společně.

Po hodině povídání jsme se s Karlem a kompresorem vydali k mému autu. „Vždyť to ale nemáš vyfouknutý,“ okoukával pneumatiku zkušeně a nechápavě kroutil hlavou.

„Vždyť jsem ti říkal, že to byla normální šikana. Ale nemůžu si dovolit to nedat do kupy, kdyby na mě číhal někde za rohem. Byly by pro něj Vánoce napálit mi pokutu nebo mě rovnou

zatknout za další výmysly.“ Karel mezitím dofouknul levé zadní kolo a pro jistotu i tři zbývající. Když jsme se vrátili zpátky, Karel vracel kompresor do garáže a Sofie zrovna tahala ze sklepa snowboard.

„Tak já si myslím, že spolu můžeme jet, ne? Kam přesně jedeš?“ zeptal jsem se spíš ze slušnosti a vděčnosti k jejím rodičům. Neměl jsem moc zájem trávit čas s holkou, která na mě byla od první chvíle protivná.

„Hmm, fajn. Asi to bude výhodnější, no. Jedu do Pece a musím stihnout poslední lanovku, abych se dostala k chatě.“

„Nezapomněla sis řízky, Sofinko? A kyselý okurky si vezmi ze sklepa, aspoň dvě skleničky,“ ozvalo se nad námi z patra.

„Mami! Já jsem dospělá, sakra práce, já si umím vzít, co potřebuju, sama!“ zařvala Sofie a opět celá zčervenala. „Prosímte, skoč pro ty okurky, druhá polička shora,“ řekla a rezignovaně šla nahoru pro krabici se řízky.

„Máte všechno? Napiš, až dorazíte. Užijte si to! A hlavně buďte opatrný, jasný?!“ zněly nám v zádech instrukce. Chechtal jsem se na celé kolo nad nadšeným máváním Karla a Pavly a nad k nepřičetnosti vytočeným pohledem Sofie.

Srovnali jsme Sofiiny věci vedle mých a vraceli se jenom dvakrát, nejprve pro rukavice a podruhé pro helmu. Když jsme tedy na třetí pokus vyjžděli z Prahy, oddechl jsem si, že na nás nikde nečíhal Dušan, ani jiné policejní auto. Pocit klidu ale netrval dlouho. Začínalo čím dál hustěji chumelit a na dálnici byla jedna

nehoda za druhou. Při nejbližším sjezdu jsem odbočil, protože navigace hlásila rostoucí kolonu. Sofii neustále pípá mobil a ona ho po chvíli s otráveným mlasknutím hodila na zadní sedadlo.

„Copak, už tě shánějí kamarádi?“ myslím si, že je naštvaná z náročného a pomalého postupu cesty.

„Kamarádi,“ odfrkla do ticha a zatvářila se nešťastně.

„Ehm... nebo... tam jedeš za kým?“

„Ale jo, asi za kamarády. Jenom ta definice už pro mě zdaleka neznamena to, co kdysi. Spíš tam jedu, abych měla chvíli klid od našich. Viděl jsi je. Občas mám pocit, že mě tou svou péčí udusí.“

„Jo, všimnul jsem si, že máš hodně pečující rodiče,“ pousmál jsem se a vzpomněl si na svého tátu, který občas umí být taky velice dusivý.

„Vůbec nechtějí, abych dospěla, ale pak se na tebe vrhnou, na úplnýho cizince a vítají tě do rodiny, protože si myslí, že je na čase, abych si už někoho našla. Nechtějí, abych někam jezdila, protože se o mě bojí, a když bych nikam nejela, báli by se, že nemám kamarády, se kterými bych trávila čas.“

Nejhorší na tom je, že teď, když jsem už napůl cesty, bych zase nejradši jela domů. Nechce se mi celý týden předstírat, jak se skvěle bavím s partou lidí, která se sice zná dlouhý roky, ale vlastně o sobě nikdo nic neví. Neznáme svá skutečná já. Nikdo neví, co je můj nejoblíbenější seriál, jakou poslouchám hudbu, co je moje

nejoblíbenější jídlo a takovýchle další blbosti. Nikdo se vlastně o nikoho nezajímá a ani já nemám nejmenší tušení, co jsou lidi, za kterýma jedu, zač. Nevím, jestli jsou v životě šťastný, nevím, co mají v plánu dělat za měsíc, za rok nebo za pět let. Nevím, jestli mají rádi ananas na pizze nebo co se jim honí hlavou, když koukají na hvězdnou oblohu. Bohužel vím, kdo se pozvracel a na který to bylo oslavě a jaký známky měl u maturity, to o sobě víme. A to mi přijde smutně málo.“

„Tak pojed' se mnou. Na chatě budeme jenom v pár lidech, táta, brácha, jeho holka a možná v půlce týdne dorazí Marek, náš soused. Máme v plánu pár výšlapů na východ slunce, lyžování, a jestli hledáš někoho, s kým můžeš debatovat o pocitech při pohledu na hvězdnou oblohu, tak na to je můj táta profík. Jo, a jednou provždy, ananas na pizzu nepatří!“ dodal jsem a nespouštěl oči ze silnice.

„Víš co, tak jo. Pojedu radši s tebou, teda jestli to nebude tvé rodině moc vadit,“ řekla a natáhla se pro mobil, aby dala vědět, že nedorazí tam, kam původně měla.

„Super. Akorát budeme muset k chatě vyjít sjezdovku, protože nestihneme lanovku, navigace hlásí ještě hodinu do cíle.“

„Ale jo, stihneme, poslední lanovka jede v sedm hodin,“ řekla sebejistě.

„Ne, nestihneme, poslední lanovka jede v šest!“

„Nene, jede v sedm, ráno jsem na to koukala.“

„No a já na to koukal u oběda a vím, že poslední jede v šest!“ Ta ale umí bejt protivná.

„Chceš se vsadit, Patriku?“

„Klidně! O co?“ Nikdy bych nahlas nepřiznal, že jsem si tím nebyl úplně jistý.

„O to, že sníš pizzu s ananasem v restauraci plný lidí a budeš dělat, že ti strašně chutná.“

Přisahal bych, že se jí v očích mihnul plamínek. Podali jsme si ruku, a když jsem ji vrátil zpět na volant, cítil jsem zvláštní pocit. Po hodině jsme dojeli na parkoviště do Pece a viděli kolem sebe tmavé kopce, na kterých sice svítily světla, ale lanovka nejezdila. Už od pěti hodin, kvůli velkému větru, jak nám sdělila paní v restauraci. Sázku jsme prohráli oba.

Než jsme vylezli z auta, Sofie natukala zprávu rodičům, že jsme v pořádku na místě, a začala pečlivě prokládat sklenice s okurkami mezi oblečení. Lyže a snowboard jsme nechali v autě s myšlenkou, že se pro ně zítra vrátíme, až budou lanovky opět v pohybu. „Škoda, že u sebe nemám sněžnice,“ zalitoval jsem při pohledu na čerstvě napadaných třicet centimetrů sněhu. Sofie trošku nervózně pomrkávala směrem k černému lesu, ale po pár minutách jsme byli připraveni vyrazit.

Cesta podél sjezdovky byla dlouhá, ale ještě delší byla serpentína, kterou jsme se rozhodli po kruté výměně názorů jít. Spíš než chůze to bylo brodění se a nadávání. Sofie buď měla

takovou smůlu, nebo byla opravdu nešikovná, že byla pořád někde uvízlá. Když šla v mých stopách, už jí z nich nešlo vyjít, když šla jako první, tak neuměla najít nejschůdnější cestu. Zpocením a zároveň promrzlí jsme postupovali pomalu dál.

„Patriku, prosím, počkej, já potřebuju pauzu!“ ozvala se, a když jsem se otočil, viděl jsem, že odhodila batoh do závěje a odmítá jít dál. Ležela na zádech a na nose se jí třpytily kapky potu. „To se o tebe táta nebojí, kde tak dlouho seš? Naši by už pro mě poslali horskou službu.“

„On táta neví, že dnes přijedu. Já mu napsal, že to nejspíš nestihnu, takže mě čeká až zítra. Vůbec nelituju, že jsem mu nedal vědět o změně plánu, taky by už pravděpodobně pročešával les a šel mi naproti.“

„Zajímavej přístup,“ poznamenala Sofie a se záupněm se zvedla a oprašovala ze sebe sních.

„Tak pojd', už tam skoro jsme.“

Cesta k chatě se nezlepšila a trvala skoro další hodinu. Přestali jsme ale nadávat a Sofie konečně našla figl pro chůzi v mých stopách, takže jsem ji musel vyprošťovat jenom třikrát. Chata stála osamělá ve stínu stromů a svítilo v ní jako maják jediné okýnko. Žluté teplé světlo nás začalo prohřívát na sto metrů daleko.

Po zatukání se dlouho nic nedělo. Nakonec vylezl táta v pyžamu a rozespale na nás mžoural. „Patriku, co tady děláš,

ty vole? Já myslel, že přijedeš až ráno! Dobrý večer, pojdte oba dál. Nějak jsem dneska usnul dřív a Oliver s Emmou už taky chrní, tak buďte potichu.“ Navigoval nás táta do společenské místnosti, ve které v krbu dohořival oheň.

„Tati, tohle je Sofie, je to... kamarádka. Její táta mi pomohl s autem, dlouhej příběh. Povídání si necháme až ke snídani, běž si klidně lehnout, jenom mi řekni, ve kterým pokoji s Oliverem spíme?“

„Rád vás poznávám, Sofie, já jsem Samuel. Oliver je v pokoji s Emmou a zabrali si podkroví, takže bych doporučoval tam nechodit. Vy dva si vezměte pokoj vedle kuchyně, já jsem se už rozložil v pokoji u sauny. Jsem úplně hotovej, celej den jsem lítal na skialpech a mám v nohách krásnou padesátku a na krku vlastně taky, haha. Tak dobrou, děti.“

A bylo to. Táta si mohutně zívá a odešel. Sofie stála u krbu a nervózně přešlapovala. „Já klidně můžu spát tady na gauči, nechtěla jsem... nevěděla jsem...“

„Neřeš to, všechno je v pohodě. Radši vyndej pikslu s řízkama, mám hlad jako vlk.“ Cpali jsme se, jako bychom nejedli snad celou věčnost. „Ještěže jsem ty okurky od vás ze sklepa vzal, to musím Pavle pochválit,“ mlaskal jsem spokojeně a vidličkou lovil další.

„Mamka bude nadšená, že ti chutnají,“ poprvé za celý den se mnou Sofie souhlasila.

„Běž klidně první do sprchy, snad bude ještě teplá voda,“ řekl jsem, když se nám oběma začaly klížit oči u vyhasínajících uhlíků.

Když jsem byl na řadě ve sprše já, pod proudem vlahé vody jsem přemýšlel, jak zvláštní je, že jsme se v poledne ještě neznali a večer spolu budeme usínat v jedné posteli. Po příchodu do pokoje jsem ze Sofie viděl pouze pár pramenů hnědých vlasů, které vykukovaly pod obří dučnou.

Potichu jsem se uvelebil na svou polovinu. „Dobrou,“ popřál jsem a do pár vteřin usnul. Uprostřed noci mě probudilo, když se Sofie překulila a zády se dotýkala mého boku. Neodvažoval jsem se ani pohnout. Ráno už Sofie ležela na druhém konci své poloviny postele.

Kapitola 19

SOFIE

Patrik (26 let), leden 2048

Čerstvý, krutě mrazivý vzduch mě štípal na tvářích, a ač jsme všichni lačně nastavovali tváře směrem ke slunci, dočkali jsme se jen mírného pošimrání. Blankytně modré nebe, sněhem pocukrované kleče a stopa. Miloval jsem pocit fyzické námahy, který se mi začal rozlévat v těle po prvních deseti kilometrech. Miloval jsem adrenalin při sjezdu po zledovatělých plotnách neupravených sjezdovek. Miloval jsem energii, která sálala z čerstvě napadlého prašanu, třpyt sněhových vloček a pocit zmrzlých končetin. A s poskočením srdce jsem si uvědomil, že nejspíš miluju i Sofii.

Čekalo nás pár posledních dní a já se nikdy nechtěl vrátit domů, do běžnosti obyčejného žití. Chtěl jsem se probouzet a usínat se Sofií, učit ji milovat hory v zimě, pomáhat ji zvedat, když po dvacáté upadne na skialpech, sněžnicích, běžkách, lyžích, snowboardu. Sofie hodně padala a já netoužil po ničem jiném než ji zachraňovat a rozesmávat a na konci dne bych nejradši zlíbal každou její novou modřinu a odřeninu.

Je možné, že se může člověk během jednoho týdne zamilovat? Změna citů k ní byla rychlá a nebezpečná. Netuším, kdy nastal zlom a z našich přestřelek a výměn názorů se stalo škádlení a flirtování. Možná to bylo díky síle hor, možná díky pomoci táty, Emmy a Olivera, kteří si odmítali prohodit pokoje, a tak jsme spolu trávili každou noc. Každý na své straně postele. Když jsem se svěřil Oliverovi, že jsem si nedovolil Sofii říct, co k ní cítím, a ani nezkusil podniknout nějaké odvážnější kroky, smál se mi a nevěřil. Když jsem se rozčilil a málem ho zbil, pochopil, že to myslím vážně. Vedli jsme diskuzi, kdy jsem potupně, ale vděčně přijímal rady od mladšího bratra. Táta nás poslouchal a nakonec dodal jeho už klasickou větu: „Když máš ve svém dosahu osobu, kterou miluješ, nečekej na nic a jednej, než bude pozdě. Nikdy nevíš, co se může stát, život je krátkej, tak nebud' blbej.“

Tento čistě pánský rozhovor jsme vedli, když jsme vybíhali sjezdovku vedle naší chaty a venčili Faith a Destiny. Emma a Sofie s díky odmítly účast na naší vycházce a rozhodly se, že radši uvaří oběd. Táta z toho byl mírně nesvůj, protože je upřímný člověk a nevěděl, jak zvládne situaci, když mu nebude chutnat, co holky vytvoří. Tátovy pochybnosti se nerozplynuly, ale naakumulovaly, jen co ze sebe oprášil sních a otevřel hlavní dveře. „To ale zvláštěně voní, děvčata, copak budeme mít dobrého?“

„Domácí blbouny se žahourem podle mojí babičky z Budějic,“ zahlásila spokojeně Sofie a táta polknul naprázdno.

„Co že bude s čím?“ zeptal se Oliver a i já docela znejistěl. Jsme zvyklí na ledacos, táta je gurmán tělem i duší, díky čemuž jsme už ochutnali různé dobroty napříč světovou kuchyní. Blbouny se žahourem nás ale jaksi minuly.

„Posadte se, jdeme servírovat. Necháš to, potvoro jedna mlsná,“ odehnala Emma psí čumák od horké plotny a Faith šla uraženě do jídelny, aby měla přehled, co se bude podávat. Destiny už čekala vedle tátovy židle. Slyšeli jsme, jak se holky v kuchyni chichotaly. Sofiin smích mě obluzoval. Byl jsem rád, že je tu s námi šťastná a že si tak dobře rozumí s Emmou. Holky si k vaření rozdělaly vaječný koňak a chechtaly se víc než obvykle. Táta se snažil identifikovat vůně a Oliver rozdával příbory.

„Tak prosím, pánové, nechte si chutnat,“ přistál přede mnou oběd. Po očku jsem pozoroval tátu a jeho reakci, ale ten se mlčky pustil do jídla. Všechny čtyři holky ho hypnotizovaly, dvě z toho slintaly na podlahu. Oliver nešetřil pochvalnými komentáři, ale všichni jsme věděli, že by pochválil i kus podrážky, jen aby udělal Emmě a Sofii radost.

„Emmo, Sofie,“ začal táta vážně. Obě zkoumaly jeho přísný pohled. „Takhle výborný knedlík jsem ještě neměl! A kde jste vzaly ty borůvky? Vidím to na novou tradici. Nechci recept, ale přeju si, abychom se tady na chatě sešli v létě a tyhle úžasný blbouny nám zase uvaříte. Můžu si přidat?“ Holky se mohly přetrhnout, aby měl

táta ten největší knedlík, nejvíc moučkového cukru, a ještě se celý topil v borůvkové omáčce.

„Borůvky máme od paní z chaty pod námi. Dala nám jich tři litry výměnou za pomoc s nákupem. Má je samozřejmě ze zdejších lesů, takže bio kvalita zaručena. Navíc Sofie slíbila, že jí převáže nohu a koupí speciální obvaz. Tento týden se k paní nedostane zdravotní sestra, a když se Sofie zmínila, že jí může pomoci, málem nám dala všechny zásoby z mrazáku, co měla.“

„Skvělý, prostě skvělý, holky,“ zahuhlal mezi sousty táta a já se takticky připojil ke chvále jídla a nespouštěl ze Sofie oči. Po dvou obřích blbounech jsem se svalil na gauč a přemýšlel.

„Seš nezvykle potichu, Patriku, co ti je?“ zeptala se Emma a natáhla si nohy vedle mě. Sofie a Oliver myli nádobí a táta se psy držel poobědový klid u sebe v pokoji.

„Co ti Oliver řekl?“ vyštěkl jsem víc útočně, než jsem měl v plánu.

„Nehraj to na mě. Už tě pár roků znám, Patriku. Oliver mi nemusel říkat vůbec nic. Na to, že se ti Sofie líbí, jsem přišla sama, Oliver mi jen potvrdil mé domněnky. Nebudu tě trápit, můžu ti říct, že ty se jí taky zamlouváš,“ mrkla na mě spiklenecky Emma.

„Emi, ty jsi vlastně holka! Že mě nenapadlo zeptat se tě dřív! Já vám, holkám, vůbec nerozumím. Sofie ke mně vysílá zmatený signály. Každý večer to ale končí tím, že mi okamžitě po zhasnutí řekne dobrou a spí zabalená jak tortilla na svý straně

postele. Počkej, že se jí zamlouvám, co to vlastně znamená? Něco ti říkala? Bavili jste se o mně? To jako, že se jí líbím?“ pryč byla má hrdost.

„Ano, bavily jsme se o tobě. Máš víc šancí, než si myslíš. Sofie byla zamilovaná do nějakýho týpka, kterej jí zlomil srdce a doted' si dost hnusně zahrává s jejími city. No a teď hodně přehodnocuje a přemýšlí. Rozhodně se jí moc líbíš, tak koukej zabojovat. Navíc jsi Samuelův syn, Patriku, je čas to dokázat. Nečekala bych ale moc dlouho, než bude pozdě. A jestli chceš náповědu, protože seš chlap jako poleno, tak dneska bude úplněk a má být jasná noc. Na celým světě se city nevyjadřují tak dobře jako za svitu měsíce a hvězd.“

Poplácala mě po hlavě a odešla pomáhat s nádobím. Jen tak. A nechala mě s tisíci otázkami na jazyku. Co to je za týpka? A má ho teda Sofie ráda nebo ne? A co myslela tím, že jsem Samuelův syn? Tonul jsem v záplavě otázek.

Celé odpoledne jsme strávili na svahu. S poslední jízdou jsem odchytil tátu a Olivera: „Hele, mám plán, ale potřebuju pomoct. Chci vzít Sofii na večerní výlet, hvězdy a tak, znáte to, vy dva romantici... Hodlám jí říct, co k ní cítím. Akorát nevím, jak to udělat, abyste nám vy tři nekřenili a něco nepokazili.“ Oliver si s tátou vyměnili pohled a v koutcích jim zacukalo. Ocenil jsem, že se mi nevysmáli přímo do obličeje, ale nechali si to na pozdější popichování. Měli jsme pravidlo, že začerstva do sebe neryjeme.

Nakonec jsme se shodli na tom nejjednodušším. Prostě jsem se do davu zeptal, jestli se mnou někdo nechce jít na sněžnice. Mimo Sofie našel každý, možná až moc rychle, výmluvu, proč zrovna teď nemůže.

První kilometr jsem nesl na zádech, kromě termosky s čajem, tunu pochybností.

Druhý kilometr jsem nestačil při stoupání do hřebenu s dechem.

Třetí kilometr jsem začínal pocítovat adrenalin z pohybu, tmy a konkurence ve formě nějakého tupce, který téhle krásné holce ublížil.

Čtvrtý kilometr jsem věděl, že na cestě zpátky bude Sofie moje.

S pátým kilometrem jsme vystoupali na hřeben a výhled na údolí osvětlené obřím měsícem v úplňku mi vzal slova.

Měsíční svit házel svět do naprosto jiné perspektivy. Nebylo žádné zítra. Bylo tady a teď. Víc než kdy jindy. Otočil jsem se k Sofii, a než jsem stihl cokoliv říct, nadechnout se, formulovat myšlenku nebo větu, ucítil jsem její rty na svých. Vteřinu jsem nechápal, co se děje, ale velice rychle jsem se vzpamatoval a přitáhl si ji k sobě co nejbliž, jak jen to naše zimní bundy dovolovaly.

„Říkala jsem si, jak dlouho mě ještě necháš čekat.“

„Ty jsi neskutečná, Sofie.“

Kapitola 20

MEXIKO

Samuel (54 let), listopad 2050

Seděli jsme s Emmou téměř celé odpoledne na gauči a procházeli stará fotoalba. Vyprávěl jsem jí o našich cestovatelských dobrodružstvích. Zrovna jsem byl uprostřed příhody o výpravě za gorilami, když se otevřely vchodové dveře a domů se vrátil Oliver: „Mám ještě tak na hodinu práci. Myslíš, že když si to vezmu nahoru, zvládnete to tady vy dva spolu?“

„Jasně, Oli, vždyť vidíš, že se máme dobře, a navíc tohle album jsi mi nikdy neukázal, poslechnu si ještě asi tak třicet historek z tvého mládí a pak nám všem uvařím něco k večeři, jo?“ Emma ujistila Olivera, že klidně může jít pokračovat v práci. Obrátila se na mě a pokračovala: „Gorilí příběh znám, vlastně znám většinu vašich společných zážitků napříč světem, ale zajímalo by mě, kdys poprvé pocítil lásku k cestování ty, Same? Bylo to až s klukama?“

„Ne, já měl to štěstí, že jsem cestoval odmala. Patřilo to tak nějak k mými rodiči nastavenému životu. Ale nejvíc jsem se

ujistil, že chci procestovat svět, až když mě naši poslali do Mexika. To mi bylo třináct let...

...

Samuel (13 let), srpen 2010

Do Mexika jsem odlétal po absolvování intenzivních kurzů španělského jazyka, lekcí historie mayské civilizace a po vštěpení přísných bezpečnostních pravidel. Těšil jsem se, až budu vyprávět zážitky Davidovi a doktoru Danielovi, ale na druhou stranu jsem se trochu bál, jestli těch osm týdnů sám zvládnu.

Na letišti v Cancúnu už na mě čekal Felix. Můj vedoucí kurzu, se kterým jsem byl poslední měsíc dennodenně v kontaktu. Chvilí po mně přistálo letadlo, na jehož palubě byl další účastník, John, kluk z Austrálie, který na tom byl se španělštinou snad ještě hůř než já.

Mé mexické dobrodružství ale nemohlo začít lépe, Felix nás s Johnem odvezl rovnou z letiště do Ventura parku a ten byl tisíckrát lepší než všechny vodní parky, které jsem kdy navštívil. Společně za námi přijela lektorka María se dvěma holkama z Ameriky. Poslední lektor Ernesto přivezl obtloustlého kluka Vincenta, který pořád zapomínal, že mu nerozumíme, a neustále mluvil holandsky. K obědu jsme všichni dostali tacos a čekali na dalších pět spolužáků. Z našich lektorů se mi nejvíc líbil Ernesto,

měl dlouhé dredy a jezdil nás vyzvedávat na motorce, což María zakázala, abychom zmiňovali rodičům. Když si šla pro pití, Ernesto nám všem slíbil, že nás zase sveze.

Večer jsme hráli seznamovací hry a museli říkat, co očekáváme, že se tady naučíme. Měl jsem radost, že jsme se všichni shodli na tom, že si chceme užít léto, hodně se koupat v moři a skamarádit se. María s našimi odpověďmi nebyla moc spokojená, ujišťovala se, jestli víme, že jsme tady na privátním kurzu základů podnikání a ekonomie. Ernesto mezitím za jejími zády parodoval, že ho žere nafukovací žralok.

Další dny to už ale nebyla taková legrace. Felix nás vzal na trhy a rovnou jsme se vrhli do akce na první lekci: Základy obchodování. Naším úkolem bylo nakoupit od obchodníků na jednom konci tržnice jakékoliv zboží za co nejvýhodnější cenu a na druhém konci prodat tak, abychom si vydělali na oběd. Nejprve jsme si vydělávali na jídla jen pro sebe, ale postupně jsme museli umět vykomunikovat a zařídit jídlo i pro celou skupinu včetně lektorů.

Občas jsme byli rozdělení do dvojic a soutěžili o to, kdo bude mít za týden nejvyšší zhodnocení kapitálu. Odměnou byl pro vítěznou dvojici den volna. Občas jsme se mohli rozdělit, jak jsme chtěli, občas nás rozdělili losem a dost často nás nutili spolupracovat s tím, s kým jsme si nejméně rozuměli. Říkali té hře *La vida* – Život.

Miloval jsem každou minutu v Mexiku. Bavilo mě poslouchat španělštinu, obchodovat, učit se a za odměnu jezdit na výlety. Ty většinou organizoval Ernesto, takže jsme se několikrát dostali úplně jinam, než bylo původně v plánu a museli mu pomoci vymyslet plán a cestu, jak se dostaneme buď zpět do hotelu, nebo do naší cílové destinace.

...

Až o pár let později mi došlo, že Ernesto nemohl být tak zmatený, jak předstíral, ale naopak nám dával prostor řešit krizové situace a dělal to tak nezištným způsobem a hrou, že jsme nikdo neměli nejmenší tušení, že se vlastně vzděláváme.

...

Z celého pobytu jsem byl nadšený, nejvíc mi ale učarovala mexická kuchyně. Zamiloval jsem se do ní na první ochutnání. Nechodili jsme do restaurací, jak jsem byl doma zvyklý, ale pohybovali jsme se hlavně venku a jedli pouliční jídla. Tržnice byla svým vlastním vesmírem neuvěřitelné energie, smíchu, křiku a barev. Byl jsem schopný hodiny obcházet jednotlivé stánky, ve kterých se mísila vůně čerstvě vylovených ryb, grilovaných kukuřičných klasů a sladkého bambusu s karamellem, a vdechnout kouzelnou atmosféru

Brzo jsem se zde orientoval jako doma. Jedno z mých nejoblíbenějších míst byl stánek, kde bělovlasá obchodnice

smažila rybí tacos. Když jsem si k ní během jednoho odpoledne přišel čtyřikrát přidat, dala se se mnou do řeči a nechala mě, abych jí pomáhal s přípravou. Treska obalená ve strouhaném kokosu, chilli a zakápnutá šťávou z limetky, podávaná se salátem z červeného zelí, ananasu, rajčat a koriandru. Má letní láska.

Trávil jsem tam každou volnou chvíli a všichni z kurzu si ze mě dělali legraci, že budou vždycky přesně vědět, kde mě najdou. U jídla. Ale já tam nechodil se jen najíst, chodil jsem tam za lidmi. Povídal jsem si s malým, potetovaným prodávčem u stánku s praženými kukuřicemi, poslouchal jeho příběh a chtěl znát další. Bavilo mě bavit se o cizích životech a poznávat, odkud se bere jídlo, které prodávají. Ochutnával jsem všechno a nejednou si musel nacpat do pusy celou kukuřičnou tortillu, abych zahnal pálivost chilli papriček, o kterých jsem si myslel, že nebudou tak moc pikantní, jak mě varovali.

„Samuelíto, zítra přijedou tví rodiče. Je to veliká výjimka, ale jelikož jsou hlavními sponzory našeho kurzu, dojednali si, že tě vezmou na oběd. Po večeři budeme počítat s tím, že se k nám připojíš. Felix si připravil zajímavou přednášku,“ oznámila mi Maríia v předvečer mých narozenin, šestý týden kurzu. Nějak jsem se na mámu ani tátu netěšil. Nechtěl jsem, aby mi narušovali můj program, navíc zítra bylo pondělí a to znamenalo, že přijedou na tržnici noví obchodníci s novým zbožím, které jsem chtěl

prozkoumat. Většinu noci jsem nemohl spát, ale i tak ráno přišlo až moc brzy.

„Hola señor y señora Reyes,“ ozvalo se z chodby před mým pokojem a já slyšel, jak María vítá mé rodiče.

„Ahoj,“ řekl jsem, když se otevřely dveře, a přišlo mi najednou divné promluvit česky. „Samueli? Ty ještě nejsi připravený?“ matčiny přísné oči mě probodávaly. „Já jsem myslel, že můžu jít v kratasech a tričku, v obleku mi bude hrozný vedro.“ Jediný pohled na matku mi ale dal odpověď dřív, než stihla cokoliv říct. Myslel jsem, že být v obleku bude nesnesitelné. Mýlil jsem se. Bylo to přímo smrtící. Zpotil jsem se už při jeho oblékání. Hned co jsme vyšli na ulici, ze mě jenom lilo.

Matka se ovívala vějířem a zavěšená do otcova rámě procházeli tržištěm. Její bílé šaty se proplétaly mezi barvami přetékajícími pulty, obchodníci se na nás smáli, pokřikovali, bavili se a nabízeli nám čerstvě sklizené ananasy, papáji, limetky a chilli papričky všemožných druhů. Ona ale celý svět okolo sebe chladně přehlížela.

Došli jsme k nóbl restauraci, před kterou byl natažený rudý koberec. Číšník nás zavedl ke stolu, který se nacházel v patře na uzavřené a plně klimatizované prosklené terase. U stolu už sedělo i pár dalších cizích lidí. Rychle mi došlo, že tenhle oběd není slavnostní jen kvůli mně, ale že je to zároveň obchodní jednání.

„Feliz cumpleaños, Samuel,“ vykřikl muž s obřím knírem a hnal se ke mně. Viděl jsem toho člověka poprvé v životě, ale jak jsem byl naučený, slušně jsem za jeho gratulaci poděkoval. Když mi tiskl ruku ve svých dlaních, jeho prasečí očka nespustila pohled z mé mámy a táty.

„Vše nejlepší, Samueli, ať jsi tak úspěšný jako tvoji úžasní rodiče. A dělej jim jenom radost!“ přál mi další cizinec, který se ani neobtěžoval zvednout, jen směrem ke mně zvedl skleničku s drinkem, ze kterého koukala na jehle nabodnutá oliva.

Měl jsem za sebou kurz etikety a disciplínu společenského chování vedeného přímo mou matkou. Moc dobře jsem viděl, že jejich přání jsou stejně neupřímná jako úsměv, kterým jsem jim oplácel. Byla to situace, kterou má matka pojmenovala jako „scéna“, a celý dnešní oběd byl „divadelní představení“. Ode mě se očekával perfektní herecký výkon, i když jsem zatím byl tím, čemu ona říkala „křoví.“ Čím jsem byl starší, tím víc jsem si byl jistý, že nikdy nechci hrát hlavní roli.

„Už jsi pořádný chlap! Čtrnáct let, to je krásný věk, ale je na čase začít se chovat zodpovědně!“ poznamenal směrem ke mně táta.

„Sebastiane, ještě ho chvíli nech, však on se do našeho světa brzo dostane,“ žoviálně se zasmála žena, sedící na druhé straně stolu. Ovívala se vějířem, i když vzduch byl všude kolem chladný. Ani jsem se neobtěžoval odpovědět. Místo mě se ale

slova ujala má matka: „To už by tedy měl. V jeho věku nastoupil na trůn Jan Lucemburský, ten měl takovou zodpovědnost, že si to Samuel vůbec neumí představit.“

Věděl jsem, že mě máma umí ponížít, ale aby mě porovnávala s českými králi, to byla novinka. I nadále se o mně bavili, jako bych tam nebyl. Nemělo smysl se nějak obhajovat. Posunul jsem si svůj „trůn“ víc ke sklu, které mě dělilo od světa pod námi a pozoroval mumraj na ulici.

Oběd trval nekonečně dlouho. Miniaturní porce jídla mi přes hořkost v puse nechutnaly a jedině, co jsem si přál, bylo servat ze sebe oblek a jít si na ulici koupit tacos, sednout si na obrubník a trénovat španělštinu povídáním si s prodejci a kolemjdoucími.

Vzhledem k tomu, že jsem měl narozeniny, musel jsem přetrpět i dezert. Dnes se totiž hrálo na speciální den. Aspoň dort mi zvedl náladu, celý čokoládový, s polevou z místních kakaových bobů, ozdobený fíky a granátovými jablky. Ládoval jsem se a upřímně se bavil nad rozpaky všech u stolu, co si s tou barevnou bombou počít. V panice si neustále otírali koutky a ženy přejížděly jazyky po zubech, aby náhodou nedošlo ke skandálu v podobě nalepené čokolády v dokonalém úsměvu. Matka jedla nejdéle. Pevně držela dezertní vidličku a natahovala krk jako žirafa, aby se ta nevypratelná kombinace nedostala na její ubrouskem pečlivě zabalený klín. A já tajně doufal, že jí kus dortu spadne, což se

bohužel nestalo. Po další hodině poslouchání egoistických dialogů jsme se rozloučili. Konečně!

„Jsem úplně vyřízená,“ povzdechla máma a táta jenom přikyvoval. Další věc, co jsem nechápal a nesnášel. Ta jejich ustavičná únava... z mluvení?

„Jdeme si odpočinout do hotelu,“ a už mávala na taxík, i když přes město a tržnici nebyl hotel nijak daleko.

„Jdu za ostatními k moři, jo?“ oznámil jsem a nemohl se dočkat, až od nich zmizím.

„Dělej si, co uznáš za vhodné. Ale než odejdeš, Samueli, podej mi něco na hlavu, už zase se o mě pokouší migréna,“ zašeptala ještě máma a plácla si na čelo složený kapesník namočený v ledové vodě.

Bez dalšího slova jsem zmizel a cestou ke svému pokoji ze sebe strhával propocení kostým. Na posteli jsem našel vzkaz od Johna, že mě budou čekat na našem obvyklém místě na pláži. Jen v plavkách jsem vyběhl k moři. Svou partu i s Felixem, Mariíou a Ernestem jsem našel ve stínu borovic. Ve chvíli, kdy mě spatřili, se všichni postavili a zakřičeli: „Fšicko njejlepšší!“ Jejich přání a zároveň příšerný pokus o češtinu bylo dnes to první, co mě upřímně rozesmálo.

„Same, hráli jsme skvělou hru a ty, protože máš narozky, vybereš vítěze!“ zařval mi Vincent do obličeje a pak dál jeden přes druhého křičeli, kdo byl jak dobrý a proč.

Po chvíli to Felix nevydržel a ujal se slova, aby mi vše začalo dávat smysl: „Same, pojd', posad' se, máme pro tebe překvapení. Když jsi s rodiči odešel, hráli jsme hru, kdy na začátku každý dostal jedno mexické peso a cílem bylo sehnat pro tebe dárek. Nikdo nesměl použít jiné peníze. Mohli pouze vyměňovat věci tak dlouho, dokud nebyli spokojeni s tím, co mají.

Trnul jsem zvědavostí. Postupně mi každý předal dárek, popřál mi a vyprávěl, jakým směnným postupem se k dané věci dostal.

Chechtali jsme se a nakonec jsem měl vybrat vítěze. Rozhodnout se bylo téměř nemožné! Vítězkou se pro mě stala Agnes z Dánska. Té se povedlo skrz čtrnáct výměn a dohadů sehnat deník, na jehož kožených deskách byl dokonce vypálený můj monogram. Působil úplně magicky. Zbylé dárky nebyly o nic míň úžasné. John mi dal tričko s nápisem Amo la vida. Jessica náramek z mušlí, Marc brýle a šnorchl.

Večer jsem se vracel na domluvenou večeři s rodiči, kde mi ještě chtěli předat dary. Paní recepční mě ale zastavila hned po příchodu do lobby: „Samueli, tví rodiče museli neodkladně odletět. Mám ti vyřídit, že se máš na večeři vrátit zpět ke studijní skupince a uvidíte se doma. Jo, a mám ti dát tohle.“ Předala mi poukaz k soukromému krejčímu na neomezenou částku.

John byl nadšený, že jsem se vrátil tak rychle. „Super, aspoň nemusíme čekat do zejtra, dám signál Vincentovi, ať

s klukama přijdou k nám. Celej den totiž žvanil o tom, že kromě dárku pro tebe vyměnil ještě něco jinýho, ale že u toho musíš být taky.“ Když Vincent přišel, podezřele mu svítily oči: „Borci, hádejte, kolik plechovek piva jsem pro nás vyhandloval!“ Nadšení opadlo hned poté, co se ukázalo, že pití posuzoval jen podle barvy a že vyhandloval jen tamarindovou limonádu. Když kluci odešli a John usnul, začal jsem si psát do svého nového deníku.

VÁBENÍ MŮR

Samuel (57 let), červenec 2054

Ze spánku mě probudilo nastartování motoru. Vystřelil jsem zpod peřiny, vyklonil se z okna a za rohem viděl mizet opět to stejné černé auto. Bouchl jsem do parapetu a v hlavě se mi začínal ozývat paranoidní hlásek. Ten hlásek, který jsem neslyšel už dobrý rok. Od té doby, co jsme se s Patricií sžili v jednom domě, utichla většina mých obav a já si užíval sladké spaní bez nočních běsů.

Za poslední rok jsem naspal víc než za poslední dekádu. Ale od minulého týdne se začínaly mé noci vracet do původních kolejí. Večer jsem nemohl usnout, a když už jsem konečně zabral, zdálo se mi, jak mě dusí divoké liány a těsně před tím, než mě pohltila džungle, jsem se celý zpocený probudil. Na další usnutí nezabíral ani Patriciini konejšivý dotyk dlaně na zádech a jemné šeptání uklidňujících slov.

Zbytek noci jsem strávil balancováním na hranici spánku a bdění. Snažil jsem se zabránit myšlenkám, které měly ve tmě větší sílu než ve dne, aby mi v hlavě tvořily scénáře, které jsem nechtěl vidět. Pořád dokola se mi vybavoval dnešní rozhovor

Olivera a Patrika, kteří si také všimli podezřele parkujícího auta v ulici a debatovali nad tím, jestli to není divné.

Ač jsem neměl jediný reálný důvod, proč by mě nějaké auto mělo znepokojoval, cítil jsem, že to není náhoda. Už týden parkuje v ulici. Na různých místech. V různou dobu. Jenom parkuje a nikdo z něj nikdy nevystupuje. Instinkt mi říkal, abych byl na pozoru. Rozum mi říkal, abych uvažoval racionálně a v klidu. Já se rozhodl poslechnout instinkt.

Společně s příchodem nového dne se mi v hlavě rodil plán. Kruhy pod očima nemizely ani po dvojité dávce kofeinu, a poté co Patricie odešla za Emmou, rozproudil se mi v žilách adrenalin. Auto nezklamalo a dnes parkovalo téměř před naším domem. Tmavá okna zatažená, motor vypnutý.

Vyběhl jsem zadním vchodem do zahrady a přešel plot. „Nazdar Same, jdeš na pivo?“ Soused Marek se ani neobtěžoval zeptat, co dělám na jeho pozemku, ani proč se příkrčený drápu i přes jeho plot do další zahrady. „Nejseš na tyhle kraviny už starej?“ bylo poslední, co jsem slyšel.

Když jsem se dostal na ulici za domem a zhodnotil celou situaci jako nezúčastněný pozorovatel, uvědomoval jsem si, že to nebylo úplně ideální řešení. Nechtěl jsem ale strachovat Patricii nebo otravovat kluky, navíc nejsem *tak* starý, aby si o mě někdo musel dělat starosti. Situace byla pod kontrolou.

Čekal jsem za rohem a pozoroval pozorovatele. Nablýskaný černý zadek auta bez poznávací značky. Bylo mi v tu chvíli jasné, že je auto v ulici kvůli mně a mé rodině. Byl jsem o tom přesvědčený.

Přeběhl jsem na druhou stranu ulice a schoval se za popelnici. Od mého cíle mě dělilo asi dvacet metrů. Srdce mi poskočilo, když jsem viděl, že řidič stáhl okýnko, vystrčil ven ruku a oklepával popel z cigarety. Pravidelné šedé obláčky se rozpouštěly ve vzduchu a já doufal, že pozornost osoby v autě bude dostatečně rozptýlená. Překonal jsem zbývající metry, a ač jsem měl v plánu se nenápadně plížit až do posledního momentu, něco ve mně se přepnulo.

Kdo jsem, abych se tady plazil a schovával za popelnice? Prudce jsem se napřímil. Oči zabodnul do zpětného zrcátka. A vyrazil k autu. Maniakálně jsem otevřel dveře a za krk vytáhl kostnatou postavu. Ač byl člověk přede mnou o hlavu vyšší, nebránil se a já mu zařval do obličeje: „Co si do prdele myslíš, že děláš?!“

Můj rychlý výbuch vzteku vystřídalo zmatení a strach. Muž přede mnou nejenže sebou nechal vláčet jako hadrový panák, ale ještě se smál. Šíleně. Štěkavě. Cigaretu stále v puse a na očích černé brýle. Povolil jsem sevření a o kus poodstoupil.

„To ne! To nemyslíš vážně!“

„Ahoj Same, čekám tu na tebe.“

Kolena se mi podlomila a proměnila se v rosolovitou hmotu. Cítil jsem, že se na celou situaci koukám zvláště svrchu.

„Davide?!“

Po sundání slunečních brýlí se na mě podíval známý obličej. Ten, který jsem naposledy viděl rozmlácený na kaši. S vylámanými zuby, zlámanými prsty a prosící mě o pomoc. Teď stál přede mnou a já se rozhlížel ze strany na stranu a čekal, že ke mně přiběhne skrytá kamera s tím, že jsem součástí nějakého zruďného vtípku. Nebo že se objeví někdo, kdo mi vysvětlí, o co tady jde.

„Proč mi parkuješ už tejdén před domem?“ mohl jsem položit asi tak tisíc jiných, lepších otázek. Mozek mi ale fungoval ve zvláštním módu autopilota.

„Cha, čekal jsem na vhodnou příležitost, až budeš sám. Vlastně mě dost potěšilo zjištění, že je skoro nemožný zastihnout tě o samotě. Jo a za tou popelnicí jsi byl fakt nenápadnej, Same.“

On se mi vysmíval. Normálně stál v naší ulici před mým domem a zubil se na mě od ucha k uchu. Člověk, kterého jsem považoval přes třicet let za mrtvého.

„Davide, já tě nesnáším!“

„To mě nepřekvapuje. Bylo by divný, kdybys mě vítal s fanfárou.“

„Ty jsi fakt magor!“

„Některý lidi se holt nemění. Same, vím, že nemám právo od tebe nic chtít, ale i tak jsem tady a mám prosbu.“

„Ty vole, ty seš blázen, nepotřebuješ zas někam odpilotovat?!“ pokřikoval jsem na něj ironicky.

„Ne, nepotřebuju. Chci si s tebou dát pivo.“ S tím přešel ke kufru auta a z malé ledničky vytáhl dvě orosené lahve.

„To snad ne.“

„Ale jo.“

David vypadal, že je opět odhodlaný prokázat svou tvrdohlavost, a jelikož už týden parkoval před mým domem, něco jako můj nesouhlas ho rozhodně neodrazovalo. Sedl si na obrubník a rozdělal obě lahve. Jednu pozvedl směrem ke mně, jako by mi připíjel.

David mě vábil, jako můru vábí světlo lampy. Věděl jsem, že se můžu šeredně spálit. Předchozí zkušenost mi dokonce ukázala, že mě to může stát skoro život.

Nemohl jsem si pomoci a zíral, kdo se z mého nejlepšího kamaráda vyklubal. Pamatoval jsem si ho jako kluka, který miloval užívat si každého dne. Byli jsme oba plní naivního optimismu a očekávání, že život bude parádní jízda. Jízda to byla, ale teď jsme po třiceti letech vypadali, že jsme z ní byli nejednou vyhození, přejetí a museli několikrát narychlo změnit směr.

Snažil jsem se najít, co v cizinci s luxusním autem zbylo z toho zbrklého kluka. O vzhledu se nedalo diskutovat, z oplácených tváří se staly propadlé a celé tělo neslo známky utrpení. Vše ale maskoval velkým úsměvem. Vyzařovalo z něj

bohatství, od hodinek až po perfektní účes. Vnitřek se ale evidentně rozpadal. Gesty a smíchem to byl jeden a ten samý člověk. Kamarád, který byl pro mě dříve jako bratr.

V hlavě jsem měl neuvěřitelný zmatek. A tak jsme seděli na chodníku a popíjeli. Byla to křehká chvíle, kterou přerušila pouze cesta Davida do kufru pro další dvě piva. Nic jiného vlastně nechtěl. Jenom si dát pivo. Neprosil o odpuštění. Nevysvětloval, jak je možné, že žije, i když mám doma jeho parte. Nezahltil mě otázkami.

Než jsme stihli vypít druhou lahev, ulicí k nám přicházela Patricie. Až do posledního momentu nás nepoznala. Její reakce byly jiné, než jsem čekal. Davida nepoznala, podala mu ruku a představila se. Dokonce ani po vyřčení jeho jména jí nedocházela realita situace. Až po dlouhé chvíli, kdy objevila v jeho tváři našeho přítele, se rozplakala a objala ho. Když k němu jako náměsíčná přistupovala blíž, myslel jsem, že ho zasype ranami, nadávkami a křikem. Ale překvapila mě. Byla mnohem lepší člověk než já. Neobviňovala Davida z třicet let staré křivdy, nevychrlila na něj všechnu bolest, kterou nám způsobil. Když se na něj dívala, zračila se jí v očích pouze lítost. Lítost nad vším, co mohlo být, ale nebylo. Dlaní mu přejela po tváři a objala ho. David zavřel oči a zhluboka vydechl. Po tvářích se mu kutálely slzy.

Pozvali jsme Davida k nám domů, posadili se na terase, uprostřed našeho malého tropického ráje, a vyslechli si jeho příběh.

Kapitola 22

KLUB SRÁČŮ

David (60 let), červenec 2054

(vypráví roky 2025–2028)

Odplutí.

Opuštění.

Zapomnění.

Kóma.

Stavy, který jsem vítal po třetí lahvi.

V cizí posteli, v cizí zemi a s cizí holkou po boku. Vzbudil jsem se a v palici mi třeštilo. Hluk, smrad a vedro pronikaly skrz blbě utěsněný okna. Slunce už bylo vysoko na obloze a já zavřel oči a modlil se, aby až je znovu otevřu, byla realita naprosto jiná.

Přál jsem si probudit se v Praze. Bez bolesti hlavy, která mě právě teď nutila začít s ní třískat o futra. Přál jsem si pocejtit zimu a okusit chladnej noční vánek. Přál jsem si čtyři roční období.

Malátně jsem se zvedl z matrace a s rukou před pusou se dopotácel ke dřezu. Vyzvracel jsem se na špinavý talíře a skleničky.

Když jsem chtěl smejt páchnoucí tekutinu z nádobí a hlavně se napít, zjistil jsem, že neteče voda. Jako idiot jsem kroutil kohoutkem na obě strany, jako bych zkoušel nějakou kombinaci otočení, po který začne voda zázračně týct. Otřel jsem si pusu hřbetem ruky a zhnuseně se na ni podíval, chlupy byly slepený rosolovitejma slinama.

S ještě větší hrůzou jsem ale zjistil, že v týchle místnosti, která byla zároveň kuchyň, obývací i ložnice, nemám své hadry. Většinou byly poházený okolo postele, ale teď se tady kromě očividný špíny válely pouze květovaný šaty. Otevřel jsem dveře, který vedly na rušnou ulici a nahej se rozhlížel po chodníku, jestli někde neuvidím ležet aspoň své trencle. Nikde nic. Polil mě stud. Ne za to, že jsem byl nahej, poblil dřez plnej nádobí a trávil každou noc s jinou holkou. Polil mě stud, protože jsem byl sráč. A každý ráno společně s kocovinou přicházel i tenhle divnej stav uvědomění, kterej jsem znovu a znovu topil v litrech lihu.

Zhruba po dvou letech slitejch do jedný alkoholový bubliny to překročilo pomyslnou hranici. Věděl jsem, že se sebou musím něco udělat. Mobil jsem ztratil někdy během loňska, doklady taky. Neexistoval jsem. Tak proč existence tak bolela? Odhrnul jsem si mastný a přerostlý vlasy z očí a znova prohlídl chodník před barákem a rezignovaně vyrazil do ulice. Polemizoval jsem nad tím, jestli se nemám jít utopit do Amazonky. Když po mně z okna někdo

hodil špinavý kalhoty, sebral jsem trochu důstojnosti a začal vážně přemejšlet.

Bolelo to. Přemejšlení.

Mozek jsem měl otupělej, myšlenky pomalý a vedro jako svině mi fakt nepomáhalo. Ukradl jsem vodu z lednice vedle obchodu se suvenýrama. Napil jsem se a omyl slinnej slepenec na hřbetě ruky. To trochu pomohlo. Musel jsem na sebe ale pomalu, nejprve jsem si zrekapituloval situaci.

„Ahoj, já jsem David a jsem sráč. Ahoj Davide, vítej v klubu sráčů.“ Povídal jsem si česky sám se sebou a konečně našel klidný místo v parku, kde na mě nepralo rovníkový slunce. Bylo mi třicet a asi před dvěma lety jsme ztroskotali se Samem v Kongu. Pár dní po nehodě jsem viděl, že je s nim konec. Vůbec mě nepoznával, byl úplně mimo. Já bral pád jako znovuzrození. Druhou šanci na život. Neviděl jsem naději v srdci konžský džungle, takže jsem se sbalil a odletěl do Peru.

Každej den jsem se snažil zapomenout na to, co jsem způsobil. Díky svejm ožraleckejm extempore jsem se přesunul do města Iquitos, který je přístupný pouze lodí nebo letadlem. Nebyl jsem si jistej, jak jsem se tam dostal, pravděpodobně lodí, ale určitě sjetej koksem.

Myšlení se mi postupně rozjasňovalo a s ním přicházela i chuť na alkohol. Zalitoval jsem, že jsem od tý holky nevezal nedopitej zbytek. Promlouval jsem sám k sobě: „Já mám asi

opravdu problém. Sedím tady a mám jedny kalhoty. To je celej můj majetek. Jedny špinavý, cizí kalhoty.“ Nevěděl jsem, jaký je datum, nebyl jsem schopnej tipnout ani měsíc. Kleknul jsem si vedle lavičky a naprázdno kašlal v křečích. Bylo mi mnohem hůř než ráno. Alkohol s tím výjimečně neměl tolik společného. Bylo mi na zvracení z mýho chování, z mý podstaty.

Celej den jsem strávil o hladu na lavičce ve stínu banánovníku. Upadal jsem do katatonickéjch stavů a drápal se z nich zpět. Mluvil jsem nahlas, potřeboval jsem slyšet vyřčený všechny hrůzy, který jsem spáchal. Když se na park snesla tma a já úspěšně vyděsil okolo procházející zamilovanej pár, bodnul mě do srdce poslední nůž. Patricie. Zničil jsem jí život. Schoulil jsem se a začal řvát. Nešlo to kontrolovat. Vyl jsem a měl chuť vyrvat si všechny vlasy. Tělo mě vypllo. Nesneslo už ani minutu mýho bití se s bytím.

Zase jsem se vzbudil v cizí posteli, opět nahej. Vzteklej a zmatenej jsem vyskočil a začal se rozhlížet. Něco bylo jinak. Hlava mě bolela, ale ne tím, že by byla přiotrávená nekvalitním chlastem z cukrový třtiny, ale tím, že byla po více než dvou letech schopná vnímat. Světe, div se, byla mi zima. Měl jsem zimnici, zuby mi drkotaly a bolely.

Jazykem jsem si kejval předposledním špičákem a bez přemejšlení ho prsty vyrval. I dřív jsem si škubal zuby, ale to mi v žilách kolovala taková nálož narkotik, že by to vystačilo na stovku

zubařskejch anestezií. Čuměl jsem na shnělej, krvavej zub v mý dlani a bolestí se začal hystericky tlemít. Otíral jsem si hubu a všude byla krev. Na rukou i na povlečení. Najednou mý vnímání opět pohltila tma.

Probudil jsem se, když mi cizí ruce zvedly hlavu a pomalu mi do krku tekla příjemně horká tekutina. Než jsem stihl cokoliv říct, opět jsem padl.

Potřetí mě vzbudila zima, vztek a příšerná chuť na alkohol. Odkryl jsem se a vyrazil prozkoumat cizí byt, ochotnej ho vybrakovat.

„Tady nenajdeš, co hledáš,“ ozval se ženskej hlas jemnou španělštinou.

„Dej mi pokoj!“ zahuhlal jsem a snažil se ovládnout svý rozklepaný ruce.

„Ten jsem ti dala. Taky jídlo a první pomoc. Myslím ale, že ještě potřebuješ spát.“ Vykoukla na mě ze stínů opálená, vysoká ženská.

„Pff, a ty mě jako zastavíš, abych si nevzal, co chci, jo?“ posměšně jsem ji přejel pohledem a říkal si, že složit takovou květinku nebude problém. Pak se stalo víc věcí, než byl můj mozek schopnej vstřebat. V jeden moment byla pět metrů ode mě a v setině vteřiny jsem ucejtil, jak se mi rameno zkroutilo do nepřírozený bolestivý polohy. Zařval jsem a podlomily se mi

nohy. Obličejem jsem dopadl na chladnou dlažbu a cejtíl její koleno vražený mezi lopatkami. Opět jsem vypnul.

Vzbudil jsem se o několik minut, hodin nebo dnů později. Bolelo mě všechno.

„Jeden špatnej pohyb nebo pohled, kamaráde, a znovu poryješ hubou po zemi. Zkus se posadit a sníst tuhle rybu.“ Nevěřil jsem svejm uším. Jak mohl jemnej hlas znít tak nepřijemně a přísně. Byl jsem ale hladová troska bez špetky hrdosti, takže jsem si poslušně sedl a začal jíst.

„Díky... kde to jsem?“ rozhlížel jsem se po tmavý místnosti a před očima mi opět začaly lítat mžitky.

Přišly dny, kdy mi začalo bejt líp. Čas pro mě začínal mít význam a v hlavě se mi rodil plán. Nejprve jsem potřeboval peníze. Peníze byly v mým světě všechno a já si koupil zbrusu novou identitu včetně novejch zubů. Má zachránkyně se ukázala bejt perfektním pojítkem, nejen se základními životními funkcemi, ale i vynikajícími konexemi. Měla bráchu, kterej znal člověka, jehož bratranec potřeboval zkušenýho a diskrétního pilota. Nesudte mě, peníze jsem potřeboval a drogy, který jsem převážel, jsem neužíval. Nebo aspoň teď už ne.

Hranice mezi Peru a Kolumbií byla úžasnou příležitostí a já si racionálně vysvětlil, proč je fér chopit tuhle šanci za pačesy. Dělal jsem to jediný, co jsem uměl a zároveň miloval. Pilotoval jsem. Byl jsem zase od pádu v Kongu pánem oblohy. Byl jsem sjetej

a opilej lítáním a byla to větší slast, než jakou jsem zažíval s drogama.

Má záchránkyně ode mě dala ruce pryč ve chvíli, kdy zjistila, do jakýho byznysu jsem se namočil. Patrně měla představu, že mi svým skutkem změnila život, a já se teď stanu samaritánem a obětuju svůj život vyšším účelům a dobrovolnejm pracem ku prospěchu společnosti.

Srát na společnost! Fuck the system!

Po necelým roce jsem měl dost prachů a známostí na těch nejodsuzovanějších, nejzapovězenějších, ale nejvlivnějších místech. Vybudil jsem v sobě tu stránku osobnosti, která mi otevřela dveře na místa, na který se běžnej smrtelník neměl šanci dostat. Udělal jsem ze sebe značku. Identitu jsem měnil stejně často jak ponožky. Konexe s drogovejma králem celý Jižní Ameriky a moje pověst sehrály svou roli a kromě kontinentálních letů jsem zařadil do svého portfolia taky Afriku. Vozili jsme léky pro děti a pár dalších „drobností“. Přišlo mi k smíchu, kolik lidí žije v iluzi, že existuje nějaká spravedlnost nebo že někde funguje demokracie. Všude vládnu prachy a korupce, a čím dřív se v tom naučí člověk chodit, tím snadněji se mu bude žít.

A mně se začínalo žít snadněji než kdy dřív. Vzbudit se každý ráno najednou mělo smysl. Dny opět získaly režim a řídily se většinou podle leteckýho plánu firmy CYBE, se kterou jsem začal úzce spolupracovat. Nevěřil jsem jim a věděl, že kdyby se cokoliv

podělalo, hoděj mě přes palubu jako prvního. Oni zase nemohli úplně věřit mně, takže jsme si neměli co vyčítat. Nejprve mi přišlo svazující bejt ve službách takovýho konglomerátu, ale brzy jsem si uvědomil, jaký obrovský výhody se v něm schovávají. Nadnárodní korporace pro výzkum kybernetiky a robotiky a budoucnost dvacátýho prvního století, kterou akcionáři milovali. Za tou nabubřelou tváří se skrývalo mnohem víc. Svět temnější a nebezpečnější, než bylo pašování kokainu nad Andami. Tady se hrála vyšší hra a já byl pouze nenápadnej pěšák. Svý úkoly jsem plnil bezchybně a „z dobrý vůle“ ještě navíc vypomáhal lidem jen za příslib protislužeb v budoucnu. Parazitoval jsem na jejich vděku a čekal na vhodnou příležitost, kdy si svý zdánlivě nezištný dobrý skutky budu moct vybrat.

Věděl jsem totiž, že sám se sebou nedokážu žít, dokud nezjistím, jak je na tom Sam. Jelikož byla střední Afrika jedním z mejch domovů, nemohl jsem ignorovat fakt, že jsem často ve stejném státě jako on. Rozhodl jsem se ho proto najít. Vzal jsem si tři dny volna a z Kinshasy odletěl do místa našeho pádu.

Potloukal jsem se vesnicí a podstrkával dětem bankovky po hrstech. Vzhledem k tomu, že se rychle rozšířila zpráva, že po vesnici chodí běloch a rozdává peníze, našel jsem svůj zdroj informací. Byl jím bezzubej dědek, kterej viděl na jedno oko a prohlašoval se za vládce týhle strany džungle. Doufal jsem, že jeho myšlenky nejsou tak pokroucený jako zbejvající pahejly prstů

na obou rukách. Když jsme si vysvětlili, že mu opravdu nedám všechny své peníze jenom z důvodu úcty, ale že je vyměním za pravdivý informace, začal dědek mluvit k věci.

„Ano, spadlo tady před třemi lety letadlo. Jeden bílý blázen zůstal, druhý zmizel.“ Zatím se naše příběhy shodovaly. „Bílý blázen, co tu zůstal, je u ženy, která se jmenuje Maniema. Stal se součástí systému vesnice. Je to dřič, nosí těžké kýble s vodou. Ale nikdo neví, jak se jmenuje, ani on to nejspíš neví. Hodně hlídá děti a jedno se od něj nehne na krok.“ Zeptal jsem se, kterým směrem se k němu dostanu a s bušícím srdcem vyrazil.

Sama jsem našel dřív, než jsem byl připravenej. Byl to on, byl naživu. Ale zároveň v něm bylo něco cizího, co jsem nepoznával.

Dělilo nás padesát metrů. Vyrazil jsem bez rozmyslu za ním.

Čtyřicet. Žmoulal jsem ruce v kapsách a hledal cígo.

Třicet. Už si mě všimnul.

Dvacet. Vidí mě.

Deset. „Same...?“

Udělal se mi zle. Sam na mě vejral jak na mimozemšťana. Nepoznával mě. „Samueli, ty vole, seš v pohodě?“ panika mi prostupovala hlasem a já fistulí blekotal česky dokola jeho jméno. Po pár vteřinách se Samovi rozzářily oči. Konečně jsem v jeho

pohledu uviděl střípek poznání. Až na to, že ten pohled nepatřil mně. Za mejma žádama utíkal malej kluk, minul mě a skočil Samovi do náruče. Sam se po mně otáčel jak po podezřelým narušiteli a síla jeho pohledu mi nedovolovala ho znovu oslovit.

Nevěděl jsem, co dělat. Konsternovaně jsem za ním zíral a nechápal. Večer jsem se po letech opět zžil pálenkou a ráno pilotoval pryč. Trvalo mi dlouho přijmout fakt, že nemůžu dělat nic. A tak jsem čekal a udržoval kontakt s pár lidma z vesnice.

Když jsem se dozvěděl, že se Samovi začíná vracet paměť, zpanikařil jsem. Věděl jsem jistě dvě věci. Zaprvý Sam mě nenávidí. Zadruhá musím ho odtamtud dostat pryč. Ale tak, aby nevěděl, že za tím stojím já. Lámal jsem si hlavu, ale přitom měl odpověď před očima. Prachy. Samozřejmě mu nemůžu poslat kreditku, ale můžu mu poslat příležitost. Věděl jsem, že pokud se k Samovi dostane a pochopí ji, bude mít vyhráno.

Využil jsem svejch kontaktů, který mi dlužily protislužbu, a poslal jsem Samovi surový diamanty. Zařídil jsem mu zcela bezproblémovej průchod do Čech a zbrusu novou identitu. V den, kdy Sam přistál v Praze, jsem seděl opět pod banánovníkem a měl jsem takovou chuť na chlast, že jsem si okousal všechny nehty. Celej den jsem měl sevřený vnitřnosti a zpochybňoval všechno, co jsem udělal.

ŽIVOT NA DIAMANTOVÉM PODNOSE

Samuel (57 let), červenec 2054

David vypadal, že si u nás doma připadá nepatřičně. Neustále děkoval. Za kávu, za sklenici vody, za to, že překročil práh terasy a mohl si sednout do křesla. Poděkoval Destiny, že mu donesla míček, a když se odhodlal hodit jí ho, přehnal to a trefil se k sousedovi. Společně s Faith pak zmateně pobíhaly u plotu a štěkaly, dokud jim Marek nehodil míček zpět. David se asi tisíckrát omluvil. Proměna z cizince suveréna na neutrálním území na klubíčko nervů v křesle byla markantní a děsivá.

„Tati, to divný auto před domem je prázdný, možná nám ten úchyl už dá pokoj...“ dveře na terasu se otevřely a Patrik s Oliverem se zastavili uprostřed pohybu. Z kuchyně za jejich zády se nesly dívčí hlasy a cinkot skla při přípravě kávy. Bylo sobotní odpoledne a jako obvykle jsme ho měli trávit společně.

„Patriku, Olivere, tohle je David,“ vstal jsem a pozoroval, jak se oba kluci bojovně napřímili a pozorně sledovali každý jeho pohyb. „Davide, tohle jsou moji synové, Patrik a Oliver.“

Po chvíli přišly na terasu s podnosem plným kávy a dobrot i Sofie s Emmou. Patricie využila chvílky seznamování a šla je upozornit, jakou máme návštěvu, takže se u nich na tvářích neprojevovalo takové překvapení jako u kluků. Všichni tušili, kdo je David a jaká je moje verze našeho pádu v Kongu. Nikdo jsme ale neznali tu jeho.

Po dobu Davidova vyprávění se pro mě zastavil celý svět. Bylo to jako poslouchat děj akčního filmu s Tomem Cruisem v hlavní roli. Chvillemi jsem přestával cítit prsty pravé ruky, jakou silou mi je Patricie drtila. Přemýšlel jsem nad tím, kolik hrůz už zastřela minulost a on je ani nezmiňuje. Občas jsem měl chuť na něj zařvat, vstoupit mu do vyprávění a změnit chod událostí. Chtěl jsem mu poradit, pomoci, politovat a zároveň ho ztlouct. Znechucením se mi kroutily rty a svíral žaludek. Vydržel jsem poslouchat až do chvíle, než řekl: „Zůstával jsem v kontaktu s Maniinou a...“

„Počkej... počkej... jak? S Maniinou? Cos to... cože?“

„No, s Maniinou. Dostal jsem k ní trochu toho nerostného bohatství a adresu na CYBE v Kinshase. Pak už to bylo jen na tobě a Patrikovi.“

Nejvíce mě šokovala má naivita. Jak trapné, hloupé a očividné se zpětně všechno zdálo. Co jsem si myslel? Že žiju v románu? Že mám takové štěstí? Že mi „náhodou“ Maniina

do lapače snů zapletla diamanty? Že je konžské děti v rámci hrabání se v blátě jen tak nacházely?

Absolutně jsem netušil, že mám nad sebou reálnou ochranu v podobě Davida. Celá desetiletí jsem ho obviňoval ze zkaženého života, ale on se přitom snažil udělat vše pro to, aby mi vynahradil, o co mě připravil. Naservíroval mi život na diamantovém podnose.

V té záplavě rozbouřených emocí jsem si vzpomněl na svou truhlici vzpomínek. „Davide, potřebuju, abys mi přece jenom ještě dovysvětlil tohle,“ položil jsem před něj časem zažloutlý papír. David ho vzal opatrně do dlaní a s dlouhým povzdechem se na něj zahleděl. Nečetl text, moc dobře věděl, co se na něm píše.

„Parte. Co na to říct, Same. Vystavili mi ho rodiče. Bylo to pro ně uzavření. Nezvládli žít v nevědomí, a tak si vysvětlili, že jsem prostě mrtvej. I když neměli důkaz. Měli pouze pocit. A to jim bohužel a vlastně i bohudík stačilo. Ani nevím, jak se s tvým zmizením popasovali tví rodiče, Same? Ale asi si to dokážu představit. Mrzí mě to...“

„Jediné, co vím, tak je jejich úplná izolace od mého původního jména. Přesídlili se i s firmou do Španělska a roztrhali všechny konexe. Taky jsem v systému osob prohlášený za mrtvého. Samuel Novaque Reyes, dědic rodinného impéria, letec a nedokonalý syn. Ten, který s tebou odletěl do Konga

a neexistuje už třicet jedna let. Z Konga se vrátil Samuel Franco, emoční troska a do roka dvojnásobný táta. Byla to dlouhá cesta. Ale sám to znáš... Když vyprávíš o situacích, které jsi přežil, zní většinou mnohem akčněji, než jak jsi je cítil, když jsi je prožíval.“

„Novakrejz, cože? Jestli teda nevádí, že se na to ptám,“ Emma se rozpačitě rozhlédla kolem.

„Má matka se jmenovala Evelin Nováková, ale když se seznámila s tátou, tak jí to přišlo málo světové. Táta Sebastian Reyes a celá jeho rodina pocházela ze Sevilly. No a máma na něj chtěla zapůsobit, takže se z Novákové přejmenovala na Novaque. Potom co se vzali, spojila Novaque s příjmením Reyes a z toho vzniklo mé jméno Samuel Novaque Reyes.“

Samuel Franco mi bylo přiděleno s novou identitou při odletu z Kinshasy. Ani to nebyla náhoda, že?“ nevěřičně jsem se podíval na Davida, který pokrčil rameny a zachechtal se svým typicky hrubiánským způsobem.

„No jasně, přece jsem vás od sebe nemohl oddělit úplně. Franco znamená ve španělštině upřímný nebo taky volný, svobodný. No a Patricie se jmenuje Svobodová, takže se vlastně jmenujete většinu života stejně, jenom v jiném jazyce.“

Bylo vidět, že se mu ulevilo. Že konečně vyslovil všechno, co ho poslední roky tížilo, a opět se z něj stal ten starý David, kterého jsem znal. Odpoledne se přehouplo v noc, aniž by to někdo z nás postřehl.

„Patricie, rád bych ti ještě poděkoval za tvé umění,“ naklonil se k ní David.

„Jak to myslíš?“ vypadala stejně udiveně jako já.

„Chtěl jsem ti nějak pomoci, tak jsem ti vytvořil první zahraniční zakázky. Těšilo mě vidět, že se s každým dalším projektem zlepšuješ a začínáš znovu žít. Mám slušnou sbírku tvých děl. Miluju je. Mám je vystavené na všech místech, která nazývám domovem. Díky tomu jsem konečně našel malý klid ve svědomí a mohl se sebou zase chvíli žít. Dvacet let jsem létal jako soukromý pilot, ale pořád ve mně hlodaly otázky. Pochopil jsem, že buď mě budou pronásledovat do konce života, nebo na ně získám odpovědi. Přestanu být sráč a postavím se k věcem jako chlap.

Tak jsem se vrátil do Čech a nejprve našel své rodiče. Maminka má hrob hned vedle mého. Táta je spokojený v domově pro seniory. Každou středu za ním chodím hrát piškvorky a v neděli koukáme na fotbal. Neví, kdo jsem, ale vypadá, že se mnou rád tráví čas. Taky jsem začal učit pilotování a španělštinu. A minulý týden jsem si řekl, že už nebudu čekat déle a najdu i vás.“

Po Davidově odmlce jsem přelétl očima celý stůl a zastavil pohled u Sofie, které se na tváři promítalo nejvíc emocí. Vypadala, že nevěří vlastním uším. „Tyjo, vy jste rodinka. Se mi snad zdáte... Můžete mi říct, kde jste se vlastně vy dva seznámili? Na letišti?“ těkala pohledem mezi námi.

ČMELÁK

Samuel (9 let), květen 2006

„Fuj, co to tady tak smrdí?“ zeptal jsem se, když za mnou do načančaného pokoje loveckého zámku dorazila matka. To nebyla nejvhodnější otázka. Její nervy dnes byly napnuté stejně jako kšandy, které mě donutila obléct a které mi vytahovaly kalhoty do nepříjemných výšin.

„Sa-mu-e-li,“ pečlivě vyslovila matka se zvláštním důrazem na E. Nesnášel jsem, když takhle lámala mé jméno. Vždycky to znamenalo, že jsem překročil neviditelnou hranici míry její trpělivosti. „Okamžitě se přestaň ošívát a drbat, ty kšandy mají nějaký smysl. A co se týče *aromatu*, který ze mě cítíš, tak to je šeřík s nádechem ranní rosy. Buď tak hodný a neudělej nějakou hloupost, jinak poneseš následky. Tento den je pro mě a tvého otce velice, opakuji *velice* důležitý. Nacvičovali jsme to, Samueli, nezapomeň, když to pokaziš, můžeš se rozloučit se všemi plány na léto.“

Bez dalšího slova odešla do předsálí uvítat nově příchozí hosty. Klapot matčiných podpatků zmizel z doslechu celkem

rychle, zato její parfém zůstal viset ve vzduchu ještě dlouho poté. Sedl jsem si na okenní parapet, i když jsem si byl jistý, že to bylo zmíněno v zákazech pro dnešní den. Pode mnou bylo parkoviště a hlavní brána vedoucí do celého komplexu, který si rodiče na dnešek pronajali. Byl jsem zabraný v myšlenkách, jestli je každý příjíždějící host stejně nudný jako moje máma. Kluka, který ke mně přicházel, jsem si tak všiml až na poslední chvíli. „Chceš?“ vytáhl z kapsy cigaretu a po očku sledoval, jestli nás nevidí někdo z dospělých.

„Co děláš? A kdo vůbec seš? Kouřit se tady nesmí, máma by mě zabila,“ přiznal jsem.

„Jsem David, bude mi dvanáct a jsem tu s rodičema. Slyšel jsem, jak s tebou máma mluvila, je docela hustá. Zní jako můj táta: ‚Tohle jsme nacvičovali, Davide, jestli se nebudeš chovat slušně, tak budeš mít domácí vězení!‘,“ napodobil David tak přesvědčivě hluboký hlas svého otce, že jsem se v první chvíli rozhlédl, jestli náhodou není někde poblíž.

„Čau, já jsem Sam. Bude mi deset a rodiče to tady pořádají.“ Podal jsem mu při pozdravu ruku.

„Super, tak to budeš vědět, co bude k obědu?“

„Hele, ani nevím. Máma pořád měnila menu, naposledy mluvila s šéfkuchařem před půl hodinou. Doufám, že to nakonec nebudou nějaký mořský plody! Ty fakt nesnáším.“

„Mořský plody jsou ještě oukej, mnohem horší jsou ryby samotný. Čuměj na tebe z talíře, zatímco ty jíš jejich tělo. Nechutný! Nikdy bych nesnědl nic, co na mě kouká z talíře. Zlatý škeble.“ David se oklepal a na rukách mu už jen při té představě naskočila husí kůže.

„Odpoledne se mám ztratit, mohli bychom to tady trochu prozkoumat, co ty na to?“ řekl jsem a doufal, že v Davidovi najdu kámoše na překonání nudného odpoledne.

„Jasný, klidně hned po obědě. Byznysové kávy se prý taky účastnit nemám. Ještě někde musím sehnat oheň. Zkusíme to cígo? Ukrad sem ho tátoj. Ale nesmíš to nikomu říct, oukej?“

Neexistovala jiná odpověď, než jakou jsem jako devítiletý kluk mohl odpovědět: „Jasný, vzadu je rybník a park s altánem, tam nás nikdo nenajde.“

„Platí! A Same, povol si ty strašný kšandy, jinak se z tebe do večera stane holka.“

Než jsme se stihli dál zapovídat, ozval se z kuchyně gong. To pro nás byl signál jít do zahrady na slavnostní oběd. V davu běžových a smetanově bílých kostýmků má matka vyčnívala svou šeríkovou róbou, takže nebylo těžké najít své místo. Mávnul jsem na Davida, který se vydal za svou rodinou k jinému stolu. Byl jsem tak rád, že mám na dnešní den nového spojence pro přežití, že jsem málem zapomněl podat ruku všem u stolu.

Gong se rozezněl podruhé a roj číšníků začal nosit aperitivy. Rozhlížel jsem se, jestli někde v davu obleků nevidím, kde sedí David, ale ramena mužů a klobouky dam mi bránily ve výhledu. Když číšníci zmizeli, šum okolních stolků utichl a většina očí se začala upírat naším směrem. Matka se zvedla a malinkou lžičkou zacinkala na svou sklenku, aby si vyjednala pozornost a ticho. Ne, že by to bylo potřeba, ale ona si tohle mocenské gesto nemohla odpustit.

„Vážené dámy, vážení pánové. Milí obchodní partneři, klienti... ale hlavně *přátelé*.“

Nechápal jsem, proč jim říká přátelé, vždyť většinu z nich viděla poprvé v životě. Dál už jsem ji neposlouchal, pouze jsem viděl, jak klape pusou a vůbec se mi v mozku neukládalo, co říkala. Naštěstí její proslov netrval dlouho. Po vzoru ostatních jsem se na konci postavil, pozvedl skleničku, ale nenapil se, pouze jsem ohryzával cukrovou vrstvu na jejím okraji.

Než se začala servírovat káva, omluvil jsem se, jak bylo předem nacvičeno, a proplétal se mezi stoly, abych našel svého nového kamaráda. Když jsem procházel okolo hlavního grilu, zeptal jsem se: „Dobrý den, prosím, mohl bych si půjčit sirky?“ Číšník, který měl shozený nacvičený úsměv, se na mě otráveně podíval a hodil mi je: „Hlavně něco nezapal...“ Běžel jsem zpátky mezi stoly a ve stejnou chvíli, jako jsem spatřil Davida, spatřil on

mě. „Hele, co mám!“ hrdě jsem mu zarachotil před nosem krabičkou.

„Seš dobrej, tak pojď, mizíme...“ Bez jediného ohlédnutí jsme obešli zámeček a vyrazili do parku.

„Máš holku?“ zeptal se při chůzi po křupavém šterku David.

„Ne, všechny holky jsou divný. Ty určitě máš holku, že jo?“

„Ne, holky jsou jenom přítěž, já mám radši zábavu. Ale líbal jsem se s Alicí, načapala nás její máma, naštěstí to neřekla tý mojí. To by byl průser,“ odmlčel se David.

„Hm, taky bych měl asi průser... Tady musíme uhnout z cesty, dojdeme tak dřív k altánu.“

Altán byl, přesně podle očekávání, liduprázdný. Vytáhl jsem sirky a David z kapsy zmuchlanou cigaretu, kterou si sebejistě strčil mezi rty. Na první pokus škrtnul, a jak přibližoval plamínek k cigaretě, soustředil se tak, až šilhal. Maličko se nadechnul a oči se mu zalily slzami. S kašlem si cigaretu vytáhl z pusy a se zhnuseným výrazem mi ji podal: „Hej kámo, to musíš zkusit!“

Davidův výraz hrůzy mě odradil, ale oslovení kámo mě přesvědčilo. Vzal jsem si od něj cigaretu, strčil ji do pusy a nadechl se. Kouř se mi zřejmě ani nedostal do plic, zapálilo mě v krku a připadal jsem si, že mám pusu plnou smradlavých ponožek. Zakuckal jsem se a cigaretu vyplivl na zem. Celý oběd mi začal vybíhat nahoru a jen silou vůle jsem ho nevyklopil. David se

mezitím ze svého prvního šoku vzpamatoval a se smíchem mě pozoroval.

„Seš celej zelenej, a ještě jsi to cígo vyplil na zem, to už teď nechci.“ Špičkou na něj dupnul a zakroužil, jak to viděl u dospělých. To odpoledne se z nás stali nejen nekuřáci, ale i kamarádi. Mysleli jsme, že obojí vydrží navěky.

Procházeli jsme parkem a věděli, že máme několik hodin volného času. Vyšli jsme z areálu, přešli les a ocitli se na nevysokém kopci, pod kterým se rozkládalo zelené pole. Sedli jsme si na lavičku na jeho vrcholku a povídali si.

Najednou nás přerušilo mírné hučení za našimi zády. Chvíli jsme ten zvuk ignorovali, ale pak už nabyl takové hlasitosti, že jsme se přes něj přestávali slyšet. Vyděšeně jsme se rozhlíželi, když vtom s poskočením srdce a mým výkřikem, který naštěstí zakryl onen řev, jsme sebou oba praštili o zem. Vypadalo to jako začátek války, úplná apokalypsa. Z lesa za zády a těsně nad našimi hlavami proletělo žluté letadlo. S hrůzou jsme pozorovali, jak se z něj valil bílý kouř a řtilo se do pole pod námi. V hluku, který vydávalo, v kouři, kterým bylo obaleno, si po chvíličky velice neobratně ustlalo mezi mladým obilím. Koukal jsem s otevřenou pusou na Davida a zpátky na letadlo. Vůbec jsem nevěděl, co si mám myslet.

„Dělej, Same, musíme mu jít na pomoc!“ zavelel a rozběhl se z kopce. I když jsem běžel, co mi síly stačily, doběhl jsem za ním

až ve chvíli, kdy se David drápal na křídlo, aby zjistil, jestli je pilot v pořádku. Slyšel jsem z kabiny jen hekání a křik. Nebylo času nazbyt. Hned jsem vylezl za Davidem a nakoukl dovnitř.

„Druhej, co na mě bude čumět a nepomůže mi? Sakra práce, hoši, nevidíte, že jsem tady uvězněnej? Se mi tu zase zasek ten knipl zasranej. Trochu zaberte!“ záukoloval nás okamžitě a z uší si sundával veliká červená sluchátka. Snažili jsme se vši silou, ale neměli šanci. Nakonec se vysoukal ven sám. Ukázalo se totiž, že při výstupu bylo kromě kniplu jeho největším problémem obří břicho, které mu přetévalo z modrých montérek.

„To je v prdeli,“ prohlásil pilot. Podíval jsem se na Davida, který mi úšklebek vrátil. Ani jeden jsme nebyli zvyklí, aby se v našich rodinách mluvilo tak vulgárně. Když pilot použil asi dvacet dalších frází a sprostých slov, už jsem si je ani nesnažil všechny zapamatovávat. Začali jsme se s Davidem chechtat a pilot se na nás podíval: „A vy jste jako vod cirkusu, nebo hrajete nějaký divadlo?“ Než jsme stihli jeden nebo druhý odpovědět, uvolnil svou frustraci tím, že si mohutně odplivnul směrem k letadlu. Ten nosohltanový zvuk by mou matku přivedl do mdlob. Ten člověk se mi zamlouval.

„Nechápu, na co jsem tentokrát zapomněl. Už třikrát, chlapi, už třikrát jsem se tady na tom poli vysypal jak pytel ho... hrušek.“ S divným pohledem nás sjížděl. „Vy patříte k tý zámecký

smetánce, co? Letěl jsem nad nima, taky jsem jim tam jeden poslal.“ Demonstroval ještě mohutnější plivanec než předtím.

„Sem to podělal, teď to budu zas sto let dávat do kupy, se na to můžu...“ S napětím jsme vyčkávali, jakých nových slov se ještě dočkáme, ale zdálo se, že se přepnul do slušného módu.

„Potřebujete nějak pomoct odklidit letadlo? Máme se Samem čas, my k nim patřit nechceme,“ řekl David a ukázal palcem přes rameno směrem k zahradní slavnosti. Horlivě jsem přikyvoval.

„No, pomoc bych užil, aspoň vo tom zas nebudu muset říkat starý, už minule mi dala pěknou čočku. Tak pojdte se mnou, vezmem traktor, támhle mám statek a přitáhnu Čmeldu do stodoly, než se stará vrátí.“

„Čmeldu? Tak jste ho pojmenoval?“ zeptal jsem se.

„Ty seš fakt úplnej mimoň, co? Ne, to je zet třicet sedmička Čmelák. Práškuju s nim svoje pole. Akorát má pár mušek, který se snažim vychytat. Taky už není nejmladší. Posledně to ale bylo horší, to jsem si vymlátil tři zuby, hele,“ a s otevřenou pusou nám ukazoval ulámané zbytky předních zubů. „A tajtu jizvu na hlavě mám z pádu předtím. Ale co, žijeme jen jednou. Stará říká, že na to nemám, že už patřim i s těma letadloma do šrotu, ale co vona vo tom ví. Ženská.“ Odfrknul si pohrdavě.

S Davidem jsme se drželi krok za ním: „Pane pilote, to si fakt spravujete sám, to letadlo?“

„No jo, naučil mě to můj táta, byl mechanikem u československých stíhacích perutí za druhý světový. Dej mu Pámbu věčnou slávu.“

„Týjo, a to se nebojíte, že se zabijete?“ zeptal se tentokrát David.

„Ne, vždyť vám to říkám. Lítání je největší láska mého života. Nic se nevyrovná pocitu, kdy konečně můžete roztáhnout křídla a bejt volnej jako pták. Nikomu se nezodpovídáte, jste sami a celej svět je pod vámi a vzhlíží k vám. To je ta pravá svoboda.“

Umouněnou pravačkou si utřel nos a popotáhl, jak sám sebe dojal. Ve mně vzbudil obrovskou zvědavost, jaké to je, když člověk letí sám. „Já bych chtěl vědět, jaký to je, takhle letět,“ přiznal jsem upřímně. David se hned připojil.

„Chlapi, až toho zmetka dostaneme z pole, tak vás klidně svezu. Mám doma ještě jedno, se kterým nepráškuju. Vyhodil jsem z něj nádrž a trochu ho poupravil, abych v něm mohl vozit svoji starou na vyhlídky. To je rarita, jakou svět ještě neviděl. Myslim to letadlo. Takže pro nás tři bude tak akorát, co vy na to?“

Po téhle větě pro nás nebylo na světě většího hrdiny. Za čtvrt hodiny jsme došli ke komplexu stodol, který plynule navazoval na polorozpadlé lidské obydlí. Než jsme vešli k němu domů, představil se nám pilot jako Olda a trval na tom, že si budeme tykat.

„Chlapi, fakt ale vypadáte jak šašci, já vám půjčím tepláky po mladejch, takhle byste mně byli k prdu, kdybyste se báli, že se zaserete. Zašpiníte. Jsem chtěl vlastně říct.“ Z truhly odehnal dvě spící kočky a vytáhl stejný pár šedých tepláků a dvě trička. S radostí jsme se převlékli. David si odvázal kravatu a já s výdechem rozepínal motýlka.

Když jsme byli připravení, následovali jsme Oldu přes dvorek okolo králíkárný, minuli kurník a došli k jedné z pěti stodol. „Kdo chce řídit traktora?“ zeptal se vážně. Tak jsme se s Davidem střídali v řízení po poli a poslouchali přitom Oldovy příběhy o tom, jak jako mladý létal a jak se seznámil s Marií. Až o pár historek později jsme pochopili, že Marie je jeho stará.

Po příjezdu k havarovanému letadlu nás Olda nenechal pomalu na nic sáhnout. Staral se o Čmeláka s něhou, kterou bych do takového hromotluka nikdy neřekl. „Vopatrně, hoši, hlavně vopatrně,“ opakoval pořád dokola. Celý proces netrval dlouho. Olda měl sílu, jak on sám říkal, jako bejk. Když bylo letadlo bezpečně přikurtované, mohli jsme jet zpět. Tentokrát řídil on a my jsme vyprávěli. Jen kroutil hlavou a občas, místo aby reagoval slovy, hlasitě odplivával. „Hoši, já bych si vás vzal do parády, by z vás byli pořádný chlapi. Ale jste fajn, myslím, že nejste úplně marný. To se zas musí nechat. Třeba máte ještě šanci.“ Hrdě jsem při pochvale vypnul hrud’.

Olda opatrně zacouval do stodoly a vzal nás do další, mnohem větší a moderněji vypadající budovy. S pýchou rodiče poklepal na špičatý čumák letadla: „Tohle je můj Turbočmelda. Chlapi, to je verze Z-137T Agro Turbo. Zemědělec s duší vojáka. Na celém světě jich je míň, než bych napočítal na prstech jedny ruky. Turbovrtulovej motor Walter M-601Z, vzletovej výkon přes pět set koní. Když máme hodně dobrej den, vytáhneme to na skoro tři sta kiláčků za hodinu.“

Pozorně jsme s Davidem poslouchali, ale i když jsme parametrům nerozuměli, znalecky jsme přikyvovali. „Tak šup, ať jste za světla zpátky a nemáme všichni průser,“ popohnal nás a my se nasoukali do žluto—černě pruhovaného letadla. Zkontroloval, jestli jsme bezpečně připoutaní, a pak se už jenom věnoval řízení. Vyjeli jsme z haly na louku, přičemž Olda soustředěním krčil čelo tak, že připomínalo harmoniku. Když přidal plyn na plný výkon, myslel jsem, že to nepřežijeme. Házelo to s námi ze strany na stranu, stále jsme nabírali rychlost a najednou vystřelili vzhůru. Olda radostně zavýsknul a naklonil letadlo doprava, abychom letěli nad lesem, parkem a zámečkem, kde se konala slavnost. Pohled na celý svět se smršknul do jasných miniatur. Nikdo na nás nemohl. Byli jsme opravdu jako ptáci. Nikdy v životě jsem se takhle necítil. Věděl jsem, že to je pocit, který chci zažívat znovu a znovu. Kroužili jsme nad jarní krajinou středních Čech. Přál jsem si, ať nikdy nepřistaneme. S Davidem nám zářily

oči jiskrou, kterou neuhasila ani následující léta, a my si našli lásku na celý život.

Když jsme se vraceli lesem na večeři, opět svázaní v nepohodlném oblečení, nemohl jsem si pomoci a radši nemluvil, aby David nepoznal, jak velký mám v krku knedlík.

„Same, co ti je? Ty brečíš?“

„Ne, jen mě štve, že bude hrozně dlouho trvat, než zase poletím.“

„Ale důležitý je, že poletíš! Neboj, společně se staneme piloty. Hlavně, Same, je ti jasný, že to nesmíš říct vašim. Musíš na to chytře, jestli nechceš bejt od pilotování odříznutej úplně. Sejdeme se po večeři u mě v pokoji a probereme strategii, jo?“

Ten večer se mi usínalo velice obtížně, neustále jsem měl před očima svět z ptačí perspektivy. Děsilo mě a zároveň přišlo zvláštní, že se kolem mě vlastně nic nezměnilo. Rodiče se celé odpoledne chovali pořád stejně. Já se ale změnil. Věděl jsem, co budu v životě dělat a budu při tom šťastný. A vždycky ten příběh bude začínat tím, že jsem letěl s Oldou v pruhovaným Čmeláku.

Z UŠÍ DO DUŠÍ

Samuel (60 let), srpen 2056

„Ty potvoro! Stůj... drž... neeee!“

„Ty vole.“

„Se na to můžu... kde je ten šampon?“

„To snad ne.“

„Co se to tady děje?“

„Neeeeeee!“

Otevřel jsem dveře do koupelny a nevěřil vlastním očím. Od podlahy až po strop. Všechny skřínky, poličky a věci, které na nich zůstaly, byly posety drobnými bublinkami šamponu a psími chlupy. Faith a Destiny vypadaly tak šťastně, že mě vidí, že ke mně začaly okamžitě z vany plné bublin utíkat. Skočil jsem po nich, abych zabránil jejich úprku a během pár vteřin byl od hlavy k patě zmáchaný.

„Co to vyvádíte? Proč ty chudinky starý nenecháte v klidu?“ Občas jsem chování svých dětí prostě nechápal.

„Tati, jak to, že už jsi doma?“

„Tak se omlouvám, že jsem se vrátil dřív do vlastního domu. Jsem netušil, že tím někoho naštvu, fakt mě rozčilujete.“

„Se toho tolik nestalo, ne? Tati, můžeš pro nás udělat jednu věc?“ zeptal se Oliver a zápěstím si otíral zpoceně čelo. „Šel by ses převléct do něčeho slušného? Patricie ti řekne zbytek.“

Radši bez komentáře jsem nechal mokré oblečení v koupelně a v ručníku přešel do ložnice, kam se přesunula i Patricie a kriticky koukala do otevřené skříně. Na sobě měla můj župan.

„Taky jsi dostala instrukce? Jestli se ti to nelíbí, víš, že je nemusíme poslouchat. Vlastně se na ně můžeme dost dobře vykašlat. Jsou dost velký na to, aby pochopili, že si své narozeniny můžu trávit, jak chci a s kým chci.“

„Same, myslím, že bys neměl to srdce zkazit jim radost a překvapení, které pro tebe chystají.“

„Bude překvapení, vid?“

„Bude. Myslím, že se ti ale bude líbit.“

„A oni budou šťastný, oni jsou vždycky tak šťastný. Jako když byli malí. Je děsivý, jak už jsou dospělí.“

„Je o to hezčí, že jim na tobě pořád takhle záleží.“

Osprchoval jsem se v zahradní sprše, vzal si obyčejnou bílou košili a vyhrnul si rukávy k loktům. Tmavě modré kalhoty mi ladily s šaty Patricie. Kluci zmizeli stejně rychle, jako se objevili. Koupelna sice stále vypadala jako po výbuchu, ale byla vidět

alespoň malá snaha o úklid. Faith a Destiny, obě vyšamponované, načesané a vyfénované, se očmuchávaly a vesele pobíhaly po domě a čekaly, kdy půjdeme na procházku. Tušil jsem, že jim jejich vůně a čistý vzhled dlouho nevydrží.

Před obědem jsme vyrazili. My dva a načančané Faith a Destiny, které i ve svých třinácti letech měly tolik elánu, že jsem nechápal, kde se v nich bere. Patricie měla od kluků přesné instrukce, kam jít. Mířili jsme k naší oblíbené hospůdce u rybníka, která byla cílem většiny našich toulek po okolních lesích a výchozím bodem při lezení na skály, které se nad ní tyčily.

Když nás servírka uvedla do salonku, za jehož dveřmi se až do poslední chvílky ozývalo bouchání, vrzání židlí a křik, musel jsem se smát. Naše dospělé děti se opět postaraly o krásnou výzdobu a mně před očima vyskočily dvacet let staré vzpomínky na oslavu mých čtyřicetin, kterou mi kluci tenkrát tajně připravili. Vděčně jsem přijal gratulace celé své milované rodiny.

Odpoledne jsem si ukradl chvílku pro sebe tím, že jsem si vzal vnučku Rozárku v kočárku s cílem ji uspat. Myslel jsem, že budu mít čas na své myšlenky, ale ona se na mě pořád culila a žvatlala řečí, které nikdo kromě Emmy nebyl schopný porozumět. Nevypadala ale, že by měla v plánu spát. Drncal jsem po kamenité cestě podél skal a vyprávěl jí, jak jsme tady s kluky vždycky lezli, a slíbil, že když to neřekne mámě, naučím ji taky brzo

lézt. Když jsem jí vysvětloval, jak skvěle se uplatní uzel osmička jako pojistka na konci lana při slaňování, usnula.

„Milá holčičko, kdybys věděla, kolik já se toho o narozeninách napřemýšlel. Kolik sázek jsem sám se sebou prohrál a kolik litrů Jacka jsem za ta léta vypil. Kdybys věděla, kolik já se toho napřemýšlel, místo abych konal.“ Po chvíli jsem utichl a nechal myšlenky volně plout.

Po téměř dvou hodinách se Rozárka začala v kočárku vrtět, tak jsme se vydali zpět do hospůdky. Poté co se probírala, začala ke mně natahovat ručičky, čemuž jsem neodolal a vytáhl její vyhráté rozespálé tělíčko a přitulil ji k sobě. Levačkou jsem manévroval kočárek a v pravé objímal svou milovanou vnučku, která už byla čilá natolik, aby mi stačila strhnout brýle, zatahat za vousy, oslintat rameno a šťouchnout do oka. Dokodrcali jsme se zpět a našli naši rodinu usazenou na terase. K mému překvapení jsem v jejím středu objevil dokonce i Davida. Rozárka byla nadšená, že vidí maminku a tatínka, a náhle jsem přestal být centrem jejího zájmu, což mě malinko zamrzelo, ale to už se ke mně hnál s nataženou pravicí můj nejlepší kamarád.

„Všechno nejhorší... ať se ti vyhne, brácho! Hahaha. Díky za pozvání.“ Ač nad tímto vtipným přáním generace mých dětí prokulila oči, mě jím upřímně pobavil a nechal jsem se zmáčknout v jeho kostnatém objetí.

„Tak co? Jdeme na to? Jsme všichni připravený?“ začal v podvečer vykřikovat Patrik. Po pár koktejlech vypitých na slunci se po prudkém vzpřímení mírně zakymácel, rychle ale našel rovnováhu a netrpělivě se rozhlédl po nás všech.

Překvapilo mě, že všichni byli zřejmě na cosi připraveni. Začali se zvedat a Emma položila Rozárce na hlavu věneček z lučního kvítí. Stejně věnečky měly na hlavách provizorně nasazené i Faith a Destiny. Pohledem jsem pročesával terasu, ale nikde neviděl Patricii.

„Vážení svatebčané, prosím, připravte se,“ rozezněl se Davidův nakřáplý hlas.

„Co se... co... Jak? Kdo?“ koktal jsem a zmateně těkal očima z jednoho na druhého. Nechápal jsem, proč mi nikdo neřekl, že se Patrik žení.

„Tati, pojd' sem.“ Chytil mě Oliver kolem ramen a zavedl na louku pod terasou.

„Olivere, proč jste mi neřekli, že se Patrik žení? Pomohl bych vám, přijde mi to od vás...“

„Patrik se ale nežení.“

„Tak kdo?“ ptal jsem se, aniž by mi někdo ráčil odpovědět.

„Tati, víš, jak jsi nám sliboval, že nás odvedeš k oltáři? Tak teď nám dovol ti to oplatit.“

Než byl můj mozek schopný pochopit, že mi mé děti pořádají svatbu, rozezněl se z reproduktorů od hospůdky svatební

pochod a my vykročili. Oliver, Patrik, Faith a Destiny, celá má smečka mě vedla svatební uličkou a v návalu emocí jsem se nezmohl slova.

Když jsme došli před Davida, byl jsem naprosto rozhozený. Nevěděl jsem, jestli mám děkovat nebo nadávat, jestli se mám smát nebo brečet. Oba kluci mě naráz objali a postavili se za mě, psí holky si sedly jako dámy, každá z jedné strany, a čekali jsme na nevěstu.

Špalírem ke mně přicházela má milovaná Patricie. Šla pomalu, klidně a sama. Tak, jako kráčela většinu svého života. V rukou držela kytici chrp a vlčích máků. Usmívala se na mě a já zapomněl na zmatek, který jsem cítil před pár vteřinami.

Z očí do očí.

Ze srdce do srdce.

Z uší do duší.

Z lásky.

Projela mnou vlna štěstí, že mě málem porazila na kolena. Musel jsem se přemáhat, abych jí neběžel naproti.

„Milí svatební hosté, milá Patricie, milý Samueli. Mám tu čest být zde dnes s vámi a velice si vážím toho, že můžu. Dovolte mi, než přejdeme k samotnému obřadu, říct pár slov,“ začal David slavnostně.

„Když jsem Samuela poznal, bylo mu devět let a zdrhli jsme z rodinné oslavy. Tajně jsme zkoušeli kouřit cigaretu a hlavně jsme poprvé ochutnali svobodu při létání. Ten den se zrodila nejen láska k pilotování, ale i něco, co jsme ani jeden nečekali. Přátelství. Přátelství, které Samuela stálo víc, než kdy bude fér. Uběhlo pár let a z nás, nadšených dětí, se stali nadšení pubertáci a pak nadšení dospěláci. Milovali jsme létání, ale Samuel měl v životě i jinou, mnohem větší lásku, Patricii.

Nerozuměl jsem jejich souznění, nedokázal jsem pochopit, jak někdo může milovat víc někoho jiného než sebe. Upřímně jsem jim jejich štěstí záviděl, jejich sebranost i při pitomým vaření čaje mě rozčilovala, a zároveň fascinovala. Patricii ale nešlo nemilovat. Holka s foťákem a sny snad ještě odvážnějšími, než měl Samuel. Neznal a nikdy jsem nepoznal lepší pár. Čekala je úžasná budoucnost.

A já to poslal.

Zapletl jsem se do věcí, které byly o tolik větší než já. A když hrozilo, že mě sežerou, nenapadlo mě nic lepšího, než hledat pomoc u nejlepšího kamaráda. U člověka, který pro mě byl jako bratr. Zavolał jsem mu a on mi bez zaváhání pomohl. Jeho dobrý skutek. Moje hloupost. Nic na světě neomlouvá mé chování, nic na světě jej nemůže ospravedlnit. Nikdy se mi nepodaří vrátit vám roky, které jste kvůli mně ztratili.

Upřímně se vám omlouvám a děkuju za to, jací jste lidé. Nebudu vám lhát, jsem na vaší existenci závislý. V mé minulosti nejsou roky, kdy bych s vámi buď nežil, nebo na vás nemyslel. Jste má rodina a obdivuji, jak jste oba dokázali s takovou lehkostí znovu přijmout přítomnost druhého ve společném bytí. Navázali jste na třicetiletou mezeru, jako by ani nebyla.

Dýcháte jeden pro druhého.

Plynete jako jedna vlna.

Mluvíte spolu beze slov.

Jste mou nadějí. A to, že mám tu čest prohlásit vás za muže a ženu, je štěstí, které jsem si rozhodně nezasloužil.“

Přes slzy jsem neviděl ani na Davida, ani na svou milovanou Patricii. Všichni jsme potřebovali minutku na vstřebání jeho proslovu. Davidova slova totiž rezonovala v srdcích nás všech. Oddal nás a na výzvu, že můžu políbit svou ženu, jsem nepočkal ani vteřinu a zahrnul Patricii polibky. Připomněl jsem si štěstí, jaké máme, a vděk, že jsme se opět potkali.

Neměli jsme prstýnky, které bychom si vyměnili, neměli jsme slavobránu ani oltář. Stáli jsme uprostřed louky a svoboda, kterou jsme cítili, byla nenahraditelná. Bylo to skrz naskrz naše. Spontánní, láskyplné. Kdyby Destiny nesežrala věneček z hlavy Faith, protože jí na něm přistála včela, obešlo by se to i bez křiku.

V průběhu pozdního večera, kdy talíře po výborné večeři byly dávno odklizené, Rozárka spinkala a slunce nám dalo dobrou

noc, jsem se odtrhl od veselí a šel se posadit na bar. Chtěl jsem být sám. Položil jsem si hlavu do dlaní a po chvíli uslyšel, jak ke mně po barovém pultu sviští sklenka.

„Na zdraví! Já vždycky říkal, že máte správný děti.“

Zvedl jsem hlavu, a ač jsem ten hlas neslyšel několik let, hned jsem věděl, že se mnou mluví majitel restaurace. Ten, který několik lét zaměstnával mé kluky a nevyhodil je ani poté, co mu zahradním traktůrkem, který si osedlali bez jeho dovolení, nabourali zbrusu nové auto.

„Až na ten průšvih s autem, to mě bolí doted.“ Oběma nám evidentně vyskočila stejná vzpomínka a on se chytil za srdce a přehrával utrpení.

„Blbouni, tenkrát jim nebylo dost dobrý sekačku tlačit. Nikdy nezapomenu, jak provinile se tvářili, když se mi museli jít přiznat.“

„Vždycky jsem pro ně měl slabost.“

„Děkuju vám, že jste naši rodinu vždycky mile vítal.“

„Já děkuju, že jste mě nechali být svědkem rozkvětu vaší rodiny, poslouchal jsem proslov vašeho kamaráda. To je síla, co jste prožil.“

„Díky, tak ať je dál co slavit, na vás! Nikde jinde mi neumí podat tak dobře Jacka jako tady,“ mlasknul jsem spokojeně a nechal v ústech rozvinout chuť dalšího loku.

Povídali jsme si, jako bychom byli dlouholetí přátelé. Ačkoliv jsme spolu v minulosti měli jen pár malých konverzací, navázali jsme, jako by žádný čas neutekl. Cítil jsem, že před ním můžu mluvit otevřeně a Jack mi v tom rozhodně nebránil.

„Šéfe, omluvte mě,“ uslyšel jsem první tóny písničky z doby, kdy jsme se poprvé s Patricií viděli, „jdu si zatančit se svou ženou.“

VÝDECH, KTERÝ BERE DECH

Samuel (66 let), prosinec 2062

„Našel jsem ho ležet nehybně na zádech skoro celého pod sněhem. Myslel jsem, že už se neprobudí.“

„To je příšerný... Co budeme dělat?“

„Tišeji, Patriku! Vzbudíš ho a děti taky.“

„Já vás slyším,“ musel jsem se ozvat, abych i sobě dokázal, že jsem naživu. Během chvilky se ale hlasy vzdálily a obklopilo mě vítané nevědomí.

Vzbudil jsem se, když se tma za oknem měnila v úsvit. Po počátečním zmatení mě dostihly události posledních hodin. Cítil jsem se, jako by mě porazil vlak. Patrik seděl s hlavou opřenou o stůl a Oliver si otočil křeslo zády ke mně, takže jsem neviděl, jestli spí, nebo pozoruje příchod nového dne. Když se začaly objevovat první sluneční paprsky, s jemným vrznutím se otevřely dveře a do pokoje přitápala Rozárka. Pod paží měla odrbaného krokodýla a rozespale se rozhlížela. Neobvyklé uspořádání spacího pořádku ji nijak nerozhodilo. Zamířila ke mně na gauč a položila si

hlavu na můj klín. Přehodil jsem přes ni deku a jemně jí rozplétal blondáté vrabčí hnízdo.

Do dvou minut se ozval dupot nad našimi hlavami. Dusot na schodech a prudké rozražení dveří. Hurikán Samuel byl vzhůru. Když zmerčil, že Rozárka leží u mě, jako mladší bratr potřeboval trošku toho jejího prostoru narušit a stejnou měrou si nárokoval moji pozornost. Po cestě dal pusu Oliverovi, šťouchl do Patrika, sebral deku z prázdného křesla a jedním skokem se přilepil na můj pravý bok, až to zabořilo. Rozárka si otráveně mlaskla, protože tušila, že její klid pro dnešek skončil. Drbal jsem Sama po zádech a druhou rukou vískal Rozárku ve vlasech. I když jsem předpokládal, že dnešek bude jeden z nejhorších dnů mého života, díky své rodině ho přežiju.

„Dědóó, představ si, jakej hustej sen se mi zdál. Lítal jsem nad džunglí plnou dinosaurů a byla tam sopka a vypadalo to přesně jako v té knížce, co jsme si minule prohlíželi! Já jsem pak ale spadnul a utíkal jsem, pak jsem udělal kotoul přes kámen, takhle, a pak jsem se skrčil, takhle...“ Vše doplňoval přimou, nejen pro sebe nebezpečnou akrobatickou ukázkou.

„Vypněte mu někdo baterky,“ zavrčel od stolu Patrik a pomalu odlepoval zmačkaný obličej ze svého provizorního polštáře v podobě mikiny.

„Dobré ráno, strejdo, proč jsi nespal v posteli? Pili jste s tátou a dědou Jacka?“ Patrik na něj nevěřičně zíral a já

v zoufalství celé situace děkoval za jejich přítomnost. Dětská nevinnost a upřímnost dělaly celou záležitost ne lehčí, ale přežitelnou. Oliver se zvedl a dostrkal obě své děti do koupelny na povinnou ranní hygienu. Patrik mezitím vařil dvě kakaa a tři kotle kafe, do kterých bez ostychu přilil brandy. V celém chaosu byla představa ticha a možnost poslat všechny pryč velice lákavá. Být si jen sám se svou bolestí. Životachtivá část mého já to ale zakazovala. Raději jsem začal mechanicky míchat těsto na palačinky.

„A to tady nejsou ti moji draci,“ odfrknul si Patrik, když se z koupelny přihrnula dvě energií nabitá torpéda, a na stůl jim přichystal barevné hrníčky a talířky.

Nechali jsme je najíst, nechali jsme je hrát si a před polednem jsme se všichni ustrojili a nastoupili do auta, které nás odvezlo k centru zdraví. Emma a Sofie, držící se s Viktorem a Oskarem za ruce, už na nás čekaly. Když jsem je viděl, pocítil jsem v malé části hrudníku, v té, kterou neokupovala bolest, hrdost na svou rodinu.

„Dobrý den, vítejte v centru zdraví, velice nás mrzí vaše situace, prosím pojdte dál. Dnes budu váš konzultant, jmenuji se Alexandr. Ehm, musím říct, že jste pozoruhodná rodina, nestává se často, aby tu na poslední rozloučení byly i děti. Jste všichni stejně rozhodnutí jako pan Samuel? Žádná pomoc na úlevu bolesti? Nemám připravené dávkování pro děti, ale nebude

problém to zařídit. Určitě jste slyšeli o naší schopnosti ulevit od psychické bolesti stejně jako od fyzické? Funguje to tak, že vám aplikujeme...“

„Víte, kam si můžete strčit všechny ty vaše oblbováky?“

„Patriku! On tím chtěl říct, že ne, díky, nikdo nechceme ulevit od bolesti,“ snažila se usměrnit jeho vzplanutí Sofie.

„Nene... kdepak, já tím chtěl říct, že si je můžou strčit do prdele...“

Viktor vykulil oči na své dvojče Oskara a oba šťouchli do jejich bratrance Sama, jestli taky slyšel sprosté slovo. Než se stihli jakkoliv rozvášnit, mrazivý pohled Sofie jim zavřel pusy. Konzultant nic nekomentoval, pouze zvedl své upravené obočí a jeho oči nás monitorovaly se zrůdným zájmem o sociální experiment.

Nastoupili jsme do výtahu a až moc brzo se ocitli v malé předsíni před Patriciiným pokojem. Alexandr nás nechal vejít a pověsit si kabáty. Dalšími dveřmi jsme vešli do pokoje, kde děti zvědavě okukovaly stoly s vázami růží a fascinovaně pozorovaly stěny, na kterých zářily zasněžené vrcholky promítaných hor. Můj pohled se ale koncentroval pouze na Patricii. Ležela na posteli u okna a vypadala, jako by spala.

Byl jsem rád, že tu nejsem sám. Byl jsem vděčný za svou rodinu, za svá vnoučata. Budou si ale Patricii pamatovat?

Zachvátila mě panika. Rozhodl jsem se správně? Můžu ještě něco změnit?

Ve strachu jsem odtrhnul pohled od obličeje své lásky a hledal odpovědi v dalších očích. Medicína dnešní doby umožňovala spoustu šílených a pro mě nepochopitelných možností, ale já se rozhodl pro to nejtěžší. Rozhodl jsem se nechat Patricii jít.

Stáli jsme okolo ní, konzultantův hlas plul místností, ale tlukot mého srdce byl hlasitější než jeho slova. Po páteři mi projela horkost a na zátylku vyskočila husí kůže. Na hodinkách se zastavil čas a já se v duchu přenesl pryč, ale zároveň jsem vše kolem sebe ostře vnímal. Slyšel jsem pravidelné pípání přístrojů a smysl postrádající křivky vyskakovaly na monitorech. Viděl jsem mírnou vrstvu prachu usazenou na kovové pelesti postele, v nose mě dráždila dezinfekce a umělá vůně květin. Kromě pachů, které budu mít navždy spojené s nejtěžším rozhodnutím svého života, jsem cítil ještě něco jiného. Zprvu neidentifikovatelný závan, který byl něžný a nevtíravý, přesto neustupující.

Do vnímání mi začala prosakovat vzpomínka, která byla opředená časem, a já se nechal unést na její vlně. Podvolil jsem se jejímu neutuchajícímu vlivu a na vteřinu uvěřil, že pokračujeme v naší životní jízdě tak, jak jsme si vysnili. Jak jsme doufali...

Seděli jsme na terase, pár měsíců po našem znovusetkání. Snažili jsme se zvítězit nad přírodou. Věřili jsme, že když jí ukážeme, jak tvrdohlaví umíme být, prodlouží trvání babího léta navždy.

Pocit vděčnosti se mi rozlil až do konečků prstů. Proti zapadajícímu slunci se každým dnem chladnějším vzduchem vznášely třpytící se pavučiny a letěly naproti podzimu. K zemi se i po slaboučkém doteku vánku melancholicky snášely oranžové listy jabloní. Těšilo mě vidět změnu, těšil mě elán, který jsem pociťoval, ale hlavně jsem se těšil z každého dalšího dne po boku mé znovuobjevené lásky.

Byli jsme s Patricií jinými lidmi než před třiceti lety. Znovu jsme se do sebe zamilovávali, protože ta stará známá dávno ztracená já v nás sice zůstala, ale čas je transformoval v jiné lidi. Pryč byla roztěkaná dívka s foťákem na krku, která toužila zachytit každý moment. Místo ní naproti mně seděla klidná žena, která si nejprve důkladně rozmýšlela, jestli je svět vůbec zachyceníhodný.

Seděli jsme na terase, kterou nám bylo líto zazimovat a doufali nejen ve slunečné dny. Doufali jsme, že k nám budoucnost bude milosrdná. Že máme šanci být spolu klidně dalších třicet let.

Měl jsem pocit, že nám to život dluží.

V odmlce, kterou jsme neměli touhu vyplnit zbytečnými řečmi, jsem se jí zadíval do očí a pocítil hluboký příval lásky. Povídali jsme si o místech, která nám vzala dech a o lidech, kterými

jsme byli v době, kdy jsme ta místa poznávali. Sdíleli jsme nejniternější detaily, které se nám ze zvláštních důvodů zapsaly pod kůži a neodmyslitelně se ukotvily ve vzpomínkách.

Seděli jsme na terase vedle sebe a doufali.

Doufali v čas...

„Samueli?“ Emma se na mě starostlivě podívala. Po tvářích se mi kutálela slza a já neměl nejmenší snahu ji skrývat. Usmíval jsem se opilý šťastnou vzpomínkou, která mě na svých křídlech odnesla do dnů protkaných láskou a naivní nadějí.

K tomu, aby navždy skončil její život, stačil pouze jeden stisk mého prstu. Ta nekonečně složitá jednoduchost stisku obyčejného tlačítka. Jeho dopad byl ale definitivní. Připadal jsem si jako největší zrádce na světě a nespouštěl oči z paže, která se blížila ke svému cíli. V tu chvíli ovládal ruku rozum. Mé srdce tepalo o život. Řvalo. Nechtělo. Cítil jsem jeho tlak. Pulzovalo celým tělem. Chtělo rozum umlčet. Z konečků prstů se dral pot ve snaze oddálit její smrt alespoň o další vteřinu.

Rozum vyhrál.

Tělo Patricie se nadechlo a její poslední, téměř neslyšitelný výdech nám všem vzal dech. Spolu s ní odešla i část mě. Cítil jsem,

jak se melodie mého života mění. Věděl jsem, že už nikdy nebudu schopný žít v tónech lásky, smíchu a bezprostřední radosti, protože s každým úsměvem přijde ruku v ruce i smutek, bezmoc a stesk.

Nebyl jsem schopný déle přemýšlet. Se zatajeným dechem jsem hypnotizoval její hrudník a čekal. Čekal na cokoliv.

Na náznak, že se složené ruce na prsou mírně zvednou.

Na zázrak, že se jí vlije život do žil.

Na další nádech...

Ale ten nepřicházel a já věděl, že tenhle boj jsem prohrál.

Ve chvíli, kdy jsem cítil největší bezmoc a hrany mého vnímání začala pohlcovat tma, se vedle mě postavila Rozárka a jemně obtočila svou dlaní kolem mé zaťaté pěsti. Povolil jsem stisk a nechal její prsty, aby se propletly s mými. Naše vzlyky se nesly pokojem jako smuteční symfonie. Přál jsem si, aby mě vědomí pustilo zpět do vzpomínky.

Do vzpomínky, kdy sedíme s Patricií na terase a vítáme přicházející podzim.

JÁ, KONGO

Samuel (66 let), prosinec 2062

Na prahu dne a noci, na pomezí zhroucení a stoického klidu, v boji o každý nádech a výdech. Přemýšlím o tom, jak jsem přežil den předchozí a jak krok za krokem přežiju i den, který se právě rodí za oknem. Další den bez ní.

Vzbudil jsem se a v okamžiku na mě padl tíživý pocit. Jako by mi na prsou seděl slon. V celém domě panovalo ticho. Ticho, ve kterém mé přerývané nádechy a výdechy zněly jako dunění vichru. Přetočil jsem se na pravý bok a oči se mi zalily slzami. Tentokrát jsem s nimi ale nebojoval.

„Strašně moc mi chybíš.“ Hlas, který ze mě vyšel, se děsivě odrážel v prázdné ložnici. Nesnášel jsem slabost, která mě pohlcovala. Nesnášel jsem svou pýchu, která mě včera ovládla, a já uklidnil děti chlácholivými slovy, že zvládnu být sám. Jsem přece dospělý člověk, který už něco zažil, konejšil jsem se. Prvních pár minutek po probuzení jsem si tak rozhodně nepřipadal.

Vyhrabal jsem se z vyhřáté peřiny a cestou ke dveřím prošel kolem zrcadla. Zhrozil jsem se. Vypadal jsem totiž tak, jak

jsem se cítil. Příšerně. Slzy mi stékaly po tvářích a kapaly na ušmudlané tričko. Podíval jsem se sám sobě do očí a prosil svůj odraz, aby byl silný, aby mi zlomené srdce nezlomilo i duši.

Vědomí, že ke mně Patricie už nikdy nepřistoupí, neobejme mě, nepohladí po zádech a nezašeptá, že všechno bude v pořádku, mě ničilo. Byl jsem zvyklý být jí oporou, být archetypem muže, pevné skály, o kterou se může kdykoliv opřít nejen ona, ale i celá má rodina. Ale až teď jsem si uvědomil, že všechna má síla pramenila z její podpory. *Potřeboval* jsem cítit její přítomnost, lásku, klidná gesta, která na mě měla uklidňující účinky. Její dlaň a štíhlé prsty na mé tváři. Její úsměv hned po probuzení, její energii, vůni, hlas.

„No, ty vypadáš,“ zašeptal jsem a pozoroval, jak se rty shrbeného starce v zrcadle pohybují. Zklamaný a zhnusený svou slabostí jsem sešel po schodech do kuchyně. Minul jsem dortovou formu, ve které mi starostlivá Sofie zanechala snídani, a sehnul se k barové skřínce: „Tak pojd', kamaráde.“ Vzal jsem rovnou celou lahev. Cestou do svého přístavu neštěstí jsem otevřel okno a zhluboka se napil, mrazivý vzduch mi zatím okusoval kotníky.

Sedl jsem si na svou rozhrabanou polovinu postele a na rukou mi vyskočila husí kůže. Myšlenka, že už žádná polovina není, ale že je postel celá moje, mě zasáhla jako rána pěstí. Jack Daniels na lačný žaludek nebyl nic příjemného, ale o to rychleji se

mi v hlavě rozléval pocit otupělosti a pořád to bylo lepší, než cítit smutek a zoufalství.

Pokračoval jsem ve své soukromé destrukci, opustil přítomnost a společně s Jackem se naplno ponořil do vzpomínek. Jedna se prolévala s druhou a nepoznal jsem, kdy se vzpomínání proměnilo ve snění. Obrazy se nezměnily, minulost se mi přehrávala před očima jako film a v hlavní roli byla Patricie. Vzpomínal jsem na naše naivní představy. Měli jsme naplánovaný perfektní život. A pak se život zasmál a na třicet let nás rozdělil. Jenže my se znovu setkali, znovu zamilovali a podruhé se museli rozloučit. Potěšilo mě uvědomění, že až se znovu setkáme, bude to navždy.

Vzbudil jsem se a v okamžiku na mě padl tíživý pocit. Kupodivu mě nebolela hlava a cítil jsem se naprosto střízlivý. Ve spánku jsem odcestoval na její polovinu a objímal její polštář. Prudce jsem zabořil celou tvář do jeho látky a zhluboka se nadechl. Jako bych se topil a tohle byl můj poslední nádech. Jako bych se chtěl oběsit, ale v poslední chvíli se se mnou urval provaz a já lapal po kyslíku. Cítil jsem její vůni. Nebo jsem si to jenom vsugerovával? Ne! Byla tam. Jemná a hřejivá vůně její pokožky. S tváří stále zabořenou v polštáři jsem řval. Hulákal jsem, nadával, prosil a pak oněměl.

Chtěl jsem zapít další vlnu beznaděje, a když jsem nakláněl lahev ke rtům, upoutal mou pozornost vlas. Dlouhý, světlý vlas,

který se mi zamotal mezi prsty. Jemně a opatrně jsem ho vymotával ze své dlaně. Se stejnou něhou, jako bych držel miminko, jsem ho položil na peřinu před sebe. Pryč byly jakékoliv zábrany. Neměl jsem proč se snažit uchovat důstojnou tvář. V hlavě jsem měl prázdno. Litoval jsem se a s obrovskou bolestí v hrudi se odšoural k naší, *k naší*, skříni. Otevřel jsem posuvné dveře a natáhl ruku. Konečky prstů jsem přejížděl po jejím oblečení a jemně se dotýkal triček, kabátů a šatů. Hned mě pohltila její vůně. Jako fetiš, který si nedokáže odepřít další dávku a sám sobě nalhává, že tahle je už fakt poslední, jsem zabořil celý obličej mezi její šaty. Zavřel jsem oči a zlomil se. Z ložnice jsem se zvládl vyklopýtat až dlouho po poledni. Netušil jsem, kolik je hodin. Orientoval jsem se jen podle světla. Došel jsem do kuchyně, sedl na linku a jedl dort přímo z formy.

Nesnažil jsem se kočírovat myšlenky. Nesnažil jsem se vydrápat ze dna utrpení. Spíš jsem se na něm povaloval a přál si, abych se nepropadl ještě hlouběji.

Zbytek odpoledne jsem strávil na gauči, tupě přepínal jednotlivé stanice, až mou pozornost upoutal dokument o Kongu. Ani po těch letech nevypadalo srdce Afriky o moc jinak. Celý svět se měnil, automatizace a robotizace kralovaly světu, ale v Kongu stále vládla divočina. Byl jsem na Kongo svým způsobem pyšný. Jeho autentičnost zůstala naprosto neposkvřená. Všechny umělé inteligence na něj byly krátké. I kolem mě se vše měnilo.

Mé děti a vnoučata mluvily o moderních věcech s takovou samozřejmostí, až mě to děsilo. A já byl pořád stejný.

Byl jsem Kongo.

Filozofoval jsem si a pozoroval džungli, která se konečně přestala těžit a kácet, protože autority pochopily, že je potřeba přírodu chránit, ne ničit, a stala se z ní rezervace, ve které kvetl a bujel život. Když kamera prolétala těsně nad nekonečnou zelenou korunou, stáhl se mi žaludek. Ten pohled jsem znal až moc dobře.

S počínající závratí jsem vypnul obrazovku, která už nějakou dobu byla jediným zdrojem světla v místnosti. Ležel jsem na gauči, a jak si oči přivykaly tmě, na parapetu začala vystupovat silueta Patriciina fotoaparátu. Od vteřiny, co mi na něm ulpěl pohled, jsem jím byl paralyzován.

Ležel na kupě papírů hned za stolem s poházenými pastelkami a rozkreslenými uměleckými díly dětí. Ostatní artefakty všedního bytí nechápaly, že už není nikdo, kdo by ho zvedl, pověsil na krk a šel fotit. Přál jsem si být jednou z těchto věcí. Věcí bez emocí.

Zíral jsem na foťák a srdce mi bušilo ve staženém hrdle. Vyvolával ve mně morbidní zvědavost, které jsem urputně vzdoroval. Nešlo jen o to, co představoval nebo skrýval. V jeho paměti nebyly uschované jen momentky zasněžené přírody, ale hlavně poslední momenty Patricie.

Její poslední pohledy na svět.

Její poslední minuty života.

Chtěl jsem být znovu s ní...

MAGIE DĚTSKÉ IMAGINACE

Samuel (66 let), leden 2063

Z knihovny jsem vytáhl první titul, který mi přišel pod ruku, a usadil se s ním do křesla. Sem tam jsem přešel očima řádek, někde přečetl odstavec nebo obrátil stránku, ale slova příběhu neměla sílu propsat se mi do vědomí. Bez cíle jsem se prolistovával dnem. Z neúspěšného pokusu o únik z reality mě vytrhla série známých zvuků. Dětský hlas, dupot utíkajících nohou od branky ke dveřím, rána a... zazvonění.

Rodina kolem mě usilovně tvořila záchranný kruh a společně jsme proplouvali mořem smutku. Občas jsem měl pocit, že plujeme s lehkostí vstříc sluncem zalitým zítřkům, občas, že nás stáhne vír neštěstí a my se v něm utopíme. Byl jsem zahrnutý jejich starostlivou láskou. Neustále mě nenápadně kontrolovali a neplánovaně navštěvovali pod záminkou, že zrovna měli cestu kolem.

Už jsem ale nestál o jejich lítost nebo empatické pohledy. Bolest z její smrti byla tak pronikavá, že jsem cítil, jak část mě zemřela společně s Patricií. Část Patricie ale žila ve mně a já čerpal

z našeho splynutí a snažil se žít dál. Její smrt byla jen dalším odloučením, než se znovu setkáme. Uklidňovalo mě, že už nebude tak dlouhé jako třicetiletá propast, která nás rozdělila poprvé. Tentokrát mě neprovázely výčitky. Za posledních devět let jsem nelitoval jediného slova, které bych jí neřekl, jediného pohledu, který bych jí nevěnoval.

Zazvonění se ozvalo podruhé, vytrhl jsem se ze svých úvah a šel otevřít. „Nazdar dědo, taťka říkal, že k tobě můžu na návštěvu, když se nebudu vyptávat na babičku Pátu. Prej bys byl smutnej a to bych nerad. Přinesl jsem si fixy na tělo, abych si mohl taky nakreslit tetování, jako máš ty. Uvaříme si k večeři špagety s kepučem?“ Neměl bych mít nejoblíbenější vnouče, měl bych milovat všechny stejně. Můj jmenovec Samuel ale ukradl kus mého srdce víc než ostatní a nalepil se na mě tím nejpevnějším chemickým lepidlem – láskou.

„Same, ty seš fakt diplomat, to jsi vyjádřil opravdu skvěle... zuj se, ať dědovi nenašlapeš... a nezlob ho!“ Oliver těkal omluvným pohledem mezi svým synem a mnou. „Tati, nevadí ti to? Klidně zase půjdeme, nechceme tě obtěžovat nebo tak...“

„Oliver, přestaňte se mnou jednat jako v rukavičkách. Samozřejmě, že mi to nevadí, ať je tady jak dlouho chce. Jsem rád, že nebudu sám jen se svou hlavou, nějak si spolu poslední dobou nerozumíme. Přijďte zítra klidně všichni na oběd,“ navrhl jsem při pohledu na jeho kruhy pod očima.

„Díky, přijdu asi jen s Rozárkou. Emma spíš nepřijde, ona... prostě ji to vzalo víc, než dává najevo... no, tím tě ale teď nebudu zatěžovat...tak teda zítra,“ spěšně se rozloučil.

Ještě chvíli jsem zůstal ve dveřích a sledoval, jak Oliver odchází k autu, nasedá a mizí v dáli. Z domu se ozvalo třštění skla. „Dědo, já jsem to asi omylem rozbil...“ přiběhl ke mně Samuel a v ruce držel ucho skleněného džbánu. Zbytek byla pokryta polovina podlahy kuchyně. „Střepy nosej štěstí, dědo, nezlobíš se, že ne? Máma říkala, že by se člověk neměl zlobit, když se něco stane omylem.“

Uklidili jsme nepořádek a zbytek odpoledne strávili hraním si na piráty a draky. K večeři jsme si uvařili špagety a při koupání Sam vymyslel novou hru na návnadu a žraloka. „Dědo, ty už seš fakt starej, proto seš návnada, chápeš?“ Nehádal jsem se s ním, poslušně jsem se nechával chytat a málem jsme u toho vytopili celou koupelnu.

Cítil jsem neuvěřitelnou úlevu být součástí dětského prožívání světa a jeho perspektivy vnímání času. Magicky nám celé odpoledne uteklo a já si uvědomil, že to bylo poprvé, co jsem si chvilkami nezapomněl na Patricii. Stal jsem se dítětem a měl vedle sebe nejlepšího průvodce světem fantazie, kterého jsem si mohl přát. Samuel dělal naplno každou aktivitu, do které se pustil, a vůbec ho to nevyčerpávalo nebo neunavovalo. Naopak. Každý nový prožitek ho nabíjel nekonečnou energií. Občas jsem se

přistihl, že se najednou necítím a rozhodně nechovám na šedesát šest let. Když jsem se narval do prádelního koše, aby mě Sam v roli žraloka neodhalil, nemyslel jsem na to, že je absurdní dřepět ve špinavém prádle. Bylo to přímo terapeutické a já byl za jeho bezstarostnost vděčný.

V čase, kdy už měl mít dávno půlnoc, jsme se teprve oblékali do pyžam. „Budeme si ještě povídat? Nemusím ještě spát, že ne? Já nejsem vůbec unavenej!“

„Dobře, ale jenom chvíli. O čem by sis chtěl povídat?“ zhasl jsem, uložil ho a lehl si na svou polovinu postele.

„Povídej mi o svých tetováních, prosím,“ s tím vyhrabal z nočního stolku svou oblíbenou retro baterku, aby mi posvítíl na ruce. V kuželu bílého světla pozoroval můj životní příběh vrytý pod kůži.

„Tady mám vytetovanou mapu Afriky a hnedka tady vánoční stromeček.“ Ukázal jsem na pravé předloktí. „Nechal jsem si je udělat, když jsem byl opilej. To nikdy nedělej, Same, nenechávej se tetovat, když budeš opilej!“ Sam vážně přikývl a patrně si tuhle větu ukládal jako životní moudro.

„Afrika a Vánoce mi připomínají příšerně zmatené období, ve kterém jsem se stal dvojnásobným tátou. Afriku mám kvůli tvému strejdovi Patrikovi a Vánoce jako symbol připomínající mi tvýho tatku. A hele, koukej, tady mám vytetovanou vzpomínku na moje pejsky.“ Na chvíli jsem se odmlčel, když jsem si vzpomněl

na mé dvě nejvěrnější partačky, které mě provázely na cestě životem skoro patnáct let.

„Faith a Destiny se jmenovaly, že jo? Táta říkal, že prej díky nim potkal mámu.“ Sam se už obstojně orientoval v rodinné historii seznámení a odloučení.

„Přesně tak... každou lásku mám vytetovanou pod kůží, abych je měl stále s sebou. Vidiš, tady mám Patricii,“ povzdechl jsem si a ukázal o pár centimetrů výš na síly jin a jang. Sam se namáchl blíž a zkoumal tetování pozorněji než ostatní. Poznal jsem, že se mu v hlavě pere spousta otázek.

„Same, jestli se chceš na babičku zeptat, tak klidně můžeš,“ pohladil jsem ho po zádech a on se na mě zvědavě podíval.

„Dědo, vím, že babička umřela a už ji nikdy nevidíme, ale kde vlastně je?“

„Ono, Same, to nikdo neví. Já si myslím, že je všude. Je tady s námi, protože jsme ji oba měli moc rádi. Je v přírodě, kterou tak ráda fotila. Je ve vzpomínkách nás všech, je v knihách, ve fotografiích a bude tady s námi tak dlouho, dokud na ni budeme myslet. A já na ni myslet nepřestanu nikdy.“

„Aha, tak to jsem rád, dědo. To znamená, že i ty s námi budeš napořád. Tak dobrou. Uděláme si k snídani palačinky? Budu je moct obracet házením?“ Když jsem ho ujistil, že to je přesně to, co uděláme, zachumlal se a do pár minut jsem už slyšel jeho pravidelné oddechování.

NAD PROPASTÍ

Emma (37 let), únor 2063

Studený vítr mi odfoukl vlasy z obličeje a krutě se zakusoval do konečků prstů, kterými jsem se přidržovala kovového zábradlí na vrcholku vyhlídky. Slunce plulo po obloze bez mráčku, ale vichr odnášel veškeré teplo dřív, než k nám stačilo doputovat. Promrzlá a bez valného zájmu jsem shlížela na výhled pod sebou a nechápala, proč zrovna sem mě Samuel vzal.

„Emmo, ty se vůbec nedíváš!“

„Ty asi taky ne, když se díváš, jestli se dívám...“ Od chvíle, co Patricie zemřela, jsme se Samuelem téměř nemluvili o samotě. Pokaždé se kolem nás někdo motal a najednou jsem se cítila v jeho přítomnosti nesvá. Dříve jsme spolu trávili čas v naprosté samozřejmosti. Ale co se nám s Oliverem narodily děti a jemu se do života vrátila Patricie, společné chvíle ubývaly.

„Já tyhle výhledy viděl až mockrát. Vyprávěl jsem ti někdy, jak jsme s Patricií cestou na tuhle vyhlídku zachraňovali jednu rodinu při autonehodě? Chodili jsme spolu tenkrát sotva dva měsíce...“

„Same, mně je to tak líto,“ slzy se mi začaly nekontrolovatelně valit z očí. Můj hlas neměl sílu znít jinak než jako skřehotání přerušované vzlyky. Jako by mi poryvy větru unášely slova do údolí pod námi. Snažila jsem se ale mluvit dál: „Je to tak strašně nefér, já ani nedokážu říct, jak moc mě mrzí...“ Vzdala jsem snahu vykoktat další věty, které stejně neměly sebemenší šanci popsát, jak jsem se cítila.

Samuel mě schoval ve svém objetí. Mlčel a držel mě pevně jako skála pod námi. Neutěšoval mě, že to bude dobrý, protože věděl, že sakra nebude. Ještě dlouhou dobu. Bylo mi příšerně. Přelévaly se ve mně vlny pocitů a já se v nich topila.

„Emmo, mě to taky hrozně moc mrzí, ale takhle to dál nejde. Oliver říkal, že se zahlcuješ prací, skoro nespíš a že se vyhýbáš jakýmkoliv jeho pokusům o konverzaci okolo Patricie. Chápu, že o smrti se těžko mluví, ale s kým jiným, než s troskou jako jsem já, by se ti mělo mluvit líp?“

„S troskou? Same, prosím tě, ty troska rozhodně nejsi.“

„Jsem. A ty seš taky. Se na nás podívej... Dokud se z toho ale nevymluvíš, sežere tě to zaživa. Dnes poprvé jsem tě viděl brečet. Vždycky se držíš a psychicky podporuješ celou rodinu, nemyslíš ale vůbec na sebe. Upřímně, Emi, jak se cítíš ty, pod tou tvrdou slupkou?“

Jako domeček z karet se ve mně začalo vše hroutit. Místo výhledu na lesy a řeku jsem viděla černo. Chtěla jsem vykřičet

všechny své pocity, hulákat směrem do nádherného údolí, řvát do ochraptění slova bolesti, kterou jsem cítila.

Nevyšel ze mě ani hlásek.

Naprázdko jsem polykala návaly emocí, zatímco Samuel pozoroval můj tichý rozklad a byl připravený posbírat kousky, které ze mě zbydou. „Můj největší problém je, že jsem si myslela, že máme čas,“ zašeptala jsem a Samuel zkrivil tvář. Měl pravdu, byli jsme oba totální trosky.

„Ničí mě, že jsem tak pitomá, že si to myslím pořád. Věřím v čas. Doufám, že ho máme nekonečno. Já, Oliver, Rozárka, Sam, ty, Patrik i s jeho celou smečkou. Nedokážu si představit, že tu někdo další z nás najednou nebude. Jen tak!“ Luskla jsem promrzlými prsty a vodopád slov nešel zastavit.

„Nejděsivější je ta rychlost. Nikdo jsme nevěděli, který moment s Patricií bude náš poslední. Ten, na který teď chceme raději všichni zapomenout, protože co když... co kdyby...“

Co když jsme mohli změnit vývoj událostí a udělat něco jinak?

Co kdybych ji poprosila, aby přišla pohlídat děti a nešla tím pádem fotit.

Mohla tu dnes být s námi. Ale já ji o to nepoprosila. Teď mě děsí každé mé rozhodnutí, protože co když tím spustím koloběh událostí, který skončí tím, že někdo další umře? Každou chvíli, kdy nemám na milion procent zaměstnaný mozek, se mi

na střídačku spouští scénáře s úmrtím každého, koho miluju. Vidím v nechutných detailech, co se může stát. Nemůžu z toho usnout, takže většinou tajně piju Jacka, dokud ve tři ráno neodpadnu do bezesného spánku.“

„A tos pochytila kde? Léčit trable Jackem není nikdy ideální řešení. To bys ale mohla vědět.“ Na rtech měl úsměv a v očích lítost.

„O tom Jackovi Oliver neví, tak mu to prosím neříkej.“

„O tom Jackovi Oliver ví, myslíš si, že jsem vychoval ignoranta?!“

Zavřela jsem oči a obličej schovala do dlaní. „Emmo, nebudu ti radit, co si máš myslet nebo jak se máš chovat. Nebudu tě uklidňovat ani přesvědčovat. Dokud nenajdeš motivaci sama v sobě, nikdo ti nepomůže. Ale jednu věc si zapamatuj. To, že Patricie zemřela, není tvoje vina! Chápu ty myšlenky, chápu je až moc dobře, ale v tomhle mám jasno. Není to ničí vina. To je prostě život. A ač je ta fráze sebevíc drásající, tak život prostě není fér.

Smrt si nevybírá. Nevěřím, že máme nad sebou anděly strážný, který počítají naše dobrý nebo špatný skutky a pak vykalkulují, co si v životě zasloužíš. Nevěřím, že vesmíru na nás záleží. Máme pro něj stejnou hodnotu jako zrnko písku, jsme jen krátkodobou součástí jeho koloběhu. Považujeme se za důležitější, než jsme, bereme na sebe větší odpovědnost, než je v naší moci, a zbytečně se tím pak trápíme. Její odchod mě bolí víc, než jsem si

kdy uměl představit. Nám ale teď nezbývá nic jiného, než že její smrt překonáme tak, že si ji prožijeme a přežijeme. Nemůžeme se svým štěstím čekat na to, než se život rozmyslí, že už nebude tak těžký...”

„Ale přece jenom je to víc moje vina než kohokoliv jinýho,“ přerušila jsem jeho tok myšlenek. Samuel byl opřený zády o zábradlí, koukal na mě a zavrtěl hlavou. Neřekl nic, nehádal se se mnou, čekal. „Kdybych ji tenkrát nenašla, Same, tak bychom teď nemuseli všichni trpět. Je to moje vina, že mé děti brečí pro babičku, a je má vina, že jim nemůžeme s Oliverem ani pořádně vysvětlit, proč už ji nikdy neuvidí. A ty se divíš, že jsem se nesložila... jak bych mohla! Každý den čtu dětem z knih, ke kterým Patricie nafotila ilustrace, a hlas se mi nezlomí ani jednou. Smějeme se a já se držím, protože kdybych se zlomila, přenesla bych to i na ně. A to odmítám dopustit. Nechci, aby si mé děti odnášely ze smrti trauma, dokud ji nebudou schopny plně pochopit.“

„Emmo, já myslím, že Rozárku a Sama hodně podceňuješ. Chápu, že se je jako jejich máma snažíš chránit, ale ukázat bolest, smutek a strach je lepší než předstírat, že nic takového není. Je v pořádku být nešťastný. Dovol si to! Dovol to dětem. Místo, abyste se smáli, brečte. Uzdravte se. A víš jistě, že ty sama jsi schopná smrt plně pochopit?“ mračil se na mě Samuel.

„To je od tebe dost pokrytecký, Same, moc dobře si pamatuju na tvé příběhy o litrech Jacka, kterými sis hojil bolístky

jenom proto, aby ses druhý den mohl před klukama tvářit jako šťastnej táta. A jestli jsem schopná plně pochopit smrt? Nejsem. Já jsem upřímně řečeno naprosto v prdeli.“ Nenáviděla jsem pocity strachu a bezmezného bezmoci, které mi rezonovaly až do morku kostí. „Promiň, nechtěla jsem na tebe útočit,“ pokračovala jsem, protože Sam koukal do země a mlčel. „Same, chápeš, že kdybych ji nenašla, neměl bys teď znovu zlomený srdce? Pronásleduje mě to jako stín ve dne v noci. Ničí mě žít s pocitem, že jsem ti ublížila. Přivedla jsem ti ztracenou lásku zpět do života, jen abys ji znovu ztratil? Abys ochutnal, jaký váš společný život mohl být?“

Ucítila jsem jeho ruce na svých ramenou, zatřásl se mnou a pevným, autoritativním hlasem mi skoro křičel do obličeje: „Emmo a dost! Je od tebe velice šlechetné, že na sebe bereš vinu a utrpení nás všech, ale je to blbost. Přestaň se obviňovat! Přestaň si vyčítat minulost! Nejenže tím nikomu nepomůžeš, ale ani tím nic nezměníš.“

Chceš říct, proč jsem tě vzal právě sem? Protože tady je cítit křehkost bytí. Stačí přelézt zábradlí a skočit. Všechny problémy světa se tím vyřeší. Představuju si tu úlevu. Ten krásný pocit letu a pak nic. Jedno blbý zábradlí nás dělí od absolutní svobody. Ale to by bylo moc lehký. Nesmyslně primitivní. Ač mé bytí přílišně bolí, pořád jsou kolem mě lidi, pro které stojí za to žít.“

Stisk na ramenu povolil a pokračoval klidnějším hlasem: „Půlku života jsem se snažil zaplnit prázdné místo v srdci. Díky tobě a celé rodině nejenže bylo vyplněno, ale přímo láskou přetéká. Nikdy jsem to nikomu nepřiznal, ale na týchle vyhlídce jsem strávil neuvěřitelné množství času. A víš, co jsem tady dělal? Čekal jsem... Čekal jsem, že se stane zázrak a vesmír spojí své síly a přivede mi zpět mou ztracenou lásku. Doufal jsem a představoval si ji v tisíci scénářích. Třicet let jsem na ni jen čekal, a nebýt tebe, čekal bych dodnes. Jsem ti nesmírně vděčný, že jsi měla víc odvahy než já a našla ji. Jsem ti nesmírně vděčný za každou minutku, kterou jsme s Patricií měli navíc.“

NA HORIZONTU

Patricie (65 let), prosinec 2062

Vzbudil mě čerstvý závan prosincového vzduchu. Mrazivá dávka kyslíku byla pro Samuela po ránu stejně důležitá jako pro mě kofein. Setřepávala jsem ze sebe ospalost a skrz pootevřená víčka mi do očí pronikalo nezvykle intenzivní světlo. Otevřela jsem je o trochu víc a obyčejné probuzení se změnilo na magickou podívanou. „Dobré ráno, Same.“ Políbil mě na čelo a podal hrníček s kávou.

„Dobré? Přímo krásné! Musíme zavolat dětem, jestli už jsou vzhůru... To je taková nádhera.“ Konečně napadl sníh. Sníh, od kterého se odráželo světlo a vrhalo svět do nové, neobvyklé perspektivy. Hned mě přepadla vlna nostalgie a touha fotit.

Samuel nemohl vydržet, volal Patrikovi a Oliverovi a domlouval společné setkání s jejich rodinami. Neuvěřitelně mě bavilo být babičkou. Nevýčítala jsem si, že jsem nikdy neměla děti, ale do role prarodiče jsem vplula naprosto automaticky. Zamilovat se do Samuelovy smečky nebylo vůbec složité. I když mé srdce bylo plné, občas jsem potřebovala tu všeobjímající lásku

balancovat samotou. Byla jsem na ni zvyklá, žila jsem s ní třicet let. Abych byla schopná vyfotit ideální fotky, potřebovala jsem být sama. Potřebovala jsem se napojit. Jak mi radil děda Svěráz, prožít každý stisk spouště. Tak jednoduché a zároveň složité to bylo.

Po snídani jsem si uvařila do termosky čaj. Se Samuelem jsme se domluvili, že se sejdeme před obědem u Olivera a Emmy doma. „Tak zatím ahoj.“ Políbila jsem Samuela a odešla s foťákem na krku.

Nemohla jsem se nabažit křupání sněhu pod nohama, pocitu zmrzlého nosu a ticha, které se na celé město sneslo.

...

o hodinu později

Vzbudil mě čerstvý závan prosincového vzduchu. Skrz pootevřená víčka jsem pozorovala, jak se blankytné nebe zakrývá závojem šedi. Otevřela jsem je o trochu víc a obyčejné probuzení se změnilo v pocity strachu. Mozek se mi začal zaplavovat tisíci otázkami bez odpovědí.

Proč tu ležím?

Proč se nemůžu hnout?

Co se to se mnou děje?

Kde to jsem?

Přemlouvala jsem své tělo, aby se mnou spolupracovalo, ale nedostávala jsem od něj žádnou odezvu. Jako by neexistovalo. Ve chvíli, kdy strach překonal intenzitu snesitelnosti a začal okusovat hrany vnímání, jsem se rozhlížela po okolí a snažila se najít odpověď alespoň na jednu otázku. Když jsem si začala uvědomovat, že je se mnou něco v nepořádku, přepadla mě lítost.

Co když už nám vypršel všechn čas, co jsme se Samem měli?

Co když už neuvídím, jak vyrůstají Rozárka, Sam, Oskar a Viktor?

Ne, to nejde. Teď se musíš sebrat, musíš zabojovat, Patricie. Začala jsem se vnitřně motivovat. Ač jsem se rvala ze všech sil, každý pokus byl marnější a marnější. Čím urputněji jsem se snažila ožít, tím hlouběji jsem padala. Pomalu jsem opouštěla nejen Samuela, děti a vnoučata, ale i sebe. Cítila jsem, že má mysl zapadá za horizont života. Pomalu se blíží k té jediné konstantě, jediné jistotě.

To jako vážně? Tohle má být konec? Já ještě nechci!

Vždyť jsme měli dnes strávit odpoledne s celou rodinou. S Emmou nemáme dokončenou pohádkovou knížku, musím k ní nafotit ještě pár snímků pro ilustrace. Se Samuelem jsme už nechtěli od života víc. Jen čas, který jsme ztratili. Jen být spolu. Bok po boku. Stárnout a zrát. Měla jsem pocit, že nám to život dluží.

Nemůže mi někdo prosím domluvit schůzku se smrtí? Potřebovala bych si vyjednat jiné podmínky, protože tohle bylo málo. Nechci po ní roky nebo měsíce. Stačilo by pár minut. Na rozloučení.

Smrt si ale nevybírám. Nezajímá ji, jestli jsem stihla vše, co jsem chtěla, jestli jsem žila tak, jak jsem si představovala, jestli jsem stačila všem říct, co jsem měla na srdci.

...

Snad ještě nikdy jsem neviděla vločky tak detailně. Každá byla jiná, každá nesla jiné poselství. Ráno, ve svitu slunce, hrál jejich třpyt barvami duhy. Teď, pod přikrovem šeda, se zabarvovaly do modrých a červených tónů. Pocit klidu a pohody, který přinášely, byl neskutečně hřejivý. Dopadala na mě únava. Přibližující se hlasy se vpíjely do sebe. Už jsem nepochybovala, že to bude dobré.

Přichází ke mně Samuel. Můj milovaný Samuel. Pozoruji jeho tvář v davu cizinců. Uprostřed té nejrušnější ulice ve městě. Pod náporem všech vzpomínek se mi podlamují kolena a zadržává dech. Jdu k němu velmi pomalu, zároveň bych chtěla běžet. Něco mi v tom ale brání. Ulice plná lidí je pro mě téměř neviditelná a vnímám jen jeho. Srdce mi buší, sevření v krku pomalu mizí a oči se mi zalévají slzami. Slzami všech emocí. Hledíme si do očí a vidíme v nich vlastně to samé, co jsme viděli před lety. A jsme si naprosto jistí, že od teď už to bude napořád.

KNIHA **HODINKY**

VERONIKA JONEŠOVÁ

(První díl)

Na nejrušnější ulici ve městě se s přesným úderem na hodinkách
střetnou po třiceti letech hlavní hrdinové
– pilot Samuel a fotografka Patricie.

S tisícem otázek v očích a strachem v srdcích zjišťují, jestli se osoba,
kterou tenkrát milovali, skrývá v těle, které téměř nepoznávají.

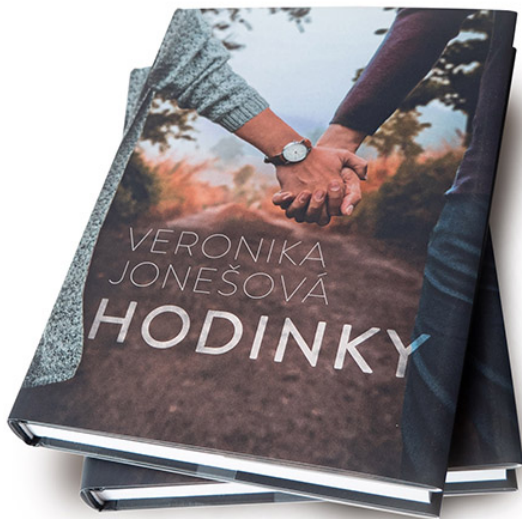
Postupně odhalují tajemství svých minulostí a znovuobjevují stará,
známá, milovaná a tak dávno ztracená já, která pohřbili
dokonce i sami před sebou.

Jak dokázali překonat třicetiletou propast,
kterou mezi nimi život vykousal?

Proč Samuel beze slova a beze stopy zmizel?

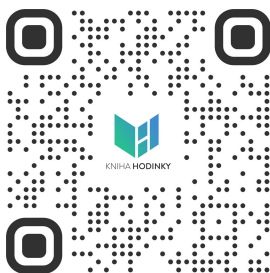
Jak se se Samuelovým zmizením Patricie vyrovnala?

Kolik zemí museli oba procestovat, aby zjistili, že to,
co hledali, měli přímo pod nosem?

Román **HODINKY** můžete zakoupit na:

www.knihahodinky.cz

PODĚKOVÁNÍ

Vám, čtenářům. Za Vaši podporu a zprávy, které mnou kolikrát rezonovaly až do morku kostí a ujistily mě, že jsem se vydala na správnou cestu. Děkuji, že mi věříte, souzníte, píšete mi a čtete knihu tak, jak jsem ji napsala – srdcem.

Mému manželovi Vaškovi patří kromě mého srdce i největší poděkování. Děkuji, že jsi mě nechválil za každé napsané slovo, a tím mě motivoval dát ze sebe to nejlepší. Děkuji za klid, domov a balanc, který díky Tobě v sobě nacházím. Děkuji za Tvou energii, preciznost a lásku.

Děkuji, že jsi součástí celého vzniku knihy. Že jsi pečlivě četl každé slovo, přepisoval, psal i mazal. Děkuji, že jsi mě v této fázi procesu nezabil. Děkuji, že jsi vymyslel názvy kapitol, vytvořil veškerou grafiku, webové stránky a staráš se o prodej a marketing.

Děkuji, že jsi mi propůjčil sám sebe pro Samuela.

Miluji Tě.

Radce a Milanovi Jonešovými, svým skvělým druhým rodičům.

Radce za opakované čtení všech pokusů, za napojení se na příběh a procítění křehkosti okamžiků. Milanovi za ochotu a propůjčení rukou na obálku knihy.

Markétě Hrachové za nejlepší přátelství a spolupráci.

Děkuji za vyřešení otázky v kapitole Charles Dickens.

Petře Kubizňákové za neutuchající podporu ve chvílích, kdy na příběh zapomněl celý svět. Děkuji za precizní pomoc s úpravou textu na úrovni zkušené korektorky.

Janě Dalíbabové za procítění kapitoly Mexiko. Děkuji za návrat celoživotního přátelství a za možnost psát nové společné životní kapitoly.

Kláře Blažkové za souhlas se mnou i Patricií v kapitole Kristova léta a souznění s nesouhlasem se společenskými škatulemi.

Janě Karlovské za upřímnost a cynismus. Úžasně vyvažuješ mou přehnanou tendenci o přeslazenou romantiku.

Marcele Hrachové, Lindě Merhulíkové, Martě Peškové Staníkové za stálou podporu a trpělivost s prvním čtením.

Nejen za gramatickou korekturu děkuji:

Mgr. Radmile Jonešové

Mgr. Jitce Baudischové

Ing. Petru Kubizňákovi, Ph.D.

Za konečnou úpravu textu zodpovídají Veronika a Václav Jonešovi.

Veronika Jonešová

MINUTKY

Grafická úprava obálky a sazba Václav Joněš
Vydali manželé Veronika a Václav Jonešovi,
ve Dvoře Králové nad Labem roku 2021

První elektronické vydání – PDF

ISBN: 978-80-11-00366-1

Doporučená cena: 229 Kč

www.facebook.com/knihahodinky
www.instagram.com/kniha_hodinky

info@knihahodinky.cz
www.knihahodinky.cz/